

๔๙ ๑๗ ๒๐๘

การส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรม
เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บ
ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้รับ.....
วันที่รับ..... ๘ ๕.๑. ๒๕๕๘
เกณฑ์ประเมิน..... ๒๔๑๐๓๒
เลขเรียกหนังสือ..... ๑๐๐๕.๑ ส ๔๖๐

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. ๒๕๕๘

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

๑-๒

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนการศึกษาจากโครงการส่งเสริมการผลิตครุภัณฑ์มีความสามารถพิเศษ
ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สกสว.) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี (สสอท.) กระทรวงศึกษาธิการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวสุมนพิชญ์ พลศรี แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ วงศ์สุวรรณ) (ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อภิชา รุณวาทย์)

(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ สองสนิท)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรవาท ทองบุ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันิท ตีเมืองชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....ปี..... พ.ศ.....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง การส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

ผู้วิจัย ศุภนพชัย พลศรี ปริญญา ค.ม. (สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา พศ.ดร.ทรงศักดิ์ ส่องสนิท ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.สมาน เอกพิมพ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาคุณภาพของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) ศึกษาการปฏิบัติการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และ 4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 34 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และแผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพบทเรียนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1) บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานวิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.71)

2) การปฏิบัติการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการคิดแก้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่

มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์กัน

3) นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

TITLE : Enhancement of problem solving thinking ability in Introduction to Programming Course for Mathayomsuksa 4 students by using Web Based Instruction based on The Problem-Based Learning

AUTHOR : Sumonpich Ponsri **DEGREE :** M.Ed. (Computer Educational)

ADVISORS : Asst. Prof. Dr.Songsak Songsanit Chairman
Asst. Prof. Dr.Samarn Ekkapim Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The purpose of this research were to : 1) develop and indicate quality of Web-Based Instruction (WBI) based on The Problem-Based Learning (PBL) in Introduction to Programming Course for Mathayomsuksa 4 students, 2) study effect of the action to enhance problem solving thinking ability, 3) compare the problem solving thinking ability when used the WBI based on PBL and 4) compare The achievement score when used the WBI based on PBL. The target group consisted of 34 Mathayomsuksa 4 students at Strisuksa School during the second semester of the 2014 academic year. The instruments were : The WBI based on PBL and instructional lesson plans. The tools for evaluation consisted of instructional quality assessment form, problem solving thinking ability test and achievement test. Research findings could be concluded as follows:

- 1) The WBI based on PBL had a good quality ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.71).
- 2) The enhancement of problem solving thinking ability by using the WBI based on PBL. The learners had the problem solving thinking ability, creating knowledge skill, sharing knowledge and interactive with others.
- 3) The students had problem solving thinking ability score higher than before learning significantly at .05 levels.
- 4) The students had achievement score higher than before learning significantly at .05 levels.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยความกรุณาและคำแนะนำจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ สองสนิท ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์
ดร.สุทธิพงศ์ หาสุวรรณ ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.อภิดา รุณવาทย์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
รวมทั้งคณาจารย์สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ทุกท่านที่ให้ความรู้ และชี้แนะแนวทางในการทำงาน จนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามความมุ่งหมาย
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีศึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทำวิจัย
ครุภูล ไชยรัตน์ อeilimben ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ร่วมวิจัย ให้คำปรึกษาและชี้แนะ และ
ขอขอบใจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดียิ่งจนการวิจัยครั้งนี้
ประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณอาจารย์อุบลวรรณ กิจคณะ อาจารย์ราตรี สุภาเยือง และคุณครุวิศวน
พันธุ์โน ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คำแนะนำ
ของผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการพัฒนาบทเรียนบนเว็บและการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ โครงการส่งเสริมการผลิตครุที่มีความสามารถพิเศษทางด้าน วิทยาศาสตร์
และคณิตศาสตร์ (สควค.) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้มอบทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ บิดา-มารดา ครู อาจารย์
และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือทั้งปีนกำลังใจในการเรียนตลอดมา จนทำ
ให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามความมุ่งหมายทุกประการ

สุมนพิชญ์ พลศรี

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	๑
ABSTRACT	๒
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญแผนภาพ	๙
สารบัญตารางภาคผนวก	๙
สารบัญภาพภาคผนวก	๙
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย	๓
สมมติฐานการวิจัย	๔
ขอบเขตการวิจัย	๔
นิยามศัพท์เฉพาะ	๕
ประโยชน์ที่ได้รับ	๖
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๗
บทเรียนบนเว็บ	๑๐
การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	๒๔
การคิดแก้ปัญหา	๓๐
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๓๕
การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	๓๗
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๒
กรอบแนวคิดงานวิจัย	๔๘

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
กลุ่มเป้าหมาย	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	50
วิธีดำเนินการและการเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
สรุปผล	84
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เขียนชाल และหนังสือราชการ	96
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ	103
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้สำหรับท่องผลการปฏิบัติการ	115
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลวิจัย	128
ภาคผนวก จ ผลคะแนนการทดสอบ	157
ประวัติผู้วิจัย	164

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	8
2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	51
3 หัวข้อย่อยของเนื้อหา	51
4 โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องคำสั่งควบคุมการทำงาน	55
5 ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3 วงรอบ	62
6 ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนบนเว็บ	76
7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาก่อนเรียนและหลังเรียน ...	82
8 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน	83
9 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	89

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 ส่วนประกอบของบทเรียนบนเว็บ (WBI/WBT)	13
2 สถาปัตยกรรมของระบบสำหรับบทเรียนบนเว็บ	14
3 ขั้นตอนการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์โดยใช้รูปแบบการสอน ADDIE	15
4 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	29
5 กรอบแนวคิดการวิจัย	48
6 การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานบน Schoology	52
7 ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	61

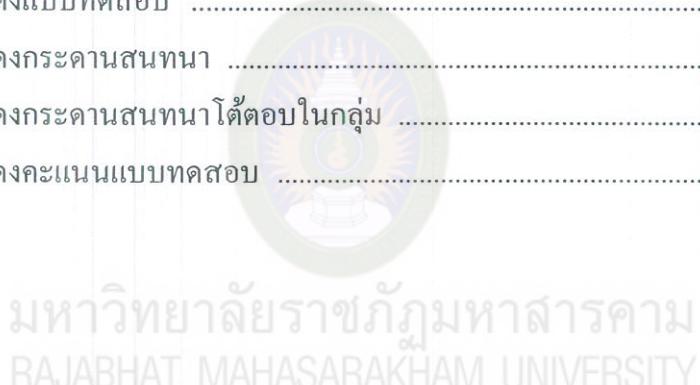

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 ผลการหาคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	123
2 ผลการหาคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู	125
3 ผลการหาคุณภาพของอนุทินสะท้อนความคิดของนักเรียน	127
4 แบบสรุปดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดความสามารถ ด้านการคิดแก้ปัญหากับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	144
5 การหาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา	146
6 แบบสรุปดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับจุดประสงค์การเรียนรู้	148
7 การหาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	151
8 ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	153
9 ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนบนเว็บรายด้าน	156
10 คะแนนผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา	158
11 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาก่อนเรียนและหลังเรียน ...	159
12 คะแนนผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	160
13 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน	161
14 คะแนนร้อยละผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	162
15 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	163

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพภาคผนวกที่	หน้า
1 หน้าเข้าสู่ระบบ	104
2 หน้าแรกของบทเรียน	104
3 หน้าแสดงเนื้อหาในหน่วยย่อยของบทเรียน	105
4 หน้าแสดงสถานการณ์การกิจพิชิตคะแนน	105
5 หน้าแสดงเนื้อหาของบทเรียน	106
6 หน้าแสดงเนื้อหาในรูปแบบไฟล์เอกสาร	106
7 หน้าส่งผลงานและประเมินผลคะแนน	107
8 หน้าแสดงแบบทดสอบ	107
9 หน้าแสดงกระดานสนทนา	108
10 หน้าแสดงกระดานสนทนาโต๊ะตอบในกลุ่ม	108
11 หน้าแสดงคะแนนแบบทดสอบ	109

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ศติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมีครุซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาคนให้สมบูรณ์แบบควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยมีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวัง ได้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 3)

โรงเรียนสตรีศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จัดอยู่ในประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษานาดใหญ่พิเศษ เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ทั้งชายและหญิง ทำการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชั้งชั้นที่ 3 และชั้งชั้นที่ 4 เป็นโรงเรียนชั้นนำในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและมีความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานสากล และโรงเรียนได้จัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐาน

ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข็งขัน ในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการทำงาน และมีเจตคติที่ดี ต่อการทำงาน สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข รายวิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสาระการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสาระเกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การกันหน้าข้อมูล การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การแก้ปัญหาหรือการสร้างงาน คุณค่าและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 6) โดยการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น จำเป็นต้องอาศัยทักษะกระบวนการเป็นอย่างยิ่ง ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งผู้จัดฯ ได้สำรวจข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีศึกษา (งานวัดผลประเมินผลโรงเรียนสตรีศึกษา) ปีการศึกษา 2555 ได้ระดับผลการเรียน 2.91 และ ปีการศึกษา 2556 ได้ระดับผลการเรียน 2.93 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนสตรีศึกษา คือ 3.00 หรือร้อยละ 75 แสดงว่าผลการเรียน รายวิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น ควรจะได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น และพบว่าเนื้อหาที่นักเรียน มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ และได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ เรื่อง คำสั่งควบคุมการทำงาน ซึ่งมี จำนวนนักเรียนที่สอบไม่ผ่านผลการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 28.81 ซึ่งเนื้อหาเรื่องนี้จำเป็นต้อง อาศัยทักษะในการคิดแก้ปัญหาเพื่อนำมาใช้ในการเขียนโปรแกรม ดังนั้น นักเรียนควรได้รับ การส่งเสริมและพัฒนาทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สำคัญ อย่างยิ่งในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นด้วย การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของผู้เรียน มีหลายวิธีการด้วยกัน วิธีการหนึ่งที่ผู้จัดฯ ได้ค้นพบว่ามีความเหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มนี้เป็นอย่างมาก คือ การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) ซึ่งเป็นกระบวนการ การจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้น โดยสร้างความรู้จากการกระบวนการทำงานกลุ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์เกี่ยวกับชีวิตประจำวันและมีความสำคัญต่อผู้เรียน นุ่งเนื้น พัฒนาผู้เรียนในด้านการซึ่งนำตนเองซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกฝนการสร้างองค์ความรู้โดยผ่านกระบวนการคิดแก้ปัญหา (สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา. 2550 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับ วัลลี สัตยาศัย (2547 : 135) การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการในรูปแบบหนึ่งที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์หรือโจทย์ปัญหาที่กระทุนให้นักเรียน

ฝึกคิดว่าปัญหาคืออะไร จะต้องอาศัยความรู้ในเรื่องใดบ้างเพื่อมาแก้ปัญหานั้นจะหาความรู้นั้นได้ที่ไหน และยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อีกด้วย ซึ่งสำนักงานเลขานุการสถาบันการศึกษา (2550) มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานประกอบด้วยขั้นตอน 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ขั้นที่ 5 สรุป และประเมินค่าของคำตอบ ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ซึ่งหลังจากจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานแล้วจะส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนได้

การใช้งานเครื่อข่ายอินเทอร์เน็ตมือถือในการเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ในปัจจุบัน โดยการใช้เว็บเพื่อนำเสนอบทเรียนหรือใช้เป็นสื่อประกอบการสอน ซึ่งเน้นนักเรียน เป็นสำคัญในการแสวงหาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ทั่วโลก จากสื่อ หลากหลายประเภท และการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายเป็นการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งถือเป็นการเปิดประสบการณ์ให้กับนักเรียนอีกด้วย ตลอดลักษณะ ของมนต์ชัย เทียนทอง (2554 : 315) กล่าวว่า การเรียนการสอนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ ที่ใช้งานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะเป็นการอื้อประโภชน์ให้กับนักเรียน แทนที่จะศึกษา จากบทเรียน โดยตรงเพียงแหล่งเดียวเหมือนเมื่อก่อนนี้ ได้ถูกปรับเปลี่ยนไป นักเรียนสามารถ ศึกษาเนื้อหาจากแหล่งอื่นๆ ที่มีบริการอุปกรณ์เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้ ทำให้เกิดความ หลากหลายในการเรียนรู้ เกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้^{ขึ้น}

จากแนวคิดและหลักการต่างๆ ข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนา ความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน จึงได้นำเอาหลักการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียน บนเว็บมาพนวกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยหวังว่าการจัดการเรียนรู้ ดังกล่าว จะสามารถแก้ปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบ ใช้ปัญหาเป็นฐานวิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
- เพื่อศึกษาการปฏิบัติการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น

3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานการวิจัย

- นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น มีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
- นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน

2. ตัวแปร

- ตัวแปรต้น ได้แก่ บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
- ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ รายวิชา การเขียนโปรแกรมเบื้องต้น หน่วยคำสั่งควบคุมการทำงานในภาษาซี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีเนื้อหาย่อยดังนี้

3.1 การทำงานแบบลำดับ

3.2 การเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if

3.3 การเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if-else

3.4 การเลือกทำแบบหมายทางเลือก

3.5 การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง for

3.6 การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง while

3.7 การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง do-while

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดจำนวน 14 คาบ คาบละ 55 นาที

5. ข้อตกลงเบื้องต้นการวิจัย

- ผู้เรียนมีพื้นฐานการใช้งานบทเรียนบนเว็บ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมาตามรูปแบบการออกแบบของ ADDIE Model ในการสร้างบทเรียนบนเว็บร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) กำหนดปัญหา 2) ทำความเข้าใจปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) สังเคราะห์ความรู้ 5) สรุปและประเมินค่าของคำตอบ 6) นำเสนอและประเมินผลงาน โดยบทเรียนบนเว็บมีความสามารถในการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของตัวอักษร ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว ได้ สามารถตอบหมายเลขและส่งงานผ่านระบบได้ มีกระดานสนทนา สำหรับนักเรียนและครูเพื่อใช้ในการโต้ตอบกัน รวมถึงมีการประเมินผลและการตอบกลับจากผู้สอนถึงผู้เรียน

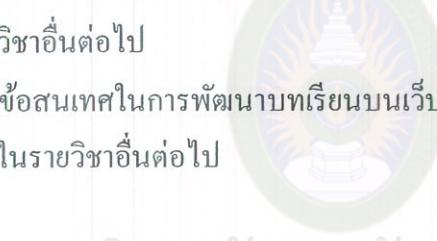
2. ความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการใช้ประสบการณ์ ประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถหาทางแก้ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยหลักการแก้ปัญหา 4 ขั้น ได้แก่ ระบุปัญหา วิเคราะห์ปัญหา เสนอวิธี แก้ปัญหา และตรวจสอบผลลัพธ์

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลคะแนนของนักเรียนจากการวัดและประเมินผล ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้จัดสร้างขึ้น ซึ่งครอบคลุมพุทธิกรรมทั้ง 6 ด้าน อันประกอบด้วย ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และ การประเมินค่า

4. คุณภาพของบทเรียน หมายถึง ระดับคะแนนตามความคิดเห็นของผู้ใช้ชาวชั้น
ต่อความเหมาะสมของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาการเรียนโปรแกรมเบื้องต้นที่พัฒนาขึ้น การประเมิน
คุณภาพของบทเรียนแบ่งระดับความเหมาะสมเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอดี
และควรปรับปรุง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นหลังจาก
ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
2. ผลลัมภ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นหลังจากได้รับ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา
เป็นฐานในรายวิชาอื่นต่อไป
4. เป็นข้อสนับสนุนในการพัฒนาบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้
ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาอื่นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาบทเรียนบนเว็บโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการกำหนด กรอบแนวทางในการศึกษา การวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
2. บทเรียนบนเว็บ
3. การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
4. การคิดแก้ปัญหา
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดงานวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

สาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 204-217) มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน การช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคม ได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พ่อเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความดันด์ และความสนใจของตนเอง

2) การออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของมนุษย์อย่างสร้างสรรค์ โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยีสร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต

3) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสาระเกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูล การใช้ข้อมูลและสารสนเทศการแก้ปัญหาหรือการสร้างงาน คุณค่าและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4) อาชีพ เป็นสาระเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมเห็นคุณค่าของอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

การวิจิตรนี้เกี่ยวข้องกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งอยู่ในสาระที่ 2 การออกแบบและเทคโนโลยี และสาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตารางที่ 1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัดชั้นปี
สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาตรฐาน ง3.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสารการแก้ปัญหาการทำงานและอาชีพอ庄严มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ อธิบายองค์ประกอบและหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ อธิบายระบบสื่อสารข้อมูล สำหรับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ บอกคุณลักษณะของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง แก้ปัญหาด้วยกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เขียนโปรแกรมภาษา พัฒนาโครงงานคอมพิวเตอร์ ใช้haarคิวแรร์และซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับงาน ติดต่อสื่อสาร ค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลให้เป็น

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัดชั้นปี
	<p>สารสนเทศ เพื่อประกอบการตัดสินใจ</p> <p>11. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำเสนอผลงาน ในรูปแบบที่เหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของงาน</p> <p>12. ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานอย่างมีจิตสำนึกระและความรับผิดชอบ</p> <p>13. บอกข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>
สาระที่ 4 การอาชีพ มาตรฐาน ง4.1เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เทคนิคแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ	<p>1. อภิปรายแนวทางสู่อาชีพที่สนใจ</p> <p>2. เลือก และใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ</p> <p>3. มีประสบการณ์ในอาชีพที่สนใจและสนใจ</p> <p>4. มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ</p>

ผู้จัดได้รวมรวมหลักสูตรรายวิชา การเขียนโปรแกรมเบื้องต้น รหัสวิชา ง 30258 จำนวน 1.0 หน่วยกิต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนสตรีศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2. คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา ดังนี้ ศึกษาหลักการแก้ปัญหา กระบวนการแก้ปัญหา การจำลอง ความคิด การเขียนโปรแกรมโครงสร้างภาษา การเขียนผังงานแสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ หลักการพัฒนาโครงงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เข้าใจ กระบวนการแก้ปัญหา สร้างชิ้นงานจากจินตนาการ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในชีวิตประจำวันอย่างมีจิตสำนึกรับผิดชอบเพื่อให้เข้าใจบทบาทและการนำเอาความรู้ ด้านการเขียนโปรแกรมไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3. ผลการเรียนรู้รายวิชา

ประกอบด้วยผลการเรียนรู้จำนวน 8 ข้อ ได้แก่

- 3.1 สามารถประยุกต์ใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการแก้ปัญหาได้
- 3.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์
- 3.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชนิดข้อมูล ตัวแปร และค่าคงที่

3.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิพจน์ และตัวดำเนินการในโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์

- 3.5 สามารถปฏิบัติการเขียนโปรแกรม โครงสร้างการทำงานแบบลำดับได้
- 3.6 สามารถปฏิบัติการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบทางเลือกได้
- 3.7 สามารถปฏิบัติการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบวนซ้ำได้
- 3.8 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฟังก์ชันในภาษาซี

บทเรียนบนเว็บ

1. ความหมายของบทเรียนบนเว็บ

จากการค้นคว้าบทเรียนบนเว็บ มีนักการศึกษาทั่วไปและต่างประเทศได้ให้ความหมายของบทเรียนบนเว็บไว้ว่าดังนี้

David M. Merrill มหาวิทยาลัยแห่งรัฐญาห์ แห่งสหราชอาณาจักร ได้นิยามความหมายของ Web-Based Instruction หรือบทเรียนบนเว็บว่า เป็นระบบการเรียนการสอนที่นำเสนอผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรืออินทราเน็ตขององค์กร โดยใช้เบราว์เซอร์ (มนต์ชัย เทียนทอง. 2554 : 316)

Khan (1997 : 6) ได้ให้คำจำกัดความของการเรียนการสอนผ่านเครือข่าย (Web-Based Instruction) ไว้ว่าเป็นการเรียนการสอนที่อาศัยโปรแกรมไซเบอร์มีเดียที่ช่วยในการสอนโดยการใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะและทรัพยากรของอินเทอร์เน็ต มาสร้างให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายโดยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมากมายและสนับสนุนการเรียนรู้ในทุกทาง

Parson ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายไว้ว่าเป็นการเรียนการสอนทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนในการส่งความรู้ไปยังผู้เรียน ซึ่งการเรียนการสอนนี้จะมีหลายรูปแบบและมีคำที่เกี่ยวข้องกันหลายคำ เช่น Online Learning, Distance Education Online เป็นต้น (มนต์ชัย เทียนทอง. 2554 : 316)

กิตานันท์ มงคล (2543 : 344) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนการสอนผ่านเครือข่าย เป็นการใช้เว็บในการเรียนการสอนโดยอาจใช้เว็บเพื่อนำเสนอบทเรียนในลักษณะสื่อหลายมิติของวิชาทั้งหมดตามหลักสูตร หรือใช้เพียงการเสนอข้อมูลบางอย่างเพื่อประกอบการสอนก็ได้ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะต่างๆ ของการสื่อสารที่มีอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ต เช่น การเขียนโต้ตอบกันทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการพูดคุยสุดด้วยข้อความและเสียง

มาใช้ประกอบด้วยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อนอมพร เลาจารัสแสง (2544 : 87) ได้ให้ความหมายว่า การสอนบนเครือข่าย (Web-Based Instruction) เป็นการผสมผasan กันระหว่างเทคโนโลยีปัจจุบันกับกระบวนการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้และแก้ปัญหาในเรื่องข้อจำกัดทางด้านสถานที่และเวลา โดยการสอนบนเว็บจะประยุกต์ใช้คุณสมบัติและทรัพยากรของเวล็อดีไซด์ เว็บ ใน การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งการเรียนการสอนที่จัดขึ้นผ่านเว็บนี้อาจเป็นทางส่วนหรือทั้งหมดของการสอนก็ได้

มนต์ชัย เทียนทอง (2554 : 316) ได้ให้ความหมายบทเรียนบนเว็บว่า คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ที่นำเสนอด้วยเครื่องข่ายคอมพิวเตอร์ โดยใช้เว็บเบราว์เซอร์เป็นตัวจัดการ ดังนั้น จึงมีความแตกต่างกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนธรรมดาว่ายน้ำในส่วนของการใช้งาน ได้แก่ ส่วนของระบบการติดต่อกับผู้ใช้ ระบบการนำเสนอบทเรียน ระบบการสืบห่องข้อมูล และระบบการจัดการบทเรียน

กล่าวโดยสรุป บทเรียนบนเว็บ (WBI) หมายถึง บทเรียนที่นำเสนอด้วยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยมีเบราว์เซอร์เป็นตัวจัดการ โดยการอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ต มาออกแบบและจัดกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมและให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจจัดเป็นการเรียนการสอนทั้งกระบวนการ หรือ นำมาใช้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการสอนทั้งหมดและช่วยขจัดปัญหาอุปสรรคของการเรียน การสอนทางด้านสถานที่และเวลาอีกด้วย

2. ส่วนประกอบของบทเรียนบนเว็บ

บทเรียนบนเว็บประกอบด้วยส่วนต่างๆ 4 ส่วน ดังนี้

2.1 สื่อสำหรับนำเสนอ (Presentation Media) เป็นส่วนของเนื้อหาบทเรียน กิจกรรม การเรียน และการวัดและประเมินผล ที่นำเสนอผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไปยังผู้เรียน โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่

2.1.1 ข้อความ (Text)

2.1.2 ภาพนิ่ง (Still Image)

2.1.3 กราฟิก (Graphic)

2.1.4 ภาพเคลื่อนไหว (Animation)

2.1.5 วิดีทัศน์ (Video)

2.1.6 เสียง (Sound)

2.2 การปฏิสัมพันธ์ (Interactivity) หมายถึง ส่วนของการสนับสนุนให้มีการโต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนในกระบวนการเรียนรู้ โดยการทำผ่านอุปกรณ์นำเข้าและอุปกรณ์แสดงผลของคอมพิวเตอร์

2.3 การจัดการฐานข้อมูล (Database Management) หมายถึง ส่วนของการจัดการกับบทเรียน เริ่มตั้งแต่การลงทะเบียนจนถึงการประเมินผลการเรียน ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลจัดการบทเรียน

2.4 ส่วนสนับสนุนการเรียนการสอน (Course Support) หมายถึง การบริการต่างๆ ที่มีอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้สนับสนุนการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 2 ระบบใหญ่ๆ ดังนี้

2.4.1 ระบบการสนับสนุนการเรียนการสอนแบบไม่พร้อมกัน (Asynchronous Course Support) หมายถึง ส่วนสนับสนุนการเรียนการสอนที่ใช้งานในลักษณะ Off-line ซึ่งไม่ใช่เวลาจริง (Non-Realtime) ของผู้เรียนและบทเรียนที่ปรากฏอยู่ในขณะนั้น เพื่อใช้สำหรับติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

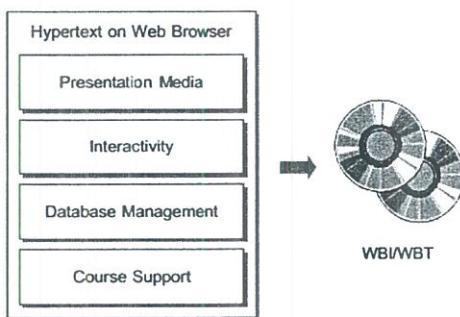
- 1) กระดานข่าวอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Board) เช่น BBS, Webboard
- 2) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail)

2.4.2 ระบบการสนับสนุนการเรียนการสอนแบบพร้อมกัน (Synchronous Course Support) หมายถึง ส่วนสนับสนุนการเรียนการสอนที่ใช้งานในลักษณะ On-line ซึ่งเป็นเวลาจริง(Realtime) ของผู้เรียนและบทเรียนที่ปรากฏอยู่ในขณะนั้น เพื่อใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 1) การสนทนาผ่านเครือข่าย (Internet Relay Chat) เช่น MSN, ICQ
- 2) การประชุมทางไกลด้วยวีดิทัศน์ (Video Conferencing)
- 3) การบรรยายสด (Live Lecture)
- 4) การติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่าย เช่น Internet Phone, Net Meetings
- 5) บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Online Social Network Service)

นอกจากนี้ยังมีส่วนสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นเครื่องมือหรือการบริการที่มีอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาบทเรียนบนเว็บได้แก่

- 1) เครื่องมือสำหรับค้นหาข้อมูล ได้แก่ Search Engine Tool ต่าง ๆ
- 2) เครื่องมือสำหรับเข้าสู่ระบบเครือข่าย ได้แก่ Telnet, FTP

แผนภาพที่ 1 ส่วนประกอบของบทเรียนบนเว็บ (WBI/WBT)
(อ้างอิง: มนต์ชัย เทียนทอง. 2554 : 318)

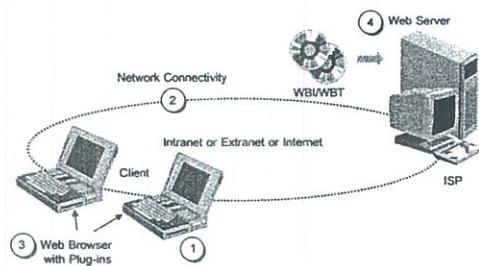
3. ประเภทของบทเรียนบนเว็บ

บทเรียนบนเว็บ จำแนกออกเป็น 3 ประเภทตามระดับความยาก ดังนี้

3.1 Embedded WBI เป็นบทเรียนบนเว็บที่นำเสนอด้วยข้อความและกราฟิก เป็นหลัก จัดว่าเป็นบทเรียนขั้นพื้นฐานที่พัฒนามาจากบทเรียน CAI/CBT ส่วนใหญ่พัฒนาขึ้น ด้วยภาษา HTML ซึ่งปัจจุบันนี้ได้ลัดบทบาทลงแล้ว

3.2 IWBI (Interactive WBI) เป็นบทเรียนบนเว็บที่พัฒนามาจากบทเรียนประเภท แรก โดยเน้นให้มีการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน นอกจากจะนำเสนอด้วยสื่อด้วยตัวเอง ทั้งข้อความ กราฟิก และภาพเคลื่อนไหวแล้ว การพัฒนาบทเรียนในระดับนี้จึงต้องใช้ ภาษาคอมพิวเตอร์ยุคที่ 4 ได้แก่ ภาษาเชิงวัตถุ (Object Oriented Programming) เช่น Visual Basic, Visual C++ รวมทั้งภาษา XML, Perl เป็นต้น

3.3 IMMWBI (Interactive Multimedia WBI) เป็นบทเรียนบนเว็บที่นำเสนอ โดยมีคุณสมบัติทั้ง 5 ด้านของมัลติมีเดีย ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และ การปฏิสัมพันธ์ จัดว่าเป็นบทเรียนบนเว็บระดับสูงสุด เนื่องจากการปฏิสัมพันธ์เพื่อจัดการ ทางด้าน ภาพเคลื่อนไหวและเสียงของบทเรียน โดยใช้เว็บเบราว์เซอร์นั้น มีความยุ่งยากมากกว่า บทเรียนที่นำเสนอแบบเพียงลำพัง ผู้พัฒนาบทเรียนจะต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ เข้าช่วย เพื่อให้ การตรวจปรับบทเรียนจากการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนเป็นไปด้วยความรวดเร็วและราบรื่น เช่น การเขียนคุกกี้ (Cookies) เพื่อช่วยสื่อสารข้อมูลระหว่างเว็บเซิร์ฟเวอร์กับตัวบทเรียน ที่อยู่ในไคลเอนท์ เป็นต้น ตัวอย่างของภาษาที่ใช้พัฒนาบทเรียนระดับนี้ ได้แก่ Java, ASP, JSP และ PHP เป็นต้น

แผนภาพที่ 2 สถาปัตยกรรมของระบบสำหรับที่เรียนบนเว็บ

(อ้างอิง: มนต์ชัย เทียนทอง. 2554 : 319)

4. สถาปัตยกรรมของระบบบทเรียนบนเว็บ

4.1 เครื่อง์ไอคลอนท์ (Client) เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนที่มีสมรรถนะสูง เพียงพอที่เชื่อมต่อเข้ากับระบบเครือข่ายด้วยความรวดเร็ว โดยมีความสามารถด้านมัลติมีเดีย ประกอบด้วยไมโคร โปรแชสเซอร์ที่มีความเร็วสูงและมีหน่วยความจำหลักขนาดเพียงพอ ติดตั้ง แ朋วางจาระยงพร้อมลำโพง เพื่อใช้นำเสนอบทเรียนแก่ผู้เรียน

4.2 การต่อเชื่อมเข้าระบบเครือข่าย (Network Connectivity) เป็นการต่อเชื่อมเครื่อง์ไอคลอนท์เข้ากับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผ่านบริษัทที่ให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต (ISP) โดยใช้ไมเด้มและคู่สายโทรศัพท์หรือใช้สายเช่า (Leased Line)

4.3 เว็บเบราเซอร์และปลั๊กอิน (Web Browser and Plug-ins) เป็นซอฟท์แวร์ นำเสนอบทเรียนโดยใช้เทคโนโลยีของเว็บ โดยใช้ proto โคลอต TCP/IP เช่น Netscape Navigator, Internet Explorer, NetCaptor และ NCSA Mosaic เป็นต้น พร้อมด้วยปลั๊กอิน ซึ่งเป็นซอฟท์แวร์ที่ช่วยการนำเสนอไฟล์ภาพและไฟล์เสียงผ่านเว็บเบราเซอร์

4.4 เว็บเซิร์ฟเวอร์ (Web Server) เป็นคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง สำหรับบันทึก บทเรียนบนเว็บและใช้บริหารระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งในส่วนของผู้ใช้งานและ จัดการในส่วนของระบบสนับสนุนการเรียนการสอนต่างๆ ทั้งหมด

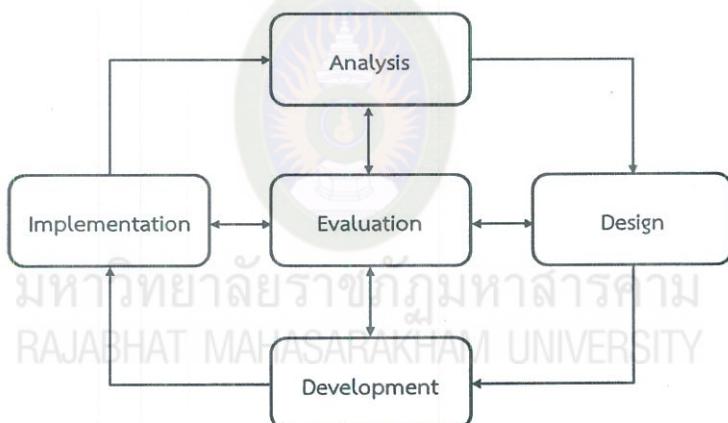
5. แนวทางการออกแบบบทเรียนโดยใช้รูปแบบการสอน ADDIE

มนต์ชัย เทียนทอง (2554 : 124-132) ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนว่าเป็นการใช้ วิธีการระบบซึ่งเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้ออกแบบและพัฒนาระบบใหม่ๆ หรือ วิธีคิดใหม่ๆ ของการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะส่งผลซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังสามารถ ตรวจสอบ ในแต่ละขั้นตอนได้ โดยปกติแล้ววิธีการระบบเป็นวิทยาการที่นำมาออกแบบ

นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งสามารถใช้ออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ได้ เช่น กัน
เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ก็จัดว่า เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาด้วย

สำหรับขั้นตอนการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ ซึ่งประยุกต์มาจากการระบบ
ที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด โดยมีการคัดแปลงและเพิ่มเติมรายละเอียดต่างๆ เพื่อนำไปเป็น
ขั้นตอนการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ตามแนวคิดของแต่ละบุคคลมากที่สุดก็คือ รูปแบบ
การสอน ADDIE ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การวิเคราะห์ (A : Analysis)
- 2) การออกแบบ (D : Design)
- 3) การพัฒนา (D : Development)
- 4) การทดลองใช้ (I : Implementation)
- 5) การประเมินผล (E : Evaluation)

แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์โดยใช้รูปแบบการสอน ADDIE
(อ้างอิง: มนต์ชัย เทียนทอง. 2554 : 124)

รอดเคอริกส์ซิมส์ (Roderics Sims อ้างถึงใน มนต์ชัย เทียนทอง. 2554 : 124)

แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีซิดนีย์ (University of Technology Sydney) ประเทศออสเตรเลีย
ได้นำเสนอขั้นตอนการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ไว้อย่างละเอียดรอบคุณสำระสำคัญ
ของกระบวนการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์อย่างสมบูรณ์ โดยมีคณะกรรมการสร้างการออกแบบ
บทเรียนที่ใช้หลักการของรูปแบบการสอน ADDIE ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ (Analysis)

การวิเคราะห์เป็นขั้นตอนแรก ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

5.1.1 นิยามข้อขัดแย้ง (Define Discrepancy) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับข้อขัดแย้ง หรือศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งความต้องการต่างๆ เพื่อหารือการแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังกล่าว ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งในการหาเหตุผลในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้แก้ปัญหาหรือแก้ไขข้อขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้น

5.1.2 กำหนดกลุ่มผู้เรียนเป้าหมาย (Specify Target Audience) เป็นการกำหนด กลุ่มผู้เรียนหรือผู้เข้าฝึกอบรมที่เป็นผู้ใช้บทเรียน ปัจจัยที่ควรพิจารณาได้แก่ ปัญหาทาง การเรียน ความสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิม และรูปแบบของบทเรียนที่สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน

5.1.3 วิเคราะห์งานหรือภารกิจ (Conduct Task Analysis) เป็นการวิเคราะห์งาน หรือภารกิจที่ผู้เรียนจะต้องกระทำ ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้จะนำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ ของบทเรียน

5.1.4 กำหนดวัตถุประสงค์ (Specify Objectives) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ ของบทเรียน ซึ่งสัมพันธ์กับงานหรือภารกิจที่ผู้เรียนจะต้องกระทำในกระบวนการเรียนรู้

5.1.5 ออกแบบทดสอบสำหรับประเมินผล (Design Item of Assessment) เป็นขั้นตอนการออกแบบทดสอบที่ใช้ในบทเรียนเพื่อใช้ในการประเมินผลผู้เรียน ได้แก่ แบบฝึกหัดแบบทดสอบก่อนและหลังบทเรียน ในงาน หรือแบบประเมินผลอื่นๆ พร้อมทั้ง กำหนดเกณฑ์ตัดสินน้ำหนักคะแนน วิธีการตรวจสอบ และชนิดของแบบทดสอบ

5.1.6 วิเคราะห์แหล่งข้อมูล (Analyze Resources) เป็นการวิเคราะห์แหล่งข้อมูล การเรียนการสอนที่จะใช้ในการออกแบบบทเรียน ได้แก่ แหล่งเนื้อหา แหล่งวัสดุการเรียน แหล่งสื่อ และแหล่งกิจกรรมการเรียนการสอน

5.1.7 นิยามความจำเป็นในการจัดการบทเรียน (Define Needs of Management) เป็นการกำหนดวิธีการจัดการบทเรียน โดยพิจารณาประเด็นต่างๆ เช่น รูปแบบการนำเสนอ บทเรียน การจัดการบทเรียน การรักษาความปลอดภัย การเก็บบันทึกวิธีการปฏิสัมพันธ์ กับบทเรียน รวมถึงวิธีการนำเสนอส่วนบทเรียนไปยังกลุ่มผู้เรียนเป้าหมาย

5.2 การออกแบบ (Design)

การออกแบบ ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

5.2.1 ระบุมาตรฐาน (Specify Standards) เป็นการกำหนดมาตรฐานของบทเรียน เพื่อให้ได้บทเรียนที่มีคุณภาพทั้งด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้ น้ำเสียงภาพ การควบคุมโดยผู้ใช้ ระบบช่วยเหลือผู้เรียน ระบบการติดต่อสื่อสารที่ใช้และอื่นๆ

5.2.2 ออกแบบโครงสร้างบทเรียน (Design Course Structure) เป็นการออกแบบโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของบทเรียน โดยใช้เครื่องมือช่วยในการออกแบบ รวมทั้ง การพิจารณาฐานรูปแบบของการจัดการบทเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้เรียน

5.2.3 ออกแบบโมดูล (Design Module) เป็นการออกแบบโมดูลการเรียน ออกแบบเป็นส่วนๆ ตามลักษณะโครงสร้างบทเรียนและปริมาณเนื้อหา

5.2.4 ออกแบบบทเรียน (Design Lessons) เป็นการออกแบบในส่วนรายละเอียดของบทเรียนแต่ละโมดูลว่าประกอบด้วยเนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน คำานวณ การตรวจปรับ และกระบวนการเรียนรู้อื่นๆ อะไรมาก

5.2.5 เรียงลำดับการเรียนการสอน (Instructional Sequencing) เป็นการจัดลำดับความสัมพันธ์บทเรียนแต่ละโมดูล เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ครบตามขอบเขตของเนื้อหา

5.2.6 เอกชนบทดำเนินเรื่อง (Storyboards) เป็นการเขียนบทดำเนินเรื่องของบทเรียนทั้งหมด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบทเรียนด้วยระบบอนิเมชันบทเรียนต่อไป

5.2.7 วิเคราะห์เนื้อหา (Analyze Content) เป็นการวิเคราะห์รายละเอียดของเนื้อหาบทเรียน เพื่อใช้นำเสนอให้แก่ผู้เรียน

5.2.8 ระบุการประเมินผล (Specify Assessment) เป็นการกำหนดครุปแบบ การประเมินผลรวมทั้งเกณฑ์การพิจารณา และวิธีการประเมินผลการเรียนการสอน

5.2.9 ระบุการจัดการบทเรียน (Specify Management) เป็นการกำหนดการจัดการบทเรียน ได้แก่ การจัดการฐานข้อมูล ข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียนและบทเรียน รวมทั้ง การเก็บบันทึกและรายงานผลการเรียนของผู้เรียน

5.2.10 เลือกแหล่งข้อมูล (Select Resource) เป็นการเลือกแหล่งวัสดุการเรียน การสอนที่จะนำมาใช้ในการบวนการพัฒนาบทเรียน

5.3 การพัฒนา (Development)

การพัฒนา ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

5.3.1 การพัฒนาบทเรียน (Lesson Development) เป็นการพัฒนาเนื้อหาบทเรียนให้เป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ โดยนำเสนอผ่านภาพของคอมพิวเตอร์

5.3.2 ทดสอบบทเรียน (Lesson Test) เป็นการทดสอบบทเรียนขั้นต้นก่อนเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ในแต่ละส่วนแต่ละโมดูลก่อนนำไปรวมเป็นบทเรียนทั้งระบบ

5.3.3 การรวมบทเรียน (Integration) เป็นการรวมบทเรียนแต่ละโมดูลหรือแต่ละหน่วยเข้าด้วยกันเป็นบทเรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.3.4 การยอมรับบทเรียน (Acceptance) เป็นการตรวจสอบบทเรียนอีกครั้งหนึ่งหลังจากร่วมบทเรียนเป็นระบบแล้ว แล้วพิจารณาการยอมรับบทเรียน

5.3.5 การพนักวัสดุการเรียนการสอน (Supplementary Materials) เป็นการใส่ส่วนเสริมในการสอนเข้าไปในตัวบทเรียนตามแนวทางที่ออกแบบไว้

5.3.6 การพนักแบบทดสอบ (Supplementary Test) เป็นการใส่แบบทดสอบเข้าไปในตัวบทเรียน เพื่อให้บทเรียนมีกระบวนการเรียนรู้ครบถ้วนทุกขั้นตอน

5.3.7 การพัฒนาระบบจัดการบทเรียน (Management Development) เป็นการพัฒนาระบบการจัดการบทเรียนให้มีความสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามความต้องการ

5.4 การทดลองใช้ (Implementation)

การทดลองใช้ ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

5.4.1 การเตรียมสถานที่ (Site Preparation) เป็นการเตรียมสถานที่สำหรับทดลองใช้บทเรียน รวมทั้งการเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก สำหรับการฝึกอบรมผู้เรียนตามความต้องการ

5.4.2 การฝึกอบรมผู้ใช้ (User Training) เป็นการดำเนินการฝึกอบรมผู้ใช้ตามกำหนดการในสถานที่ที่เตรียมไว้ในขั้นตอนแรก

5.4.3 การยอมรับบทเรียน (Acceptance) เป็นการตรวจสอบบทเรียนหลังจากทดลองใช้ โดยการสอบถามจากกลุ่มผู้ใช้บทเรียน เพื่อให้พิจารณาบทเรียนให้ผ่านการยอมรับอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะทำการประเมินผล

5.5 การประเมินผล (Evaluation)

การประเมิน ประกอบด้วยขั้นตอนต่อๆ กันนี้

5.5.1 การประเมินผลกระทบว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลการออกแบบและการพัฒนาบทเรียนว่าแต่ละขั้นตอนได้ผลอย่างไร มีข้อแก้ไขปรับปรุงประการใดบ้าง

5.5.2 รายงานการประเมินผลกระทบว่างดำเนินการ (Formative Evaluation Report) เป็นการรายงานผลที่ได้จากการประเมินในขั้นตอนที่ 1 ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพิจารณาดำเนินการแก้ไขต่อไป

5.5.3 การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินสรุปผลการใช้บทเรียน เพื่อหาคุณภาพของบทเรียน โดยใช้วิธีการทางสถิติ

5.5.4 รายงานการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation Report) เป็นการรายงานผลสรุปคุณภาพของตัวบทเรียน ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการแจ้งผลการเรียนรู้ไปยังกลุ่มผู้ใช้

6. รูปแบบการเรียนการสอนด้วยบทเรียนบนเว็บ

บทเรียนบนเว็บ สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้ทุกสาขาวิชา สำหรับรูปแบบการเรียนการสอนด้วยบทเรียนบนเว็บ จำแนกออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

6.1 Standalone Course หมายถึง การเรียนการสอนด้วยบทเรียนบนเว็บที่เนื้อหาบทเรียนและส่วนประกอบต่าง ๆ ทั้งหมดถูกนำเสนอในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้เรียนเพียงแต่ต่อเข้ามายังเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ากับระบบ โดยป้อนชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านก็จะสามารถเข้าไปศึกษาบทเรียนได้เริ่มตั้งแต่การลงทะเบียน การเลือกวิชาเรียน การศึกษาบทเรียน การวัดและประเมินผล และการออกเอกสารรับรองผลการเรียน ขั้นตอนทั้งหมดนี้จะดำเนินการโดยระบบ การจัดการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปศึกษาในชั้นเรียนจริง ก็สามารถศึกษาจนจบหลักสูตรได้ จึงเรียกการศึกษาแบบนี้ว่า Cyber Class หรือ Cyber Classroom และเนื่องจากการเรียนการสอนลักษณะนี้เปรียบเสมือนเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ ที่ไม่มีกำแพงกั้น จึงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า No Wall School หรือ No Classroom ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษา นักจะจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้

6.2 Web Supported Course หมายถึง การใช้บทเรียนบนเว็บสนับสนุนหรือสอนเสริมการเรียนการสอนปกติแบบเชิงลึกหน้าในชั้นเรียนระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เพื่อใช้

เป็นแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้หลากหลายขั้น ไม่เฉพาะทางด้าน การนำเสนอเนื้อหาบทเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการทำกิจกรรม การทำกรณีศึกษา การแก้ปัญหา หรือการติดต่อสื่อสาร ซึ่งบทเรียนบนเว็บที่ใช้สนับสนุนการเรียนการสอนปกติตามรูปแบบนี้ กำลังมีบทบาทอย่างสูงต่อการศึกษาในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากความไม่พร้อมของคอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์และการแพร่ขยายของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้การจัดการเรียนการสอน ในลักษณะของ Standalone Course ยังไม่สามารถกระจายไปได้ทั่ว การใช้บทเรียนบนเว็บ สนับสนุนการเรียนการสอนปกติจึงเป็นทางเลือกใหม่ในการจัดการศึกษาปัจจุบัน ซึ่งมี ประสิทธิภาพมากกว่าการนั่งฟังคำบรรยายจากผู้สอนเฉพาะเพียงเดียวในชั้นเรียนเท่านั้น

การเรียนการสอนในลักษณะนี้จึงเป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยใช้ทั้งการเรียน การสอนที่มีผู้สอนเป็นผู้นำ (Instructor-led) และบทเรียนบนเว็บ จึงเรียกการเรียนการสอน ในลักษณะนี้ว่า Blended Learning หรือ Hybrid Learning ซึ่งมีความหมายในลักษณะของ การผสมผสาน

6.3 Collaborative Learning หมายถึง การเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้บทเรียน บนเว็บ ซึ่งผู้เรียนจากชุมชนต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศต่อเชื่อมระบบเข้าสู่บทเรียนในเวลา เดียวกันกันหลายๆ คนและศึกษาบทเรียนร่วมเดียวกัน สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการตอบคำถาม แก้ปัญหา ทำกิจกรรมการเรียนการสอน และดำเนินการต่างๆ ในการร่วมกัน สร้างสรรค์บทเรียน ทำให้เกิดเป็นเครือข่ายองค์ความรู้ขนาดใหญ่ที่ท้าทายและชวนให้ผู้เรียน ติดตามบทเรียน โดยไม่เกิดความเบื่อหน่าย

การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ซึ่งครั้งหนึ่งได้ถูกวิพากษ์ว่าทำให้ ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันน้อยลง การเรียนรู้แบบร่วมมือจึงเป็นแนวทางหนึ่ง ในการสนับสนุนให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันมากขึ้น จึงเป็นรูปแบบหนึ่ง ในการใช้บทเรียนบนเว็บที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น

6.4 Web Pedagogical Resources หมายถึง การนำแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้สนับสนุนการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ ซึ่งได้แก่ แหล่ง เว็บไซต์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลความgapนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดีโอ และเสียง รวมทั้งบทเรียน บนเว็บลักษณะของการใช้สนับสนุน จึงสามารถใช้ได้ทั้งการใช้ประกอบการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ

7. ความแตกต่างระหว่างบทเรียนบนเว็บกับบทเรียนอื่นๆ

7.1 การเรียนการสอนปกติในชั้นเรียน มีลักษณะดังนี้

- 1) ผู้เรียนถูกจำกัดด้วยเวลาเรียน ชั้นเรียน และที่ตั้งของสถานศึกษา
- 2) ผู้เรียนกับผู้สอนมีการเชิญหน้ากัน โดยตรง การสื่อสารใช้คำพูดเป็นหลัก
- 3) บทเรียนมีการควบคุมเวลา โดยผู้สอนและหลักสูตร
- 4) สื่อการเรียนการสอนที่ใช้เป็นหลัก ได้แก่ เอกสารสิ่งพิมพ์และการบรรยาย
- 5) การจัดกลุ่มกิจกรรมการเรียนการสอนทำได้ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากบัญหาทางด้านจำนวนผู้เรียน เวลาเรียน และสถานที่

7.2 การเรียนการสอนด้วยบทเรียนบนเว็บ มีลักษณะดังนี้

- 1) ผู้เรียนเลือกเวลาศึกษาบทเรียน ได้ตามความสะดวก ทั้งที่บ้านหรือสถานที่ทำงาน
- 2) ผู้เรียนกับผู้สอนติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 3) บทเรียนไม่มีการควบคุมเวลา ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ตามความสามารถของตนเอง
- 4) สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีหลากหลาย ทั้งบทเรียนบนเว็บหรือข้อมูลอื่นๆ จากแหล่งข้อมูลบนเครือข่ายไซเบอร์
- 5) การจัดกลุ่มกิจกรรมการเรียนการสอนทำได้หลากหลายรูปแบบ เนื่องจากผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปร่วมกันจริง แต่ใช้วิธีการเชื่อมต่อผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับข้อแตกต่างระหว่างบทเรียน CAI/CBT กับ บทเรียน WBI/WBT มีดังนี้

7.3 การเรียนการสอนด้วยบทเรียน CAI/CBT มีลักษณะดังนี้

- 1) เป็นการใช้งานในลักษณะโดยลำพัง
- 2) สนับสนุนการเรียนการสอนแบบ Asynchronous เพียงอย่างเดียว
- 3) ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือได้ (Collaborative Learning)
- 4) จัดให้มีระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) ใน การเรียนการสอนได้ยาก
- 5) สามารถเข้าถึงบทเรียนได้เป็นบางส่วนเท่านั้น
- 6) ไม่สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายหรือสังคมแห่งการเรียนรู้

7.4 การเรียนการสอนด้วยบทเรียน WBI/WBT มีลักษณะดังนี้

- 1) เป็นการใช้งานในลักษณะเครือข่าย
- 2) สนับสนุนการเรียนการสอนทั้งแบบ Synchronous และ Asynchronous
- 3) สนับสนุนการเรียนการสอนแบบร่วมมืออย่างสมมูล
- 4) สามารถจัดให้มีระบบพี่เลี้ยง เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน
- 5) สามารถเข้าถึงบทเรียนได้ทุกๆ ส่วน
- 6) เปิดโอกาสให้เกิดเครือข่ายหรือสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ง่ายและกว้าง ไกลกว่า
- 7) สามารถใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้

ได้รวดเร็ว รวมทั้งมีประสิทธิภาพ

8. ข้อดีและข้อจำกัดของบทเรียนบนเว็บ

8.1 ข้อดีของบทเรียนบนเว็บ

8.1.1 ขยายขอบเขตของการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกหนทาง จากห้องเรียน ปกติไปยังบ้านและที่ทำงาน ทำให้ไม่เสียเวลาในการเดินทาง

8.1.2 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนรอบโลกในสถานศึกษาต่างๆ ที่ร่วมมือกันได้มีโอกาสเรียนรู้พร้อมกัน

8.1.3 ผู้เรียนควบคุมการเรียนตามความต้องการ และความสามารถของตนเอง

8.1.4 การสื่อสาร โดยใช้อีเมลล์ กระดานข่าว การพูดคุยสด ๆ ฯลฯ ทำให้ การเรียนรู้มีชีวิตชีวาขึ้นกว่าเดิม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนช่วยเหลือกันในการเรียน

8.1.5 กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการสื่อสารในสังคม และก่อให้เกิดการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งที่จริงแล้ว การเรียนแบบร่วมมือสามารถขยายขอบเขตจากห้องเรียนหนึ่งไปยังห้องเรียนอื่นๆ ได้โดยการเชื่อมต่อทางอินเทอร์เน็ต

8.1.6 การเรียนด้วยสื่อหดاثมิติทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาได้ตามสะดวกโดยไม่ต้องเริ่มงลำดับกัน

8.1.7 ข้อมูลของหลักสูตรและเนื้อหารายวิชาสามารถหาได้โดยง่าย

8.1.8 การเรียนการสอนมีให้เลือกทั้งแบบประسانเวลา คือเรียนและพนักงานผู้สอนเพื่อปรึกษา หรือตามปัญหาใดในเวลาเดียวกัน (Synchronous) และแบบต่างเวลา (Asynchronous) คือเรียนจากเนื้อหาในเว็บและติดต่อผู้สอนทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

8.1.9 ส่งเสริมแนวคิดในเรื่องของการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากเว็บเป็นแหล่งความรู้ที่เปิดกว้างให้ผู้ที่ต้องการศึกษาในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง สามารถเข้ามาค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง และตลอดเวลา การสอนบนเว็บตอบสนองต่อผู้เรียนที่มีความใฝ่รู้ รวมทั้งมีทักษะในการตรวจสอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Meta-Cognitive Skills) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.1.10 การสอนบนเว็บเป็นวิธีที่ดีเยี่ยมในการให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ของสถานการณ์จำลอง ทั้งนี้ เพราะสามารถใช้ข้อความ ภาพนิ่ง เสียง ภาพเคลื่อนไหว วิดีโอ ภาพ 3 มิติ ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ได้

8.2 ข้อจำกัดของบทเรียนบนเว็บ

8.2.1 การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้นยังมีน้อย เมื่อเทียบกับการออกแบบโปรแกรมเพื่อใช้ในการอื่นๆ ทำให้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีจำนวนและขอบเขตจำกัดที่จะนำมาใช้เรียนในวิชาต่างๆ

8.2.2 การที่จะให้ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเองนั้น นับว่าเป็นงานที่ต้องอาศัยเวลา สดิปัญญา และความสามารถเป็นอย่างยิ่ง ทำให้เป็นการเพิ่มภาระของผู้สอนให้มีมากยิ่งขึ้น

8.2.3 เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์เป็นการวางแผนโปรแกรมบทเรียนไว้ล่วงหน้า จึงมีลำดับขั้นตอนในการสอนทุกอย่างตามที่วางไว้ ดังนั้น การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน จึงไม่สามารถช่วยในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้

8.2.4 ผู้เรียนบางคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ อาจจะไม่ชอบโปรแกรมที่เรียงตามขั้นตอน ทำให้เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ได้

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถขยายขอบเขตการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกคน ทุกที่ และทุกเวลา (All Anywhere and Anytime) ผู้เรียนได้เพิ่มทักษะทางเทคโนโลยี สามารถเข้าถึงแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ อื่นๆ ได้ สามารถอภิปรายโดยติดต่อกับผู้เรียนอื่นหรือผู้อื่น ได้อย่างอิสระ โดยไม่ถูกควบคุม และสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ เกิดแรงจูงใจในการเรียนทำให้เกิดความรู้ ความจำได้ดีขึ้น

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการสร้างเครื่องมือโดยใช้บทเรียนบนเว็บเป็นสื่อถือกลางในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้หลักการออกแบบของ มนต์ชัย เทียนทอง ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีบทบาทในการรับผิดชอบและตัดสินใจเลือก

ศึกษาเนื้อหาและเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความถนัดและความต้องการของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ปัญหาทางการเรียน

การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

1. ประวัติความเป็นมา

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบหนึ่งที่เริ่มต้นใช้ในครั้งแรก เมื่อ ค.ศ. 1969 ที่มหาวิทยาลัยแมคมาสเตอร์ (McMaster University Medical School) ประเทศแคนาดา เนื่องจากปัญหาการเรียนการสอนในสาขาแพทย์ 2 ประการ คือ ปัญหาจากวิธีสอนแบบบรรยาย ซึ่งนิยมใช้มากเนื่องจากเป็นวิธีที่ให้เนื้อหาได้มาก แต่ไม่ได้พัฒนาระบวนการคิดของผู้เรียนเลย และเนื้อหาที่ได้รับก็จะล้าสมัยในเวลาไม่นาน ผู้เรียนไม่สามารถแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ประกอบกับปัญหาเกี่ยวกับความรู้ในด้านการแพทย์ซึ่งเป็นวิชาชีพที่เน้นปฏิบัติ ในช่วงที่เรียนอยู่ผู้เรียนได้รับความรู้ไปส่วนหนึ่ง แต่มีโอกาสทำงานกลับต้องเผชิญกับสถานการณ์หรือปัญหาที่หลากหลายแตกต่างจากที่เรียนในชั้นเรียน และผู้เรียนไม่สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ เพราะในการเรียนการสอนไม่ได้ให้ทักษะในการแก้ปัญหา (Barrows 2533, ข้างถัดใน ยุร่วัฒน์ คล้ายมงคล. 2545 : 53-54)

2. ความหมายของการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

จากการค้นคว้าการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) มีนักศึกษาต่างประเทศได้ให้ความหมายของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากการกระบวนการทำงานที่มุ่งเข้าใจหรือแก้ปัญหาที่ได้ประสบครั้งแรกในกระบวนการเรียน ใช้เป็นจุดรวมหรือใช้เป็นสิ่งกระตุ้นเพื่อการประยุกต์ใช้การแก้ปัญหาหรือทักษะการให้เหตุผลและเพื่อค้นหาหรือศึกษาความรู้ต่างๆที่ต้องการทำความเข้าใจ กลไกการทำงานที่รับผิดชอบต่อปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา (Barrows & Tamblyn. 1980:18)

Allen & Duch (1998 : 1) ให้ความหมายของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ การเรียนที่เริ่มต้นด้วยปัญหา การสอบถามหรือปริศนาที่ผู้เรียนต้องการแก้ปัญหาเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนระบุและค้นคว้ามโนทัศน์ และหลักการที่พากษาต้องการรู้เพื่อความก้าวหน้า

โดยผ่านปัญหา ผู้เรียนทำงานเป็นทีม การเรียนเล็กๆ ซึ่งเป็นการเรียนที่ได้ทักษะต่างๆ เช่น การติดต่อสื่อสาร และการนูรณาการความรู้ และเป็นกระบวนการที่คล้ายกับการสืบเสาะ หาความรู้ทางวิทยาศาสตร์

Howard (1999 : 172) กล่าวว่า “การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นวิธีการทางการศึกษาที่นำเสนอผู้เรียนด้วยปัญหาที่มีรูปแบบของโครงสร้างที่ซับซ้อนในระดับเริ่มแรก ของประสบการณ์การเรียน ข้อมูลที่ได้ในระดับเริ่มแรกไม่เพียงพอให้แก่ปัญหา คำถามต่างๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาจะผลักดันให้ไปทำการสืบเสาะหาความรู้”

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาไทย ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การเรียนแบบใช้ปัญหา เป็นฐาน คั่นนี้”

พิศนา แรมมณี (2554 : 137-138) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เป็นการจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามเป้าหมาย โดยผู้สอนอาจนำผู้เรียนไปพิเชิญสถานการณ์ปัญหาจริง หรือผู้สอนอาจจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนพิเชิญปัญหา และฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาร่วมกัน เป็นกลุ่มซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหานั้น รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ เกิดทักษะ กระบวนการคิด และกระบวนการแก้ปัญหาต่างๆ

มัณฑรา ธรรมบุศย์ (2545 : 11-17) กล่าวว่า “การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกแห่ง ความเป็นจริงเป็นบริบท (Context) เป็นการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ และคิดแก้ปัญหาร่วมทั้งได้ความรู้ตามศาสตร์ในสาขาลุ่มสาระที่ตนศึกษาด้วย การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานจึงเป็นผลมาจากการทำงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจและการแก้ไข ปัญหาเป็นฐาน”

วัลลี สัตยาศัย (2547 : 16) กล่าวว่า การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือ PBL คือ วิธีการเรียนรู้ที่เริ่มต้นด้วยการใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนไปศึกษาถืกกว่า ศึกษา หาความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ จากแหล่งวิทยาการที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา โดยมีการศึกษาหรือเตรียมคัวล่วงหน้าเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวมาก่อน

3. แนวคิดสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.1 ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา (2550 : 2-3) ได้สรุปลักษณะสำคัญของ การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

3.1.1 ต้องมีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและเริ่มต้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยการใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้

3.1.2 ปัญหาที่นำมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ควรเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น พบรหัสสันได้ในชีวิตจริงของผู้เรียนหรือมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นจริง

3.1.3 ผู้เรียนเรียนรู้โดยการนำตัวเอง (Self – Directed Learning) ค้นหาและ แสวงหาความรู้คำตอบด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้เรียนจึงต้องวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง บริหาร เวลาของ คัดเลือกวิธีการเรียนรู้และประสบการณ์เรียนรู้ รวมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.1.4 ผู้เรียนเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย เพื่อประโยชน์ในการค้นหาความรู้ ข้อมูล ร่วมกัน เป็นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล ฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการรับส่ง ข้อมูล เรียนรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และฝึกการจัดระบบตนเองเพื่อพัฒนา ความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีม ความรู้คำตอบที่ได้มีความหลากหลายองค์ความรู้ จะผ่านการวิเคราะห์โดยผู้เรียน มีการสังเคราะห์และตัดสินใจร่วมกันการจัดการเรียนรู้แบบ ใช้ปัญหาเป็นฐานนี้ นอกจากการจัดการเรียนเป็นกลุ่มแล้ว ยังสามารถจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้เป็น รายบุคคลได้ แต่อาจทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.1.5 การเรียนรู้มีลักษณะการบูรณาการความรู้และบูรณาการทักษะ กระบวนการต่างๆเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และคำตอบที่กระจำชัด

3.1.6 ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้จะได้มาภายหลังจากผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแล้วเท่านั้น

3.1.7 การประเมินผลเป็นการประเมินผลจากสภาพจริง โดยพิจารณาจาก การปฏิบัติงานความก้าวหน้าของผู้เรียน

3.2 ลักษณะของปัญหาที่ใช้ในการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา (2550 : 3-4) ได้สรุปลักษณะสำคัญของปัญหา ไว้ดังนี้

3.2.1 เกิดขึ้นในชีวิตจริงและเกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียนหรือผู้เรียนอาจมี

โอกาสเผชิญกับปัญหานั้น

3.2.2 เป็นปัญหาที่พบบ่อย มีความสำคัญ มีข้อมูลประกอบเพียงพอสำหรับการค้นคว้า

3.2.3 เป็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบชัดเจนตามตัวเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน คลุมเครือหรือผู้เรียนเกิดความสงสัย

3.2.4 ปัญหาที่เป็นประเด็นขัดแย้ง ข้อถกเถียงในสังคมยังไม่มีข้อยุติ

3.2.5 เป็นปัญหาที่อยู่ในความสนใจ เป็นสิ่งที่อยากรู้ แต่ยังไม่รู้

3.2.6 ปัญหาที่สร้างความเดือดร้อน เสียหาย เกิดโทยภัย และเป็นสิ่งไม่ดีหากใช้ข้อมูลโดยลำพังคนเดียวอาจทำให้ตอบปัญหาผิดพลาด

3.2.7 เป็นปัญหาที่มีการยอมรับว่าจริง ถูกต้อง แต่ผู้เรียนไม่เชื่อว่าจริง ไม่สอดคล้องกับความคิดของผู้เรียน

3.2.8 ปัญหาที่อาจมีคำตอบหรือมีแนวทางในการแสวงหาคำตอบได้หลายทาง ครอบคลุมการเรียนรู้ที่กว้างขวางหลากหลายเนื้อหา

3.2.9 เป็นปัญหาที่มีความยากง่าย เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน

3.2.10 เป็นปัญหาที่ไม่สามารถหาคำตอบได้ทันที ต้องการการสำรวจค้นคว้า และการรวบรวมข้อมูลหรือทดลองดูก่อน จึงจะได้คำตอบไม่สามารถที่จะคาดเดาหรือทำนายได้ง่ายๆ ว่าต้องใช้ความรู้อะไร ยุทธวิธีในการสืบเสาะหาความรู้จะเป็นอย่างไรหรือคำตอบหรือผลของความรู้เป็นอย่างไร

3.2.11 เป็นปัญหาส่งเสริมความรู้ด้านเนื้อหาทักษะ สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษา

3.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

สำนักงานเลขานุการสถาบันศึกษา (2550 : 4-6) ได้สรุปแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่ควรดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 พิจารณาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยดูจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้เหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ทั้งทางด้านทักษะและกระบวนการเรียนรู้ จากนั้นจึงเลือกเนื้อหาสาระมากำหนดการสอน เช่น พิจารณาว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการค้นหา และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

3.3.2 กำหนดแหล่งข้อมูล เมื่อผู้สอนพิจารณาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและกำหนดเนื้อหาสาระแล้ว ผู้สอนต้องกำหนดแหล่งข้อมูลต่างๆ ให้เพียงพอเพื่อให้ผู้เรียนนำมา

แก้ปัญหาหรือค้นหาคำตอบได้ซึ่งเหล่าข้อมูลเหล่านี้ได้แก่ ตัวผู้สอน ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต วิดิทัศน์ บุคลากรต่างๆ และแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

3.3.3 กำหนดและเขียนขอบข่ายปัญหาที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนต้องการศึกษา ค้นหาคำตอบ

3.3.4 กำหนดกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมการสอนที่ผู้สอนเลือก หรือสร้างขึ้นมาจะต้องทำให้ผู้เรียนสามารถเห็นแนวทางในการค้นพบความรู้หรือคำตอบได้ ด้วยตนเอง

3.3.5 สร้างคำถาม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำเนินกิจกรรมได้ควรสร้างคำถาม ที่มีลักษณะกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจงานที่กำลังทำอยู่และมองทิศทางในการทำงานต่อไป

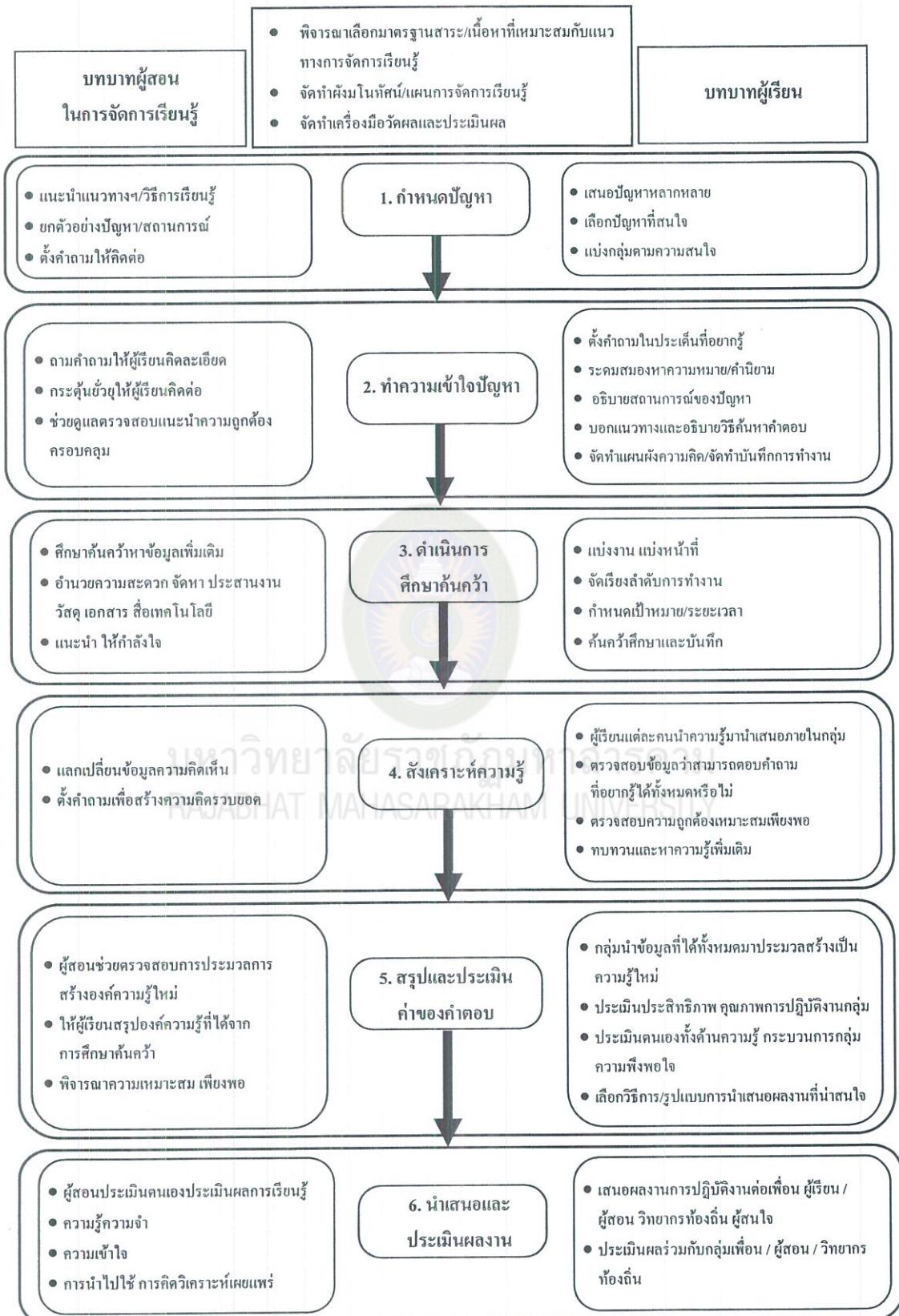
3.3.6 กำหนดวิธีการประเมินผล ควรเป็นการประเมินผลตามสภาพจริงโดย ประเมินทั้งทางด้านเนื้อหา ทักษะกระบวนการและการทำงานกลุ่ม

3.4 กระบวนการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน

สำนักงานเลขานุการสถาบันการศึกษา (2550 : 6-8) ได้กำหนดขั้นตอนการจัด การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน แสดงดัง แผนภาพที่ 4

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การเตรียมการของผู้สอน

แผนภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

(อ้างอิง: สำนักงานเลขานุการสภาพักรถยนต์ศึกษา. 2550 : 7)

โดยรายละเอียดแต่ละขั้นตอนมี ดังค่อไปนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่างๆ กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจ และมองปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้อยากเรียนได้ และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้เรียนต้องทำความเข้าใจปัญหา ที่ต้องการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนจะต้องสามารถอธิบายสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มามาว่ามีความเหมาะสมสมหรือไม่เพียงใด

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมสมหรือไม่เพียงใด โดยพิจารณาตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกด้วย

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำเสนอข้อมูลที่ได้มานัดระบบ องค์ความรู้และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกกลุ่มรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาร่วมกันประเมินผลงาน

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหา หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ และตั้งคำถามเกี่ยวกับปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดแก้ปัญหา ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองและยังส่งเสริมให้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย

การคิดแก้ปัญหา

1. ความหมายของการคิดแก้ปัญหา

John Dewey (1901 อ้างถึงใน สายฝน Jarvis. 2547 : 13) ได้ให้ความหมายของ การคิดแก้ปัญหาว่า คือ การคิดวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นการคิดหาเหตุผลในเรื่องต่างๆ รวมถึง การคิดสร้างสรรค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ นำไปสู่การประดิษฐ์สิ่งแผลกใหม่ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากต่อมนุษยชาติ

Piaget (1962 อ้างถึงใน สายสุนี สีหวงศ์. 2545 : 36-37) ได้อธิบายถึงความสามารถในการคิดแก้ปัญหาตามทฤษฎีทางค้านการพัฒนาการในแห่งที่ว่าความสามารถค้านนี้จะเริ่มพัฒนาการมาตั้งแต่ขั้นที่ 3 คือ Stage Concrete Operations เด็กที่มีอายุประมาณ 7-10 ปี จะเริ่มมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาแบบง่ายๆ ภายในขอบเขตจำกัด ต่อมาถึงระดับการพัฒนาขั้นที่ 4 คือ Stage of Formal Operations เด็กจะมีอายุประมาณ 11-15 ปี เด็กจะมีความสามารถเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมชนิดซับซ้อนได้

Robert Gange (1970 อ้างถึงใน เวียงสด วงศ์ชัย. 2553 : 43) ได้อธิบายถึงความสามารถในการคิดแก้ปัญหาว่า เป็นรูปของการเรียนรู้อย่างหนึ่งที่ต้องอาศัยการเรียนรู้ประเภทหลักการที่มีความเกี่ยวข้องกันตั้งแต่สองประเภทขึ้นไป และใช้หลักการนั้นผสมผสานกันจนเป็นความสามารถชนิดใหม่ที่เรียกว่า ความสามารถทางค้านการคิดแก้ปัญหา โดยการเรียนรู้ประเภทหลักการนี้ต้องอาศัยหลักการเรียนรู้ประเภทสังกัด ภายใต้อธิบายว่า เป็นการเรียนรู้อีกประการหนึ่งที่ต้องอาศัยความสามารถในการมองเห็นลักษณะร่วมกันของสิ่งเร้าทั้งหลาย

2. ขั้นตอนการแก้ปัญหา

นักการศึกษาหลายคนได้เสนอขั้นตอนในกระบวนการแก้ปัญหา ดังนี้
ขั้นตอนการแก้ปัญหาของ Guilford (1971 อ้างถึงใน พัชรินทร์ ชูคลิน. 2554 : 38-39) เห็นว่ากระบวนการในการแก้ปัญหา ควรประกอบด้วยกระบวนการต่างๆ ตามลำดับ ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการ (Preparation) หมายถึง ขั้นในการตั้งปัญหาหรือค้นหาปัญหา ที่แท้จริงของเหตุการณ์นั้นคืออะไร

2.2 ขั้นในการวิเคราะห์ปัญหา (Analysis) หมายถึง ขั้นในการพิจารณาดูว่า มีสิ่งใดบ้างที่เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหา หรือสิ่งใดบ้างที่ไม่ใช่สาเหตุที่สำคัญของปัญหา

2.3 ขั้นในการเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา (Production) หมายถึง ขั้นที่มี การหารือการแก้ปัญหาให้ตรงสาเหตุของปัญหา แล้วอุปกรณ์ในรูปของวิธีการ ผลสุดท้าย ก็จะได้ผลลัพธ์ออกมา

2.4 ขั้นตรวจสอบผล (Verification) หมายถึง ขั้นในการเสนอภูมิฐานที่เพื่อ การตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้จากการเสนอวิธีแก้ปัญหา ถ้าพบว่าผลลัพธ์นั้นยังไม่ได้ผลที่ถูกต้อง ก็ต้องมีการเสนอวิธีแก้ปัญหานั้นใหม่ จนกว่าจะได้วิธีการที่ดีที่สุด หรือถูกต้องที่สุด

2.5 ขั้นนำไปประยุกต์ใหม่ (Reapplication) หมายถึง การนำวิธีการที่ถูกต้องไปใช้ในโอกาสข้างหน้า เมื่อพบกับเหตุการณ์คล้ายคลึงกับปัญหาที่เคยพบเห็นมาแล้ว

ขั้นตอนการแก้ปัญหาของ Ennis (1985 อ้างถึงใน อรุณี รัตนวิจิตร. 2544 : 10)
ขัดคำดับขั้นตอนไว้ 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทักษะการนิยาม ซึ่งได้แก่ การระบุสิ่งสำคัญของปัญหา การตั้งคำถามที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ การระบุเงื่อนไขข้อตกลงเบื้องต้น

ขั้นที่ 2 ทักษะการตัดสินความน่าเชื่อถือของข้อมูล การพิจารณาความสอดคล้องและการตัดสินใจขึ้นกับประเด็นปัญหา

ขั้นที่ 3 ทักษะการอ้างอิงในการแก้ปัญหาและการลงข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล
Weir (1974 อ้างถึงใน พกามาศ พฤกษา. 2548) เสนอขั้นตอนเพื่อแก้ปัญหาที่ประสบในสถานการณ์ที่กำหนดมาให้ โดยการระบุประเด็นที่สอดคล้องกับปัญหา 4 ขั้น ดังนี้
1) ขั้นระบุปัญหา หมายถึง ความสามารถในการระบุปัญหาที่สำคัญที่สุดที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

2) ขั้นวิเคราะห์ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการระบุสาเหตุที่เป็นไปได้ที่ทำให้เกิดปัญหา โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงของสถานการณ์ที่กำหนดให้

3) ขั้นเสนอวิธีแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการหาวิธีการแก้ปัญหาให้ตรงกับสาเหตุของปัญหาหรือเสนอข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ระบุไว้อย่างสมเหตุสมผล RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4) ขั้นตรวจสอบผลลัพธ์ หมายถึง ความสามารถในการเชิงอธิบายผลที่เกิดขึ้นหลังจากการแก้ปัญหานั้นว่าสอดคล้องกับปัญหาที่ระบุไว้หรือไม่ และผลที่เกิดขึ้นควรเป็นอย่างไร

3. การประเมินผลความสามารถในการคิดแก้ปัญหา

3.1. การวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา

Quellmalz (1985 อ้างถึงใน สุกัญญา ศรีสาร. 2547 : 73-74) กล่าวว่า การวัดความสามารถในการแก้ปัญหาควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) ปัญหาที่นำมาใช้สามารถเป็นปัญหาที่สำคัญและเกิดขึ้นได้บ่อยๆ
- 2) กำหนดปัญหาที่มีทางเลือกหรือวิธีการแก้หลากหลาย
- 3) กำหนดรูปแบบคำถามที่ให้นักเรียนสามารถอธิบายเหตุผลได้
- 4) กำหนดคำถามให้มีการเชื่อมโยงความคิดและสรุปได้ทั่วๆ ไป

5) วัดทักษะความสามารถในการคิดแก้ปัญหาแบบรวมๆ

สมรรถภาพหรือความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งกรรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 56) กล่าวว่า คือพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถในการแก้ปัญหาตามกระบวนการแต่ละขั้นตอน ประกอบด้วย

สมรรถภาพที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา วิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบของปัญหาได้แก่

- 1) ระบุประเด็นปัญหา
- 2) บอกสาเหตุที่สำคัญของปัญหาได้
- 3) จัดลำดับและสรุปสาเหตุของปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้
- 4) อธิบายผลกระทบที่เกิดจากปัญหานั้นได้

สมรรถภาพที่ 2 สร้างแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ได้แก่

- 1) เสนอและสร้างแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม
- 2) บอกความสอดคล้องของวิธีแก้ปัญหากับปัญหาและสาเหตุได้

สมรรถภาพที่ 3 เลือกแนวทางในการแก้ปัญหาได้

- 1) เปรียบเทียบทางเลือกต่างๆ โดยบอกข้อจำกัด ปัจจัยและผลดีที่จะได้รับของแต่ละทางเลือกได้
- 2) ประเมินและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ได้
- 3) บอกขั้นตอน กิจกรรม เวลาและวิธีปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน ได้
- 4) คาดคะเนผลที่เกิดจากแนวทางที่เลือก ได้

สมรรถภาพที่ 4 ปฏิบัติการแก้ปัญหา ได้แก่

- 1) วางแผนการแก้ปัญหาในแต่ละขั้นตอน ได้
- 2) บอกและเตรียมสิ่งที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหา ได้
- 3) แก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนด ได้
- 4) สรุปผลการแก้ปัญหา ได้

สมรรถภาพที่ 5 ประเมินผลและปรับปรุง ได้แก่

- 1) เปรียบเทียบผลการแก้ปัญหากับผลที่ต้องการ ได้
- 2) บอกข้อดี ข้อบกพร่องของการแก้ปัญหาในแต่ละขั้นตอน ได้
- 3) บอกสาเหตุที่ทำให้การแก้ปัญหามาไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจ
- 4) บอกวิธีการแก้ไขปรับปรุง ได้

5) ลงมือปรับปรุงตามวิธีการได้เหมาะสม

6) ตรวจสอบผลการปรับปรุงได้

สมรรถภาพด้านกระบวนการคิดแก้ปัญหา เป็นพัฒนาระบบที่ต่อเนื่องกัน แสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ปัญหาตามวิธีการอย่างมีขั้นตอน และสมเหตุสมผล คำตามที่นำมาใช้ควรเป็นคำตามที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและมีความสำคัญ เพื่อนำมากำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา ให้มีวิธีการแก้ปัญหาหลายๆ วิธี กำหนดคำตามให้สามารถอธิบายเหตุผลได้ ให้มีการเชื่อมโยงความคิด รวมไปถึงการวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาแบบรวมๆ ด้วย

ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นการนำเสนอเนื้อหาความรู้ประสบการณ์ และทักษะกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้แก้ปัญหา ดังนั้น การประเมินผลกระทบจากการแก้ปัญหา จึงจำเป็นต้องประเมินด้วยวิธีต่างๆ ดังนี้

3.2 ทดสอบด้วยแบบทดสอบ

การทดสอบด้วยแบบทดสอบ ซึ่งประกอบด้วย แบบทดสอบมาตรฐาน และแบบทดสอบที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น (เวียงสุด วงศ์ชัย. 2553 : 50-51) แบบทดสอบมาตรฐาน ที่มีผู้สร้างไว้แล้ว มี 2 ประเภท

3.2.1 แบบทดสอบการคิดทั่วไป เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดให้ครอบคลุม

ความสามารถในการคิดที่อยู่บนพื้นฐานของการใช้ความรู้ทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) แบบทดสอบมาตรฐานที่ใช้วัดความสามารถในการคิดทั่วไปที่สำคัญ ดังนี้

1) Watson-Glaser Critical Thinking Appraisal

2) Cornell Critical Thinking Test, level X and level Z

3) Ross Test of Higher Cognitive Processes

4) Test of Enquiry Skill

5) The Ennis-Reir Critical Thinking Essay Test

3.2.2 แบบทดสอบความสามารถในการคิดลักษณะเฉพาะ (Aspect- Specific

Critical Thinkink Test)

1) Cornell Class Reasoning Test Form x

2) Cornell Conditional Reasoning Test Form x

3) Logical Reasoning

4) Test on Appraising Observations

5) การสร้างแบบวัดขึ้นใช้เอง

สรุปได้ว่า การคิดแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการใช้ประสบการณ์ประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถหาทางแก้ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยหลักการแก้ปัญหา 4 ขั้น ได้แก่ ระบุปัญหา วิเคราะห์ปัญหา เสนอวิธีแก้ปัญหา และตรวจสอบผลลัพธ์

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Good (1973 : 103) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ที่ได้รับหรือทักษะที่พัฒนามาจากการเรียนในสถานศึกษา โดยปกติวัดจากคะแนนที่ครุเป็นผู้ให้หรือจากแบบทดสอบ หรืออาจรวมทั้งคะแนนที่ครุเป็นผู้ให้และคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ

ไพบูล หวังพานิช (2526 : 89) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรมหรือจากการสอน ซึ่งเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสามารถสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใด

พวงรัตน์ ทรัพย์ตัน (2529 : 29) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือคือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวในข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะทางด้านวิชาการ รวมทั้งประสบการณ์ต่างๆ เด็กได้รับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ซึ่งแสดงให้เห็นได้ด้วยคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อวัดความรู้เนื้อหา ผู้ประเมินต้องมี การวางแผนมีการดำเนินการสร้างที่เป็นระบบ มีความรู้ในด้านเนื้อหา เขียนข้อคำถามที่ตรงประเด็นตลอดจนสามารถตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามแต่ละข้อได้ ดังที่ อุทุมพร จารุมาnan (2532 : 27) ได้กล่าวถึงการสร้างข้อสอบที่เป็นระบบนั้นมีขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 การระบุจุดมุ่งหมายในการทดสอบ
- 2.2 การระบุเนื้อหาที่ชัดเจน
- 2.3 การทำตารางนี้อ้างกับจุดมุ่งหมายในการทดสอบ
- 2.4 การกำหนดน้ำหนัก
- 2.5 การกำหนดเวลาสอบ
- 2.6 การกำหนดจำนวนข้อหรือคะแนน
- 2.7 การเขียนข้อสอบ
- 2.8 การตรวจสอบข้อสอบที่เขียนขึ้น
- 2.9 การทดลองแก้ไขปรับปรุง

3. จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์

การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตัวรวจสอบระดับความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลว่า เรียนรู้แล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถในด้านใด มากน้อยเพียงใด เช่น มีพฤติกรรมด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่ามากน้อยอยู่ระดับใด นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธพิสัยนั้นเอง ซึ่งเป็นการวัด 2 องค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของวิชาการที่เรียน คือ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2529 : 29-30)

3.1 การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้เห็นเป็นผลงานประกายออกมากที่สังเกตและวัดได้ เช่น วิชาศิลปศิลปะศึกษา การซ่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องวัดโดยใช้ ข้อสอบภาคปฏิบัติ ซึ่ง การประเมินผลจะพิจารณาที่วิธีปฏิบัติและผลงานที่ปฏิบัติ

3.2 การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาร่วมทั้งพุติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน มีวิธีการสอบวัดได้ 2 ลักษณะคือ

3.2.1 การสอนปากเปล่า การสอนแบบนี้มักจะทำโดยรายบุคคล ซึ่งเป็นการสอนที่ต้องการคูณเฉพาะอย่าง เช่น การสอนอ่านหนังสือ การสอนสัมภาษณ์ ซึ่งต้องการดูการใช้ถ้อยคำในการตอบคำถาม รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นและบุคลิกภาพต่างๆ เช่น การสอนปริญญาพินธ์ ซึ่งต้องการวัดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่ทำ และความสามารถที่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามที่ต้องการ

3.2.2 การสอนแบบให้เขียนตอบ เป็นการสอนวัดที่ให้ผู้สอนเขียนเป็นตัวหนังสือตอบซึ่งมีรูปแบบตอบอยู่ 2 แบบคือ

1) แบบไม่จำกัดคำตอบ ซึ่งได้แก่ การสอนวัดที่ใช้ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง

2) แบบจำกัดคำตอบ ซึ่งเป็นการสอนที่กำหนดขอบเขตของคำตอบที่จะให้ตอบ หรือกำหนดคำตอบที่ให้เลือก ซึ่งมีรูปแบบของคำตอบอยู่ 4 รูปแบบ คือ แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง แบบจับคู่ แบบเติมคำ และแบบเลือกคำตอบ

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน เป็นพฤติกรรมที่พัฒนาจากการฝึกอบรมสั่งสอนโดยตรงอันประกอบด้วยพฤติกรรม 6 ประการ คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 6 ด้าน

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research)

1. ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการ

ในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ว่าดังนี้ Kemmis and McTaggart ได้ให้ความหมายการวิจัยปฏิบัติการไว้ว่า เป็นรูปแบบของวิธีการศึกษาค้นคว้าแบบส่องสะท้อนตนเองเป็นหมุนเวียนของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ในสถานการณ์ทางสังคม เพื่อต้องการที่จะพัฒนาหาลักษณะที่ชอบธรรมและความชอบด้วยเหตุผลของวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้รูปแบบหรือแนวทางไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การปฏิบัติงานนั้น และในขณะเดียวกันก็เป็นการพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนั้นๆ ให้สอดคล้องกับภาวะของสังคมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (วานา ประวัลพุกษ์. 2538 : 12)

สุวิมล วงศ์วนิช (2544 : 11) ได้ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการว่า เป็นการวิจัยที่ทำโดยครุผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลมาใช้

ในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำได้อย่างรวดเร็ว นำผลที่ได้ไปใช้ ทันที และสามารถท้อนผลของข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ของตนเองและกลุ่มเพื่อร่วมงานในโรงเรียน และได้มีโอกาสสวิพากษ์หรืออภิปราย แลกเปลี่ยน เรียนรู้ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติ และผลที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทั้งครูและผู้เรียน

จาก พงษ์บริบูรณ์ (2537 : 2) ได้ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการว่า

เป็นกระบวนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และวิเคราะห์วิชาการผลการปฏิบัติ จากการใช้งานปฏิบัติทั้ง 4 ขั้นตอน คือ วางแผน การลงมือปฏิบัติ การสังเกตและการสะท้อนผลการปฏิบัติ ดำเนินการต่อเนื่องไป ซึ่งจะนำไปสู่การปรับ แผนเข้าสู่วัสดุใหม่จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่สามารถที่จะแก้ปัญหาได้จริงหรือพัฒนาสิ่งที่ศึกษา นั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการ

คงศักดิ์ ราดุทอง (2542 : 1-2) ได้ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการว่า เป็น การทำการวิจัยในงานของผู้วิจัยและงานที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัย เป็นการทำงานร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยพัฒนาทั้งงานของผู้วิจัยทำและงานของผู้ร่วมวิจัยไปพร้อมๆ กัน ในการทำงานร่วมกัน ผู้วิจัยต้องมองว่าผู้ร่วมวิจัยเป็นคนที่มีชีวิตจิตใจไม่ใช่ตัตตุ พร้อมทั้งช่วยกระตุ้นให้เกิดการทำงาน ร่วมกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย

องอาจ นัยพัฒน์ (2551 : 289) ได้ให้ความหมายของวิจัยเชิงปฏิบัติการว่า หมายถึง การวิจัยที่ดำเนินโดยคณานักวิจัย และบุคคลผู้ปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่รับผิดชอบในหน่วยงาน องค์กรหรือชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อนำข้อสรุปของผลการวิจัยที่ค้นพบหรือสรรค์สร้าง ขึ้นไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาคุณภาพของการปฏิบัติงานใดๆ ในหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชน ได้อย่างทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับสภาพลักษณะและเงื่อนไขของปัญหาที่ต้อง ปรับปรุงแก้ไข และกลมกลืนกับโครงสร้างการบริหารงานและบริบททางภาษาภาพ สังคมและ วัฒนธรรมที่แวดล้อมด้วยหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชนเหล่านั้น

จากความหมายของการวิจัยปฏิบัติการ (Action research) ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การวิจัยปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยในหนึ่งประเทศ ที่จะต้องอาศัยกระบวนการอย่างเป็น ระบบในการศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการวิจัยแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน หรือพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาให้ดีขึ้น โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ วิเคราะห์ วิจารณ์ในผล การปฏิบัติงาน โดยการปฏิบัติ มี 4 ขั้นตอนค่วยกัน คือ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผลการปฏิบัติ

2. หลักการของการวิจัยปฏิบัติการ

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ (2537 : 91-92) ได้สรุปหลักการสำคัญๆ ซึ่งเป็นคุณลักษณะ เนพาะของการวิจัยปฏิบัติการ ดังนี้

2.1 การวิจัยปฏิบัติการ เป็นความพยายามที่จะปรับปรุงการศึกษาโดย การเปลี่ยนแปลง (Change) เป็นการศึกษาและเรียนรู้ขั้นการเปลี่ยนแปลง การวิจัยปฏิบัติการ เป็นการทำงานของกลุ่ม และใช้การปรึกษาร่วมมือกันทำงานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

2.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการใช้สะท้อนการปฏิบัติ (Reflection) โดยประเมินการ ตรวจสอบในทุกๆ ขั้นตอน เพื่อปรับปรุงการฝึกหรือการปฏิบัติการให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

2.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยบุคคลที่เกี่ยวข้อง นำความคิดเชิงนามธรรมมาสร้างเป็นข้อสมมติฐานการทดลอง ฝึกปฏิบัติและประเมินผล การฝึกปฏิบัติ ซึ่งเป็นการทดลองว่าข้อสมมติฐานของแนวคิดนั้นผิดหรือถูก

2.4 การวิจัยเชิงปฏิบัติการเริ่มต้นจากจุดเด็กๆ อาจจะเริ่มจากบุคคลคนเดียว ที่พยายามดำเนินการเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงบางสิ่งบางอย่างทางการศึกษาให้ดีขึ้น โดยขณะที่ปฏิบัติการ จะปรึกษา รับฟัง ข้อคิดเห็นและอาศัยการร่วมปฏิบัติจากผู้เกี่ยวข้อง

2.5 การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการสร้างความรู้ใหม่ที่ให้แนวทางปฏิบัติเชิงรูปธรรม จากการบันทึก พัฒนาภาระกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้กระบวนการเข้าสู่ปัญหา การแก้ปัญหา การปรับปรุงและได้ข้อสรุปที่สมเหตุสมผลในขณะเดียวกันสามารถนำปรากฏการณ์ที่ศึกษา มาประมวลเป็นข้อเสนอเชิงทฤษฎีได้

3. กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

Kemmis and Mc Taggart (1992 อ้างถึงใน ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. 2537 : 6-10) ได้ กล่าวถึง ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงสภาพการเรียน การสอน มีขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) เริ่มต้นจากสำรวจปัญหาที่สำคัญร่วมกันระหว่างครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมไปถึง นักเรียน ผู้ปกครองหรือผู้บริหาร เพื่อให้ได้ปัญหาที่สำคัญ ตลอดจนการแยกแยะรายละเอียดของปัญหาที่เกี่ยวกับลักษณะของปัญหา ว่าปัญหานี้เกี่ยวกับ ใคร มีแนวทางแก้ไขอย่างไรและ ต้องปฏิบัติอย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Act) หลังจากที่ร่วมกันวางแผนเสิร์จกีดึงช่วงการลงมือปฏิบัติตามแผนที่ได้เตรียมไว้ในการดำเนินการ โดยใช้การวิเคราะห์หาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นร่วมกันผู้วิจัย เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงแผนนั้น หรือแผนที่กำหนดควรจะมีความยืดหยุ่นสามารถปรับได้

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์ (Observe) เป็นการสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเครื่องมือการเก็บข้อมูล เช่นการจดบันทึกสะสม (Anecdotal Records) ครูหรือผู้วิจัยใช้การบันทึก บรรยายสภาพการณ์เชิงรูปธรรมที่เด็กคนหนึ่งๆ (หรือกลุ่ม) ได้พบร่วมเวลา ยาวต่อเนื่องกัน เพื่อให้เห็นภาพรวมของสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยนั้นๆ ซึ่งเครื่องมือที่สามารถใช้ได้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่

1) การบันทึกภาคสนาม (Field notes) เป็นการจดบันทึกเหมือนกับการใช้ระเบียนสะสม แต่การใช้บันทึกสนามจะจัดตามสภาพที่เห็นโดยไม่ใช้ข้อคิดเห็นส่วนตัว หรือการแปลความ การบันทึกโดยวิธีนี้ครูผู้วิจัยจะเห็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามสภาพการณ์ที่เป็นจริง

2) การบันทึก/บรรยาย ถึงพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (Ecological Behavioral Description) เป็นการจดบันทึกที่พยายามให้ความเข้าใจลำดับขั้นของพฤติกรรมในชั้นเรียนที่กำลังเป็นอยู่ และมีสิ่งใดเกิดขึ้นบ้าง เช่น ในขณะที่บรรยายภาคในชั้นเรียนกำลังเครียดมีนักเรียน 2 - 3 คน หัวเราะออกมา

3) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ เช่น คู่มือครุ สมุดเตรียมสอน สมุดคงงานและสมุดทำแบบฝึกหัดของนักเรียน บันทึกผลการเรียน รายงานประจำปีของโรงเรียน เอกสารแสดงกถะเรียน หรืออนันต์ของโรงเรียน เป็นต้น

4) การจดบันทึกอนุทินหรือจดหมายเหตุรายวัน (Diaries) เป็นการบันทึกส่วนบุคคล (ไม่จำเป็นต้องเป็นความลับส่วนตัว) ที่ระบุถึงหัวข้อหรือเรื่องราวที่ตนเองสนใจเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนของผู้เรียน

5) การจดบันทึกกระดาษแข็งเป็นรายเรื่อง (Item Sampling Cards) เป็นการบันทึกเหมือนอนุทิน แต่เน้นเฉพาะเรื่องในช่วงเวลาหนึ่ง ครูหรือนักเรียนการจดบันทึกเป็นรายวัน วันละเรื่องลงในกระดาษแข็งแต่ละใบแยกกัน

6) การใช้เอกสารจากแฟ้มรายการ (Portfolio) เช่น รายงานการประชุมของโรงเรียน ของหมวดวิชา ข่าวของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่กำลังดำเนินการวิจัยอยู่ บทความหรือการวิเคราะห์ปัญหาทางการศึกษาของหนังสือพิมพ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน

7) การใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ใช้แบบสอบถามศึกษาข้อมูลเชิงความคิดเห็นแบบปลายเปิด หรือใช้แบบปลายปิดมีตัวเลือกให้ตอบ จะให้ได้ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดครบถ้วนเพียงพอ ผู้วิจัยต้องกำหนดหัวข้อของเรื่องที่จะถามให้รัดกุมและครอบคลุม

8) การสัมภาษณ์ (Interviews) เทคนิคการสัมภาษณ์ทำให้ได้คำถามที่ยืดหยุ่นกว่าการรวมรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ดำเนินการได้ 3 ลักษณะ คือแบบไม่ได้วางแผน (Unplanned) แบบวางแผนแต่ไม่มีโครงสร้าง (Planned But Unstructured) และแบบสุดท้ายคือแบบมีโครงสร้าง (Structured)

9) การใช้สังคมมิตร (Sociometric Methods) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสังคมในกลุ่มนักเรียน โดยใช้คำานว่า เขาชอบจะทำงานหรือไม่ชอบทำงานกับใคร เขายอนที่จะสังสรรค์กับใคร และนำชื่อที่ถูกระบุนาโยงหาความสัมพันธ์ว่าใครเป็นที่นิยมของกลุ่มหรือใครถูกกลุ่มพิจฉาย

10) การใช้แบบตรวจสอบปฏิสัมพันธ์และแบบสำรวจรายการ (Interaction Schedules and Checklists) เพื่อความสะดวกและเชื่อถือได้ในการสังเกตพฤติกรรมระหว่างครูและนักเรียน ผู้วิจัยอาจสร้างบรรยายศาสตร์แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนแล้วใช้ประกอบ การสังเกตโดยการตรวจสอบ (Check) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นไปตามรายการที่มีอยู่ เช่น การใช้คำานวของครู โอกาสในการตอบคำานวของนักเรียน เป็นต้น

11) การใช้เครื่องบันทึกเสียง (Tape Recording) เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างละเอียดลึกซึ้งในการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเล็กหรือในการสนทนาร่วมกัน

12) การใช้videotape (Video Recording) บันทึกภาพและเสียงเพื่อให้เห็นกิจกรรมทั้งชั้น หรือเลือกบันทึกเฉพาะประเด็นที่สนใจ จะมีประโยชน์มากในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ภายหลัง

13) การใช้แบบทดสอบ (Test) ใช้แบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วัดจุดเด่นจุดด้อยในเนื้อหาวิชาของผู้เรียน เป็นต้น เป็นการรวมรวมข้อมูลทางด้านความสามารถทางสมองของผู้เรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนการปฏิบัติ (Reflect) ขั้นสุดท้ายของวงจรการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ การประเมินหรือตรวจสอบกระบวนการ ปัญหาหรือสิ่งที่เป็นข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องจะต้องตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอน ที่สัมพันธ์กับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน และของระบบการศึกษา

ที่ประกอบกันอยู่ โดยผ่านการอภิปรายปัญหา การประเมินโดยกลุ่มจะทำให้ได้แนวทางของการพัฒนาขั้นตอน การดำเนินกิจกรรม และเป็นพื้นฐานข้อมูลที่นำไปสู่การปรับปรุงและการวางแผนการปฏิบัติต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้วิจัยได้นำหลักการและขั้นตอนการวิจัยของ Kemmis and McTaggart มาเป็นแนวทางในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน เพื่อลดเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา ของนักเรียน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดังนี้ 1) การวางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติ (Act) 3) การสังเกต (Observe) 4) การสะท้อนผล (Reflect) เป็นการพัฒนา และปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนต่อเนื่องเป็นวงจร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

วัชรากรณ์ วงศ์ตระ (2552 : ไม่มีเลขหน้า) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียน ออนไลน์โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมภาษาซี หลักสูตรระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียน ออนไลน์โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) วิชาการเขียน โปรแกรมภาษาซี 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระหว่างกลุ่มที่เรียน ด้วยบทเรียนออนไลน์กับกลุ่มที่เรียนแบบปกติ และ 3) เพื่อหาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อ บทเรียนออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลอง แบบ Static Group Comparison ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้ เทคนิคปัญหาเป็นฐานในวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาซี โดยผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียน ประกอบด้วยหน่วยการเรียนทั้งหมด 6 หน่วย 2) วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน ออนไลน์โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐานในวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาซีโดยได้นำเครื่องมือ ไปทดลองและได้ทดสอบประสิทธิภาพ ผลปรากฏว่า บทเรียนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพที่ 84.36/82.65 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียน ออนไลน์โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐานกับการเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ย ของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 4) ผลการสำรวจความพึงพอใจ ของผู้ใช้ที่มีต่อบทเรียนออนไลน์โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.54) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

ราตรี เกตบุตรตา (2546 : 98-100) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ค้อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนข่าววิทยาการ จำนวน 12 กลุ่ม จังหวัดร้อยเอ็ด ดังก่อต้นงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ใช้นักเรียนจำนวน 2 ห้องเรียน ใช้วิธีการจับสลากร เพื่อจัดตัวอย่างประชากรเข้ากกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่เรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีความสามารถในการแก้ปัญหา คณิตศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำคือร้อยละ 50 ที่กำหนดไว้ และมีความสามารถในการแก้ปัญหา คณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียน ที่เรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานมีความสามารถสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างจากนักเรียน ที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุมาพร ต้อยแก้ว (2554 : 118-120) ได้พัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้เทคนิค การเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาการเขียนโปรแกรมภาษาซี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพของบทเรียน ออนไลน์ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.53/81.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะค้านการคิดวิเคราะห์วิชาการเขียนโปรแกรมภาษาซี หลังเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน มีค่าสูงกว่า ก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยประสมที่ (E.I.) เพิ่มขึ้นร้อยละ 69.25 4) ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ต่อบทเรียนออนไลน์ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ถ่วงเบียงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 สรุปได้ว่า บทเรียนออนไลน์ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานที่สร้างขึ้นมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้สอนได้

เวียงสุด วงศ์ชัย (2553 : 73-74) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การปักกรักษาธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา เรื่อง การปักกรักษาธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ให้นักเรียนจำนวนร้อยละ 70 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ผลการศึกษาพบว่า

1) นักเรียนร้อยละ 72.50 มีความสามารถในการแก้ปัญหา ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนด 2) นักเรียนร้อยละ 75.50 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนด

พัชรินทร์ ชูกลีน (2554 : 146-147) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาชีววิทยา เรื่องเคมีพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบร่วม 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้น เป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริงเป็น บริบท (Context) ของการเรียนรู้ ซึ่งปัญหานี้เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ อย่างรู้ อยากเห็น กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นำไปสู่การแสวงหาข้อมูลใหม่ๆ โดยการค้นหาคำตอบ ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะได้ค้นพบคำตอบของปัญหานั้นๆ ซึ่งวิธีการดังกล่าวช่วยให้นักเรียน ฝึกแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันโดยใช้กระบวนการกลุ่มสรุป นำเสนอผลงาน ได้ด้วย ตนเอง ส่งผลให้นักเรียนมีความเขื่อมั่นและกล้าแสดงออก 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาวิชาชีววิทยา เรื่อง เคมีพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต โดยมีจำนวนนักเรียนร้อยละ 90 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ใช้ปัญหาเป็นฐาน มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา เรื่องเคมีพื้นฐานของ สิ่งมีชีวิต โดยมีจำนวนนักเรียนร้อยละ 77.50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม 4) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีเจตคติ ต่อวิชาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อัจฉรา ศรีสวัสดิ์ (2554 : 94-95) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างบทเรียนออนไลน์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่องการใช้งาน Microsoft Excel ผลการวิจัย พบว่า บทเรียนออนไลน์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่สร้างขึ้น ผ่าน การประเมินหาคุณภาพของบทเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ปรากฏมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40 ซึ่งอยู่ในระดับดี และด้านถือและการนำเสนอ ปรากฏ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 ซึ่งอยู่ในระดับดี ผลการประเมิน ประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ $78.92/76.33$ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ $75/75$ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า การทดสอบหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

วีณา ภูผาสุข (2556 : 87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียร่วมกับแนวคิดปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เรื่องปฏิกริยาเคมีที่พบในชีวิตประจำวัน วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียร่วมกับแนวคิดปัญหาเป็นฐานมีค่าเท่ากับ 81.90/81.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียร่วมกับแนวคิดปัญหาเป็นฐานสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียร่วมกับแนวคิดปัญหาเป็นฐานสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียร่วมกับแนวคิดปัญหาเป็นฐาน มีความพึงพอใจในระดับมาก

ปั้นภา นวลคล้าย (2556 : 119-120) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้นผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ซึ่งอยู่ในระดับดีและด้านสื่อการนำเสนอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก 2) ประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.53/81.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ โดยการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบใช้ ปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 5) ผลการประเมินผู้เรียน ตามสภาพจริงที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ผ่านระบบการจัดการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28

ยอดชาย บุนสังวาลย์ (2553 : 145) ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน วิชาภาษาไทยเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.44/77.00 2) นักเรียน

ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ภาษาซีเบื้องต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ภาษาซีเบื้องต้น มีความคงทนหลังเรียนผ่านไป 2 สัปดาห์ อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ภาษาซีเบื้องต้น อยู่ในระดับมาก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Candela (1998: 77) ได้ศึกษาผลการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับการเรียน แบบบรรยาย ที่มีผลต่อคะแนนสอบแบบตัวเลือกของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 73 คน ซึ่งลงทะเบียนเรียนในวิชาเดียวกันแต่ละ วิทยาเขต โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนแบบบรรยาย ทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยข้อสอบชุดเดียวกัน 10 รายการ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาผู้ช่วย พยาบาลที่เรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานมีคะแนนสอบสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบบรรยายอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 แต่การวัดความพึงใจต่อวิธีการเรียนทั้งสองแบบพบว่า กลุ่มที่เรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานมีความคิดเห็นว่า โครงสร้างของการเรียนสนับสนุนมากกว่า ทั้งนี้ผลมาจากการนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล ไม่คุ้นเคยกับการเรียนในลักษณะดังกล่าว

Lawson and Chinnappan (2000 : 26-43) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงาน แก้ปัญหากับการสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนและศึกษาต่อไปถึงตัวชี้วัด ความสามารถ ด้านเนื้อหาและการเขื่อมโยงความรู้ในการแก้ปัญหาทางเรขาคณิต ระหว่างนักเรียน 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ได้มากกว่า และ ยังสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ครุจัดตามแผนการสอนมาสัมพันธ์กับความรู้เดิมที่มีอยู่ และ ตัวชี้วัดความสามารถด้านการเขื่อมโยงมีผลต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหาสูงกว่าตัวชี้วัด ความสามารถ ด้านเนื้อหา จุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลกับครูในการหาวิธีสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ที่มีคุณภาพได้

Carter and Faye Isobel (1999) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบจากการใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยสอนกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาด้านวิชาการอาชีพ ผลการวิจัย พบว่า การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้นมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนตามปกติ กลุ่มนักเรียน ที่เรียนผ่าน CAI ทำงานมีประสิทธิภาพดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนแบบ CAI ข้อค้นพบจาก การศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับ CAI ชิ้นอื่นๆ และทำให้เขื่อมั่นในเชิงทฤษฎี

ได้ว่า CAI เป็นเครื่องมือการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

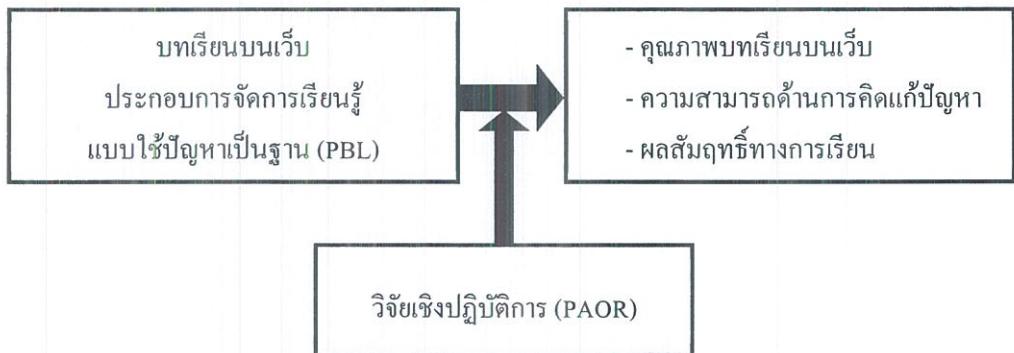
Nikos และคณะ (2001) ได้ทำการศึกษาการเรียนการสอนทางไกลแบบใช้ปัญหาเป็นฐานในห้องเรียนเสมือนจริงระดับอุดมศึกษา วิชาโครงสร้างและลักษณะของฟัน โดยได้ทำการทดลองเรียนโดยใช้ห้องเรียนเสมือนจริง โดยให้นักศึกษาจำนวน 28 คน จาก 12 ประเทศ ในทวีปยุโรปได้เรียนร่วมกัน โดยเลือกนักศึกษาที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ และสามารถใช้ในการติดต่อสื่อสาร ได้อย่างเฉลี่ย 23 ปี โดยใช้ขั้นตอนในการให้ปัญหา 6 ขั้นตอนเริ่มจาก 1) การให้ข้อมูลปัญหา 2) ตั้งสมมุติฐาน 3) ตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ 4) หาข้อมูลที่ถูกต้องเพิ่มจากภายนอกกลุ่ม 5) สังเคราะห์ข้อมูลใหม่ที่ได้ 6) ทดสอบสมมติฐานการศึกษาพบว่า เกิดการเรียนรู้สูงขึ้นและผลงานที่นำเสนออยู่ในระดับดีเยี่ยม

Ming-wei Chen และคณะ (2003) ได้ออกแบบระบบการเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรียกว่า Internet Virtual Community (IVC) เพื่อให้เหมาะสมกับการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานในวิชาหลักการคอมพิวเตอร์เบื้องต้นสำหรับเด็กในมัธยมศึกษา โดยสร้างรูปแบบการเรียนขึ้นมา สรุปได้ดังนี้ 1) ระบบการติดต่อกับผู้ใช้จะต้องง่ายและสะดวก 2) มีเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อระดมสมองและแบ่งปันความคิด โดยใช้เว็บบอร์ด 3) มีระบบในการตรวจสอบและติดตามผู้เรียน 4) บูรณาการข้อมูลที่คิดได้และเทคนิคในการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียน

Clark Danny (2005) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในวิชาเรขาคณิต ให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นในการสอบวัดระดับความรู้ของฟลอริดา (Florida Competency Achievement Test : FCAT) ผลการวิจัยพบว่า มีความเปลี่ยนแปลงในด้านบวกเกิดขึ้นกับกลุ่มทดลอง กล่าวคือกลุ่มที่มีการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้นมีคะแนนดีขึ้นมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

จากการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการพัฒนาความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา สามารถส่งเสริมได้โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และเพื่อให้เข้ากับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สามารถจัดการเรียนการสอนบนเว็บได้ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำหลักการพัฒนาบทเรียนบนเว็บและหลักการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมาพนักเข้าด้วยกัน โดยเป็นการใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เป็นการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บ ประกอบการจัด การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานซึ่งผู้จัดได้ดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตรีศึกษา อําเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ประเภท ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ

- 1.1 บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง คำสั่งควบคุมการทำงาน
- 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง คำสั่งควบคุมการทำงาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง

2. เครื่องมือที่ใช้สักท่อนผลการปฏิบัติการ

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
- 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
- 2.3 แบบบันทึกภาคสนาม
- 2.4 อนุทินของนักเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลวิจัย

- 3.1 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา
- 3.2 แบบทดสอบวัดผลลัมพุทธิ์ทางการเรียน
- 3.3 แบบประเมินคุณภาพบทเรียนบนเว็บ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง คำสั่งควบคุมการทำงาน ดังนี้

1.1 บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น เรื่อง คำสั่งควบคุมการทำงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาตามรูปแบบของ ADDIE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1.1 การวิเคราะห์ (Analysis)

- 1) วิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชาและเอกสารประกอบการสอนรายวิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างบทเรียนบนเครื่องข่าย
- 2) กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เรื่อง คำสั่งควบคุมการทำงานที่จะนำมาสร้างบนเรียนบนเว็บ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ข้อที่	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
1	อธิบายหลักการเขียนโปรแกรมแบบลำดับ
2	ปฏิบัติการเขียนโปรแกรมแบบลำดับได้
3	อธิบายหลักการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if
4	ปฏิบัติการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if ได้
5	อธิบายหลักการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if-else
6	ปฏิบัติการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if-else ได้
7	อธิบายหลักการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง for
8	ปฏิบัติการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง for ได้
9	อธิบายหลักการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง while
10	ปฏิบัติการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง while ได้
11	อธิบายหลักการการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง do-while
12	ปฏิบัติการเขียน โปรแกรมควบคุมการทำงานแบบวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง do-while ได้
13	
14	

3) นำวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

4) เลือกเนื้อหาที่จะนำมาสร้างบทเรียน แยกเป็นหัวข้อย่อยแล้วจัดลำดับ
ความต่อเนื่องและความสัมพันธ์กันในหัวข้อย่อยของเนื้อหา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หัวข้อย่อยของเนื้อหา

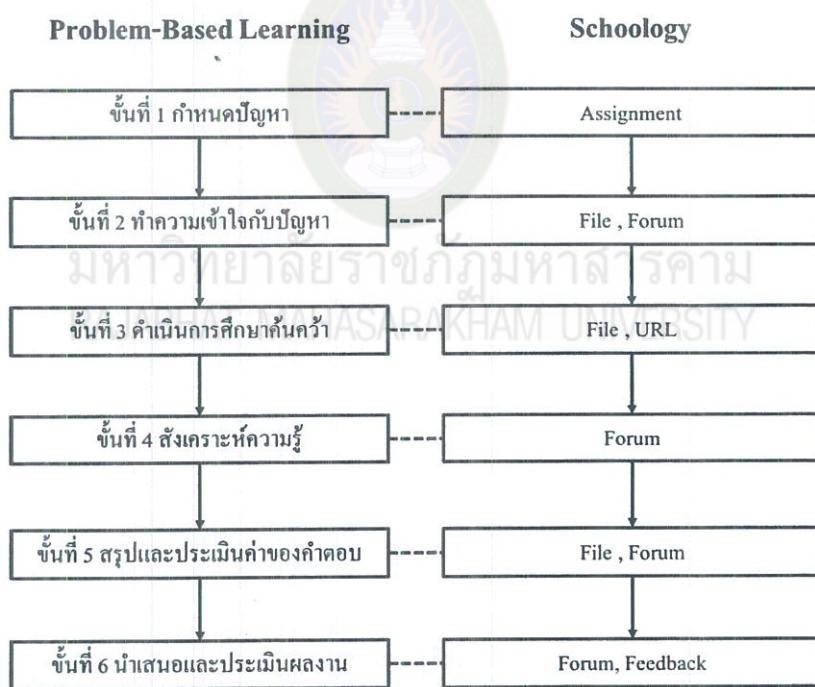
หน่วยย่อยที่	วิเคราะห์และออกแบบเนื้อหา
1	โครงสร้างการทำงานแบบลำดับ
2	การเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if
3	การเลือกทำโดยใช้คำสั่ง If-else
4	การเลือกทำแบบหลายทางเลือก
5	การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง for

หน่วยย่อยที่	วิเคราะห์และออกแบบเนื้อหา
6	การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง while
7	การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง do-while

1.1.2 การออกแบบ (Design)

โดยผู้จัดได้ออกแบบที่เรียนบนเว็บร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีรายละเอียด ดังนี้

1) ออกแบบบทเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งผู้จัดได้ใช้ขั้นตอนการเรียนแบบปัญหาเป็นฐานของสำนักงานเลขานุการศึกษา (2550 : 6-8) เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาของรายวิชา โดยประกอบไปด้วยการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานบน Schoology

จากแผนภาพที่ 6 การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานบน Schoology ซึ่งสามารถอธิบายการทำงานในแต่ละขั้นตอน ได้ดังนี้

ข้อที่ 1 ครุกำหนดสถานการณ์ปัญหาเป็นฐาน โดยครุกำหนด เป็นภารกิจให้กับนักเรียนผ่านบทเรียนที่พัฒนาขึ้น

ข้อที่ 2 เมื่อนักเรียนได้โจทย์ปัญหาเป็นฐานแล้วนั้นในขั้นตอนถัดไป คือขั้นตอนการเรียนรู้โจทย์ปัญหาเป็นฐาน โดยนักเรียนจะต้องเรียนรู้ปัญหาด้วยตนเองก่อน จากนั้นกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อนำเสนอต่อกลุ่มของตนเองผ่านกระบวนการสนทนา ของกลุ่ม

ข้อที่ 3 เมื่อนักเรียนได้กำหนดแนวทางเพื่อแก้ปัญหาแล้ว จากนั้น นักเรียนจะดำเนินการศึกษาเนื้อหาหรือหาวิธีการแก้ปัญหาสถานการณ์จากบทเรียน

ข้อที่ 4 นักเรียนแต่ละคนหาแนวทางการแก้ไขสถานการณ์ปัญหา เป็นฐาน แล้วจากนั้น นักเรียนทุกคนร่วมกันนำเสนอวิธีแก้ปัญหาของตนเองผ่านกระบวนการ สนทนาของกลุ่ม

ข้อที่ 5 นักเรียนร่วมกันหาข้อสรุปหรือแนวทางการแก้ไขสถานการณ์ ปัญหาเป็นฐานที่ดีที่สุดร่วมกัน แล้วสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหาผ่านกระบวนการสนทนา ของกลุ่ม

ข้อที่ 6 นักเรียนส่งผลสรุปหรือแนวทางการแก้ไขสถานการณ์ปัญหา เป็นฐานผ่านทางบทเรียน จากนั้นครุนำมาระบุนผลของการแก้ปัญหาของแต่ละกลุ่มต่อไป

2) จัดทำผังงาน (Flowchart) เพื่อแสดงเส้นทางการสร้างและพัฒนาบทเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3) จัดทำบทดำเนินเรื่อง (Storyboard) เพื่อแสดงเรื่องราวของแต่ละหน้าจอด้วยในบทเรียน

4) นำบทดำเนินเรื่องเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสมและขอคำแนะนำสำหรับการแก้ไข

1.1.3 การพัฒนา (Develop)

การพัฒนาบทเรียนบนเว็บ มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) จัดเตรียมทรัพยากรและองค์ประกอบที่ใช้สร้างบทเรียน ได้แก่ รูปแบบ ตัวอักษร ภาพ เสียง ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดการบทเรียน
- 2) สร้างและพัฒนาบทเรียนตามบทดำเนินเรื่องที่ได้ออกแบบไว้ซึ่งผู้จัด ใช้ระบบ Schoology เป็นตัวจัดการบทเรียน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ การมองหมายงาน การส่งงาน การจัดเตรียมเอกสาร กระบวนการสนทนาและการวัดประเมินผล

3) นำบทเรียนบนเว็บเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อประเมิน ตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขบทเรียนตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.1.4 การทดลองใช้ (Implement)

นำบทเรียนบนเว็บที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วมาทดลองใช้ โดยมีการทดลองใช้ ดังต่อไปนี้

1) ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตรีศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับของกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน อย่างละ 1 คน รวมจำนวน 3 คน ผลที่ได้จากการทดลองกับนักเรียนในครั้งนี้ พบร่องรอย คือ ตัวอักษรขนาดเล็กเกินไปและสีของตัวอักษรกลมกลืนกับพื้นหลัง จานนั้นผู้จัดได้นำผล การทดลองมาปรับปรุงแก้ไขข่องพร่องก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

2) ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตรีศึกษา โดยเลือกนักเรียน ที่มีความสามารถในการเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน อย่างละ 3 คน รวมจำนวน 9 คน แต่ไม่ใช่นักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย และไม่ใช่กลุ่มทดลองรายบุคคล ผลที่ได้จาก การทดลองในครั้งนี้ พบร่องรอย คือ ภาพที่ใช้ประกอบบทเรียนมีขนาดเล็กเกินไป สื่อมัลติมีเดียนำเสนอเนื้อหาไม่ชัดเจน จานนั้นผู้จัดได้นำผลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไข ข่องพร่องก่อนนำไปใช้ต่อไป

1.1.5 การประเมินผล (Evaluate)

1) นำบทเรียนบทเว็บที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วและผ่านการ ตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินหาคุณภาพบทเรียนด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคและวิธีการ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ.

อาจารย์อุบลวรรณ กิจจะะ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ราตรี สุภาเขียง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คุณครุวิศุน พันธุ์มะโน ตำแหน่งครุชำนาญการ หัวหน้ากลุ่มงานคอมพิวเตอร์ โรงเรียนสตรีศึกษา

2) นำแบบประเมินคุณภาพบทเรียนบนเว็บที่ได้รับคืนมาคำนวณหาคุณภาพของบทเรียนก่อนนำไปใช้จริง

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้

1.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโรงเรียนสตรีศึกษาตามหลักหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2554) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ สาระการเรียนรู้ คุณภาพของนักเรียน มาตรฐาน การเรียนรู้ แนวการดำเนินการ คำอธิบายหลักสูตร และการวัดและการประเมินผล

1.2.2 วิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยศึกษาและทำความเข้าใจ มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 4 (ม. 4-6)

1.2.3 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ เอกสารการจัดการเรียนรู้และงานวิจัย ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

1.2.4 เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชา การเขียนโปรแกรม เป้าหมาย เรื่องคำสั่งควบคุมการทำงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 แผน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องคำสั่งควบคุมการทำงาน

แผนการเรียนรู้ที่	ชื่อเรื่อง	จำนวนชั่วโมง
1	โครงสร้างการทำงานแบบลำดับ	2
2	การเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if	2
3	การเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if-else	2
4	การเลือกทำแบบหลายทางเลือก	2
5	การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง for	2
6	การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง while	2
7	การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง do-while	2
รวม		14

1.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและประเมินคุณภาพของ
แผนการจัดการเรียนรู้

1.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการพิจารณา และปรับปรุงแก้ไขแล้ว
ไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย

2. เครื่องมือที่ใช้สหท้อนผลการปฏิบัติ

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

2.1.1 ศึกษาลักษณะการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน โดยสร้าง
เครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วน 4 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 4 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 90-100 % หรือปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 3 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 70-89 % หรือปฏิบัติบางครั้ง
- 2 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 50-69 % หรือปฏิบัติครั้งเดียว
- 1 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ 50 % หรือไม่ปฏิบัติเลย

2.1.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการจะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะเรียน
ในแต่ละขั้นของการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ได้แก่ การให้ความร่วมมือ การแสดง
ความคิดเห็น การรับฟังความคิดเห็น ความตั้งใจในการทำงาน และการมีส่วนร่วมในการ
อภิปราย

2.1.3 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมตามประเด็นที่กำหนด ซึ่งได้ข้อคำถามจำนวน
30 ข้อ (ดังแสดงในภาคผนวก ค หน้า 116-117)

2.1.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2.1.5 นำแบบสังเกตพฤติกรรมที่สร้างขึ้นมาแก้ไขตามคำแนะนำในส่วนที่
จะต้องปรับปรุง และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบครั้ง

2.1.6 นำแบบสังเกตพฤติกรรมไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายโดยผู้ช่วยวิจัย
เป็นผู้สังเกต

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

2.2.1 ศึกษาลักษณะการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมที่ของครู โดยสร้างเครื่องมือ ^{*}
เป็นแบบมาตราส่วน 4 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 4 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 90-100 % หรือปฏิบัติน่ำอยครึ่ง
- 3 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 70-89 % หรือปฏิบัติบางครึ่ง
- 2 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 50-69 % หรือปฏิบัติครึ่งเดียว
- 1 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ 50 % หรือไม่ปฏิบัติเลย

2.2.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการจะสังเกตพฤติกรรมของครูขณะสอนในแต่ละ

ขั้นของการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ได้แก่ การกระตุ้นนักเรียน การรับฟังความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม การให้ความช่วยเหลือ และการให้กำลังใจนักเรียน

2.2.3 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมตามประเด็นที่กำหนด ซึ่งได้ข้อคำถามจำนวน

30 ข้อ (ดังแสดงในภาคผนวก ค หน้า 118-119)

2.2.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2.2.5 นำแบบสังเกตพฤติกรรมที่สร้างขึ้นมาแก้ไขตามคำแนะนำในส่วนที่จะต้องปรับปรุง และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจอีกครั้ง

2.2.6 นำแบบสังเกตพฤติกรรมไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้ช่วยวิจัย เป็นผู้สังเกต

2.3 แบบบันทึกภาคสนาม

สร้างขึ้นเพื่อเขียนบันทึกสิ่งที่ได้จากการสังเกต โดยการเขียนบรรยายเรื่องราวที่เกี่ยวกับบุคคล และเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในระยะเวลาหนึ่ง โดยมีวิธีสร้างดังนี้

2.3.1 ศึกษาลักษณะการสร้างแบบบันทึกภาคสนาม

2.3.2 กำหนดประเด็นในการสร้างให้สอดคล้องกับคำานงานวิจัย ที่อาจจะสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ลักษณะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประเด็นในการจดบันทึกภาคสนามคือในแต่ละขั้นของการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน

2.3.3 สร้างแบบบันทึกภาคสนามในกรอบของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ดังแสดงในภาคผนวก ค หน้า 120-121)

2.3.4 นำแบบบันทึกภาคสนามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2.3.5 นำแบบบันทึกภาคสนามที่สร้างขึ้นมาแก้ไขตามคำแนะนำในส่วนที่จะต้องปรับปรุง และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจอีกครั้ง

2.3.6 นำแบบบันทึกภาคสนามไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย

2.4 อนุทินของนักเรียน

2.4.1 ศึกษาลักษณะการสร้างอนุทินสะท้อนความคิด

2.4.2 กำหนดประเด็นในการเขียนอนุทินสะท้อนความคิดของนักเรียน ซึ่งเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับการเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ทั้งหมด 6 ข้อ

2.4.3 สร้างอนุทินตามประเด็นที่กำหนด ซึ่งได้ข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ (ดังแสดงในภาคผนวก ค หน้า 122)

2.4.4 สร้างอนุทินเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อตรวจสอบความตรงและความครอบคลุมของกรอบแนวคิดในการเขียนสะท้อน

2.4.5 นำอนุทินที่สร้างขึ้นมาแก้ไขตามคำแนะนำในส่วนที่จะต้องปรับปรุง และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจอีกครั้ง

2.4.6 นำแบบอนุทินไปใช้ในระหว่างการเก็บข้อมูล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลวิจัย

3.1 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา

3.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาจากทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการแก้ปัญหา การวัดและประเมินผลเทคนิคการสร้างแบบทดสอบ

3.1.2 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามขั้นตอนการแก้ปัญหาของ Weir ได้เสนอไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นระบุปัญหา หมายถึง ความสามารถในการระบุประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดและเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่กำหนดให้อย่างไร

2) ขั้นการวิเคราะห์ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการระบุสาเหตุที่เป็นไปได้ที่ทำให้เกิดปัญหา โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงของสถานการณ์ที่กำหนดให้

3) ขั้นเสนอวิธีแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการหาวิธีการแก้ปัญหาให้ตรงกับสาเหตุของปัญหาหรือเสนอข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ระบุไว้อย่างสมเหตุสมผล

4) ขั้นตรวจสอบผลลัพธ์ หมายถึง ความสามารถในการอธิบายผลที่เกิดขึ้น

หลังจากการแก้ปัญหานั้นว่า สอดคล้องกับปัญหาที่ระบุไว้หรือไม่ และผลที่เกิดขึ้นควรเป็นอย่างไร

3.1.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา โดยสร้างเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ (ใช้จริง 20 ข้อ)

3.1.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาที่ได้สร้างขึ้นนี้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อวัดความตรงเรียงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item – Objective Congruence) โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้แบบทดสอบที่มีความสอดคล้องจำนวน 30 ข้อ (ดังแสดงในภาคผนวก ง หน้า 144-145)

3.1.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตรีศึกษา เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบโดยการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ คำนวณค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.47 – 0.76, ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าตั้งแต่ 0.41 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้ KR-20 มีค่าเท่ากับ 0.95 (ดังแสดงในภาคผนวก ง หน้า 146-147)

3.1.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา จำนวน 20 ข้อ ไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตรีศึกษา

3.2 แบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน

3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียนจากทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน การวัดและประเมินผล เทคนิคการสร้างแบบทดสอบ

3.2.2 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง คำสั่งควบคุมการทำงาน

3.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน โดยสร้างเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ (ใช้จริง 30 ข้อ)

3.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียนที่ได้สร้างขึ้นนี้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อวัดความตรงเรียงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index

of Item – Objective Congruence) โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้แบบทดสอบที่มีความสอดคล้องจำนวน 45 ข้อ (ดังแสดงในภาคผนวก ง หน้า 148-150)

3.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุงแล้ว จำนวน 45 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตรีศึกษา เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบ โดยการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ คำนวณค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.79, ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าตั้งแต่ 0.21 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้ KR-20 มีค่าเท่ากับ 0.91 (ดังแสดงในภาคผนวก ง หน้า 151-152)

3.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ไปใช้จริง กับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตรีศึกษา

3.3 แบบประเมินคุณภาพบทเรียนบนเว็บ

3.3.1 ศึกษาลักษณะการสร้างแบบประเมินคุณภาพบทเรียนบนเว็บ ซึ่งแบบประเมินคุณภาพบทเรียนบนเว็บที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินโดยใช้ทฤษฎีของ Likert Scale (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 68)

3.3.2 กำหนดประเด็นที่ใช้สร้างแบบประเมินคุณภาพบทเรียนบนเว็บเพื่อประเมินคุณภาพ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา และ ด้านเทคนิคและวิธีการ ซึ่งในแบบประเมินคุณภาพได้กำหนดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ระดับดีมาก
- 4 คะแนน หมายถึง ระดับดี
- 3 คะแนน หมายถึง ระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ระดับพอใช้
- 1 คะแนน หมายถึง ระดับควรปรับปรุง

3.3.3 สร้างแบบประเมินคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด ซึ่งได้ข้อคำถาม 2 ด้านเนื้อหาจำนวน 15 ข้อ ด้านเทคนิคและวิธีการ จำนวน 27 ข้อ รวมทั้งสิ้น จำนวน 42 ข้อ (ดังแสดงในภาคผนวก ง หน้า 141-143)

3.3.4 นำแบบประเมินคุณภาพบทเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.3.5 นำแบบประเมินคุณภาพบทเรียนที่สร้างขึ้นมา แก้ไขตามคำแนะนำ

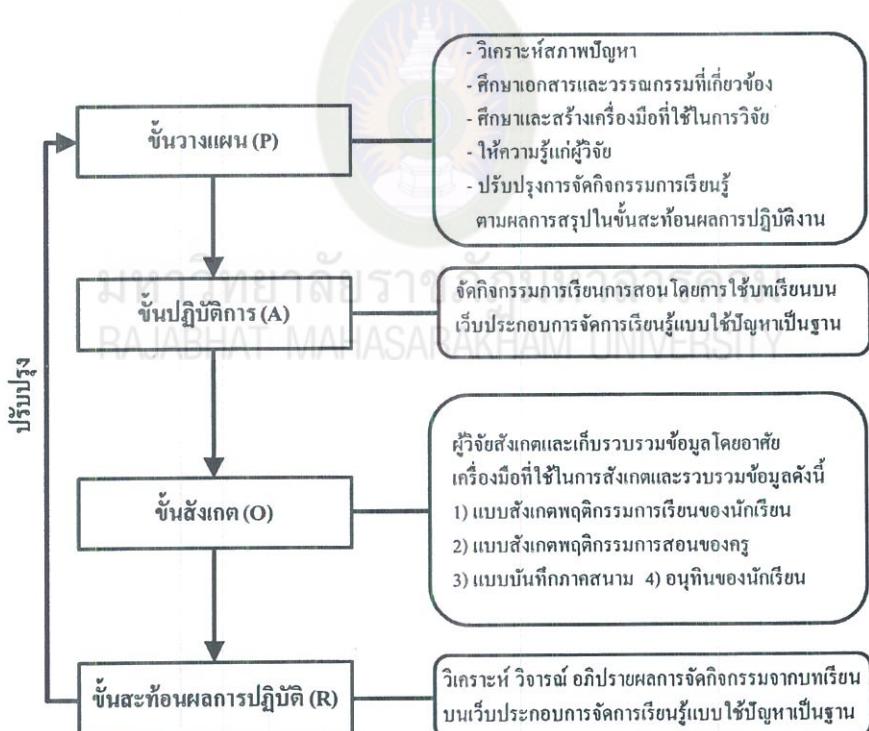
ในส่วนที่จะต้องปรับปรุง และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบครั้ง

3.3.6 นำแบบประเมินคุณภาพบทเรียนที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว และผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินหาคุณภาพบทเรียน ด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคและวิธีการ

วิธีดำเนินการและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีดำเนินการ

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้หลักการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติการ (Act) ขั้นสังเกต (Observe) และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) ซึ่งขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ สรุปได้ดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3 วงรอบ แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3 วงรอบ

กิจกรรม	เครื่องมือ
วงรอบที่ 1 ขั้นวางแผน - ปฐมนิเทศนักเรียน ขั้นปฏิบัติการ - ทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา - ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน - นำเสนอเนื้อหาวิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น ผ่านบทเรียนบนเว็บ - ดำเนินการจัดการเรียนการสอน เรื่อง โครงสร้าง การทำงานแบบลำดับ และการเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if ขั้นสังเกต - สังเกตการดำเนินการจัดการเรียนการสอน - ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล	1. บทเรียนบนเว็บ 1. บทเรียนบนเว็บ 2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้าน การคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียน 3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน 1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน ของนักเรียน 2. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน ของครู 3. แบบบันทึกภาคสนาม 4. อนุทินของนักเรียน
ขั้นสะท้อนผล - วิเคราะห์ วิจารณ์ อภิปรายผลการจัดการเรียนรู้ ในวงรอบที่ 1 และนำเสนอแนะ ไปปรับปรุงใน วงรอบที่ 2 ต่อไป	
วงรอบที่ 2 ขั้นวางแผน - ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามผลการสรุป ในขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติงาน	

กิจกรรม	เครื่องมือ
ขั้นปฏิบัติการ - ดำเนินการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if-else และ การเลือกทำแบบหาข้อดี ทางเลือก ขั้นสังเกต - สังเกตการดำเนินการจัดการเรียนการสอน - ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล	1. บทเรียนบนเว็บ 1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 2. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู 3. แบบบันทึกภาคสนาม 4. อนุทินของนักเรียน
ขั้นสะท้อนผล - วิเคราะห์ วิจารณ์ อภิปรายผลการจัดการเรียนรู้ใน วงรอบที่ 2 และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงใน วงรอบที่ 3 ต่อไป	
วงรอบที่ 3 ขั้นวางแผน	 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ขั้นปฏิบัติการ - ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามผลการสรุป ในขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติงาน	1. บทเรียนบนเว็บ
ขั้นสังเกต - ดำเนินการจัดการเรียนการสอน เรื่องการวนซ้ำโดย ใช้คำสั่ง for , การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง while และ การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง do-while	1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 2. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

กิจกรรม	เครื่องมือ
ขั้นสะท้อนผล - วิเคราะห์ วิารณ์ อภิปรายผลการจัดการเรียนรู้ใน วงรอบที่ 3 เพื่อเป็นข้อเสนอแนะปรับปรุง	3. แบบบันทึกภาคสานમ 4. อนุทินของนักเรียน 1. แบบทดสอบวัดความสามารถด้าน การคิดแก้ปัญหาหลังเรียน 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

จากตารางที่ 5 ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3 วงรอบ ผู้วิจัยได้วางแผน
การดำเนินงานตามขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน โดยแต่ละวงรอบมีขั้นตอนดังนี้

วงรอบที่ 1

1. ขั้นวางแผน (Plan)

ปฐมนิเทศเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ที่แจงชุดประสงค์การเรียนรู้ เป้าหมาย
ข้อตกลงและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัด
การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

2. ขั้นปฏิบัติการ (Action)

ทดสอบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนก่อนการใช้บทเรียนบน
เว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนการใช้บทเรียนบนเว็บ
ประกอบ การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในวงรอบที่ 1 ประกอบด้วย 2 เรื่อง ได้แก่
การทำงานแบบลำดับ และการเลือกทำโดยใช้ คำสั่ง if ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นกำหนดปัญหา เป็นขั้นตอนการนำเสนอสถานการณ์หรือปัญหาต่างๆ
ผ่านบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ครูใช้สถานการณ์
ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ใช้คำนวนนำเข้าสู่ระบบเพื่อกระตุ้นให้นักเรียน
เกิดความสนใจอย่างรู้趣หากเห็น อยากศึกษาด้วยกว่า ซึ่งนักเรียนได้ให้ความสนใจกระตือรือร้น
และร่วมกันทำงานในกลุ่มของตนเอง ซึ่งในขั้นกำหนดปัญหานั้นนักเรียนต่างมีความคิด
ที่หลากหลาย

2.2 ขั้นทำความเข้าใจปัญหา เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถวิเคราะห์ตั้งคำถาม

ที่อยากรู้ ระบุประเด็นปัญหาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาที่กำหนดให้ได้ บอกแนวทาง และวิธีการค้นหาคำตอบ ซึ่งนักเรียนร่วมกันทำความเข้าใจกับปัญหาโดยช่วยกันวิเคราะห์ ตั้งคำถามที่สนใจอยากรู้และทำการระบุประเด็นปัญหาให้สอดคล้องกับสิ่งที่ครุภาม รวมถึง นักเรียนช่วยกันเขียนผังงานเพื่อแก้สถานการณ์ที่กำหนดให้ในกระบวนการสนับสนุนภายในกลุ่ม

2.3 ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า เป็นขั้นที่นักเรียนแบ่งภาระงาน มีการลำดับ ขั้นตอนการทำงาน กำหนดเป้าหมายการทำงาน ตั้งประเด็นการเรียนรู้เพื่อศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง ในขั้นนี้นักเรียนแบ่งหน้าที่ในการศึกษาค้นคว้าโดยทำการศึกษาค้นคว้าใบความรู้เรื่อง การทำงานแบบลำดับและการเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if จากบทเรียนบนเว็บประกอบการจัด การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังจากที่นักเรียนทำการสืบค้นข้อมูลเรียนร้อยแล้ว ให้ นักเรียนซักถามในสิ่งที่สงสัยและลงมือทำการกิจกรรมที่สำคัญของแต่ละภาระ

2.4 ขั้นสังเคราะห์ความรู้ เป็นขั้นที่มีการรวบรวมข้อมูลและนำความรู้ที่ได้ จากการศึกษาค้นคว้ามาใช้ในการแก้ปัญหาสถานการณ์ที่ครุภานด โดยนักเรียนทุกคนเขียน โปรแกรมเพื่อแก้ปัญหา

2.5 ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ นักเรียนเสนอวิธีแก้ปัญหาของ ตนเอง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระบวนการสนับสนุนภายในกลุ่ม แล้วร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้เพื่อคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดแล้วร่วมกันสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่

2.6 ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ และส่งชิ้นงานให้ครุภานระบบ หลังจากนั้นครุภานตรวจประเมินผลงานให้แต่ละกลุ่ม พร้อมกับ เสนอแนะในส่วนที่ควรปรับปรุง

3. ขั้นสังเกตการณ์ (Observe)

ผู้จัดและผู้ร่วมวิจัยสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลขณะจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยอาศัยเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตและรวบรวมข้อมูลดังนี้ แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครุ แบบบันทึกภาคสนาม และ อนุทินของนักเรียน

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)

จากผลการปฏิบัติการในวงรอบที่ 1 เรื่องการทำงานแบบลำดับ และการเลือกทำ โดยใช้คำสั่ง if ผู้จัดและผู้ร่วมวิเคราะห์ วิจารณ์ 评估 รายผลการจัดกิจกรรมจากบทเรียนบนเว็บ และ สังเกตถึงสิ่งที่ประสบผลสำเร็จ ปัญหาหรืออุปสรรค และวิเคราะห์หาแนวทางปรับปรุงแก้ไข ในการจัดกิจกรรมในวงรอบต่อไป

วงรอบที่ 2

1. ขั้นวางแผน (Plan)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติการในวงรอบที่ 1 ว่ามีจุดบกพร่อง ในขั้นตอนใดของกิจกรรม และนำผลสะท้อนจากวงรอบที่ 1 มาดำเนินการปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ในวงรอบที่ 2 ต่อไป

2. ขั้นปฏิบัติการ (Action)

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในวงรอบที่ 2 ประกอบด้วย 2 เรื่อง ได้แก่ การเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if-else และ การเลือกทำแบบหลายทางเลือก โดยดำเนินการจัดกิจกรรม ตามขั้นตอนการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน 6 ขั้นตอน เช่นเดียวกับวงรอบที่ 1 และปรับกิจกรรม การเรียนรู้ตามข้อมูลที่ได้จากการสะท้อนผลในวงรอบที่ 1

3. ขั้นสังเกตการณ์ (Observe)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลขณะจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยอาศัยเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตและรวบรวมข้อมูลดังนี้ แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกภาคสนาม และ อนุทินของนักเรียน

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)

จากผลการปฏิบัติการในวงรอบที่ 2 เรื่อง ได้แก่ การเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if-else และ การเลือกทำแบบหลายทางเลือก ผู้วิจัยวิเคราะห์ วิจารณ์ ภูมิประยุกต์การจัดกิจกรรม จากบทเรียนบนเว็บ และสังเกตถึงสิ่งที่ประสบผลสำเร็จ ปัญหาหรืออุปสรรค และวิเคราะห์ หาแนวทางปรับปรุงแก้ไขในการจัดกิจกรรมในวงรอบต่อไป

วงรอบที่ 3

1. ขั้นวางแผน (Plan)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติการในวงรอบที่ 2 ว่ามีจุดบกพร่อง ในขั้นตอนใดของกิจกรรม และนำผลสะท้อนจากวงรอบที่ 2 มาดำเนินการปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ในวงรอบที่ 3 ต่อไป

2. ขั้นปฏิบัติการ (Action)

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในวงรอบที่ 2 ประกอบด้วย 2 เรื่อง ได้แก่ การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง for , การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง while และการวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง do-while โดยดำเนินการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน 6 ขั้นตอน เช่นเดียวกับ

วงรอบที่ 1 และ 2 โดยปรับกิจกรรมการเรียนรู้ตามข้อมูลที่ได้จากการสะท้อนผลในวงรอบที่ 2

3. ขั้นสังเกตการณ์ (Observe)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลขณะจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยอาศัยเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตและรวบรวมข้อมูลดังนี้ แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกภาคสนาม และ อุปนิสัยของนักเรียน

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)

ทดสอบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนหลังการใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการใช้บทเรียนบนเว็บ ประกอบ การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

หลังจากเรียนค่วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐาน และทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน เรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ สรุปผล และแปรผลข้อมูลต่อไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียด ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติตามในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้บทเรียนบนเว็บให้นักเรียนทราบ และแนะนำวิธีการเข้าสู่บทเรียน วิธีการใช้ บทเรียน เพื่อสร้างทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ให้แก่นักเรียน

2.2 นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) ได้แก่ แบบทดสอบ วัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อวัดความรู้ก่อนเรียน

2.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงรอบปฏิบัติการที่ 1 โดยการเรียนด้วย บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาขึ้น และใช้เครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูลในขณะปฏิบัติกรรม

2.4 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงรอบที่ 1 สิ้นสุด ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและ สะท้อนผลการปฏิบัติ จากเครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรม

การเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกภาคสนาม อนุทินของนักเรียน และวางแผนการปรับปรุงกิจกรรมในวงรอบที่ 2

2.5 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงรอบปฏิบัติการที่ 2 โดยการเรียนด้วย
บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาขึ้น และใช้เครื่องมือ¹
เก็บรวบรวมข้อมูลในขณะปฏิบัติกรรม

2.6 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงรอบที่ 2 สิ้นสุด ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและ
สะท้อนผลการปฏิบัติ จากเครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรม
การเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกภาคสนาม
อนุทินของนักเรียน และวางแผนการปรับปรุงกิจกรรมในวงรอบที่ 3

2.7 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงรอบที่ 3 สิ้นสุด ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและ
สะท้อนผลการปฏิบัติ จากเครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรม
การเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกภาคสนาม
อนุทินของนักเรียน โดยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ แปลผลข้อมูล และสรุปผลการปฏิบัติ

2.8 นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) ได้แก่ แบบทดสอบ
วัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม

2.9 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมไปวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อสรุปผล
ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสังเกต
พฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกภาคสนาม และอนุทินของนักเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้
จากการเก็บรวบรวมผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ ตีความ สรุป แล้วรายงานผลในลักษณะการบรรยาย
เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวทางหรือการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความสามารถ
ด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนว่ามีข้อบกพร่อง มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร แล้วหา
ทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 วิเคราะห์หาคุณภาพของนักเรียนบนเว็บ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 162)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ดีมาก
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ดี
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง พ่อใช่
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ควรปรับปรุง

2.2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ t-test dependent samples (ไฟศาล วรคำ. 2556 : 347) โดยได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 เมื่อคำนวณค่าสถิติ t-test ได้แล้ว ผู้วิจัยได้เปิดค่า t จากตาราง และนำค่า t ที่ได้จากการคำนวณและจากตารางมาเปรียบเทียบกันเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่าดังนี้

- H_0 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนไม่สูงกว่าก่อนเรียน
- H_1 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ t-test dependent samples (ไฟศาล วรคำ. 2556 : 347) โดยได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 เมื่อคำนวณค่าสถิติ t-test ได้แล้ว ผู้วิจัยได้เปิดค่า t จากตาราง และนำค่า t ที่ได้จากการคำนวณและจากตารางมาเปรียบเทียบกันเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่าดังนี้

- H_0 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนไม่สูงกว่าก่อนเรียน
- H_1 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเชิงปริมาณให้ค่าสถิติพื้นฐาน (ไฟศาล วรคำ. 2556 : 321) ดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{ใช้สูตร } P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ของข้อมูลที่ต้องการ

N แทน จำนวนทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

เป็นค่าคะแนนที่เกิดจากการนำคะแนนทั้งหมดมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด เป็นการหาค่ากลางเพื่อเป็นตัวแทนของข้อมูลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

$$\text{ใช้สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ X แทน ค่าคะแนนแต่ละตัว

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หมายถึง ค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่เบี่ยงเบนออกไปจากค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (ไฟศาล วรค ๑. 2556 : 324)

$$\text{ใช้สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน ค่าคะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

\sum แทน ผลรวม

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงตรง (Validity Value)

สถิติที่นำมาใช้หาค่าความเที่ยงตรง คือ ค่าความสอดคล้อง (IOC: Index of Item

Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (มนต์ชัย เทียนทอง. 2554)

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นและให้คะแนนดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบข้อนี้ วัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 0 เมื่อยังไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนี้ วัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบข้อนี้ วัดไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

$$\text{ใช้สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าความยากง่าย (Difficulty) (มนต์ชัย เทียนทอง. 2554 : 207)

$$\text{ใช้สูตร } P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ
 R แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อคำถามนั้นถูกต้อง
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

ระดับความยากง่ายของแบบทดสอบหรือข้อสอบ โดยปกติมีความยากง่ายที่ใช้ได้มีค่าอยู่ระหว่าง .20 - .80 ถ้า P มีค่าต่ำกว่า .20 ถือว่าข้อคำถามนั้นยากเกินไป แต่ถ้าค่า P สูงกว่า .80 แสดงว่าง่ายเกินไป

2.3 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) (มนต์ชัย เทียนทอง. 2554 : 208)

$$\text{ใช้สูตร } D = \frac{R_U - R_L}{N_U}$$

เมื่อ D แทน ค่าอำนาจจำแนก
 R_U แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
 R_L แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิดในกลุ่มอ่อน
 N_U แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในกลุ่มเก่ง

เกณฑ์ของค่าอำนาจจำแนก และความหมาย

- 0.40 ขึ้นไป มีค่าอำนาจจำแนกดีมาก
- 0.30 - 0.39 มีค่าอำนาจจำแนกดี
- 0.20 - 0.29 มีค่าอำนาจจำแนกพอใช้ได้ แต่ควรนำไปปรับปรุงใหม่
- 0.00 - 0.19 มีค่าอำนาจจำแนกไม่ดี ต้องตัดทิ้งไป

2.4 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson Formular 20)

(มนต์ชัย เทียนทอง. 2554 : 199)

$$\text{ใช้สูตร } r_t = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{\sigma_t^2} \right]$$

- เมื่อ r_t แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
- n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
- p แทน อัตราส่วนของผู้ที่ตอบแบบทดสอบข้อนี้ถูก
- q แทน อัตราส่วนของผู้ที่ตอบแบบทดสอบข้อนี้ผิด
- σ_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนที่สอบได้ทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของบทเรียน

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3.1 การวิเคราะห์หาคุณภาพของบทเรียน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์หาคุณภาพของบทเรียนบนเว็บ

4. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบ

4.1 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ t-test dependent samples (ไฟศาล วรคำ. 2556 : 347)

$$\text{ใช้สูตร } t = \frac{\bar{d}}{S_d / \sqrt{n}}; df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน สัดส่วนที่
	\bar{d}	แทน ผลต่างเฉลี่ยคู่ค่าคะแนน
	S_d	แทน ล่วงเบียงเบนมาตรฐานของผลต่างคู่ค่าคะแนน
	n	จำนวนคู่ค่าคะแนน หรือขนาดกลุ่มตัวอย่าง

5. สัดส่วนที่ใช้ในการหาค่าความสัมพันธ์

5.1 การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation : r_{xy}) (ไฟศาล วรคำ. 2556 : 333)

$$\text{ใช้สูตร } r_{xy} = \frac{n \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\left[n \sum X^2 - (\sum X)^2 \right] \left[n \sum Y^2 - (\sum Y)^2 \right]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน
	X	คะแนนของข้อมูลชุดแรก
	Y	คะแนนของข้อมูลชุดหลัง
	n	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ Hinkle D.E. (1998 : 118) ดังนี้

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
0.91 – 1.00	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.71 – 0.90	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันสูง
0.51 – 0.70	หมายความว่า มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.31 – 0.50	หมายความว่า มีความสัมพันธ์ต่ำ
0.01 – 0.30	หมายความว่า มีความสัมพันธ์ต่ำมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เป็นการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บ ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน станdeviation มาตรฐาน

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย

t แทน สถิติทดสอบที่ใช้ในการเปรียบเทียบค่าวิกฤติในการแจกแจง

แบบ t-test

r แทน สถิติวิเคราะห์หาความสัมพันธ์

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการพัฒนาและหาคุณภาพของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. ผลการปฏิบัติการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

4. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการพัฒนาและหาคุณภาพของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 เนื้อหาบทเรียน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น จำนวน 0.5 หน่วยกิต เวลาเรียน 1 คาบ/สัปดาห์ มีวัตถุประสงค์เชิงพุทธิกรรมทั้งหมด 14 ข้อ ใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา ก่อนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกัน จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันจำนวน 30 ข้อ

1.2 โจทย์สถานการณ์ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น ทั้งหมด 7 สถานการณ์ ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 7 เรื่อง ใน 1 หน่วยการเรียนรู้ โดยเป็นสถานการณ์ปัญหาที่ส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและเป็นสถานการณ์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ประจำวัน

1.3 บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการสร้างบทเรียนนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระบบบริหารจัดการบทเรียน LMS (Learning Management System) ในการบริหารจัดการ โดยนำรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ การนำเสนอเนื้อหาวิชาผ่านบทเรียนบนเว็บ และกำหนดโจทย์สถานการณ์ปัญหาในลักษณะของไฟล์เอกสาร เพื่อให้

นักเรียนเข้าไปดาวน์โหลดและทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันผ่านกระดานสนทนาของกลุ่ม โดยนักเรียนสามารถเข้าไปเรียนได้ที่ www.schoolology.com ซึ่งมีกระบวนการทำงานของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่

จากการนำบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคและวิธีการ ทำการตรวจสอบและประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินที่ผู้จัดได้สร้างขึ้น มีผลการประเมินดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนบนเว็บ

รายการ	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D.	ผลการประเมิน
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 เนื้อหาวิชา	4.87	0.35	ดีมาก
1.2 การดำเนินเรื่อง	4.00	0.87	ดี
1.3 การใช้ภาษา	4.67	0.50	ดีมาก
1.4 แบบทดสอบ	4.33	0.49	ดี
เฉลี่ย	4.51	0.63	ดีมาก
2. ด้านเทคนิคและวิธีการ			
2.1 ส่วนนำของบทเรียน	4.33	0.87	ดี
2.2 เนื้อหาของบทเรียน	4.17	0.94	ดี
2.3 โจทย์ปัญหาเป็นฐาน	4.67	0.49	ดีมาก
2.4 ด้านการออกแบบตัวอักษรและสี	4.67	0.49	ดีมาก
2.5 ส่วนประกอบด้านมลคติมีเดีย	4.33	1.00	ดี
2.6 ด้านการจัดการบทเรียน	4.38	0.80	ดี
เฉลี่ย	4.44	0.76	ดี
เฉลี่ยรวม	4.47	0.71	ดี

จากตารางที่ 6 การประเมินคุณภาพของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคและวิธีการ พนวบบทเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาด้าน พนวบ คุณภาพของบทเรียนด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.63) โดยเมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่า คุณภาพของบทเรียนด้านเนื้อหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ เนื้อหาวิชาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) การใช้ภาษาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.50) และแบบทดสอบอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.49) และคุณภาพบทเรียนด้านเทคนิคและวิธีการอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.76) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าคุณภาพของบทเรียนด้านเทคนิคและวิธีการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ โจทย์ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.49) ด้านการออกแบบตัวอักษรและสีอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.49) และด้านการจัดการบทเรียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.80)

2. ผลการปฏิบัติการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลการศึกษาการปฏิบัติการพัฒนาความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้เริ่มปฏิบัติการตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2557 จนถึงวันที่ 19 มกราคม 2558 ด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 3 วงรอบ ดังนี้

วงรอบที่ 1

การปฏิบัติการในวงรอบที่ 1 ซึ่งประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 2 แผน ได้แก่ เรื่องการทำงานแบบลำดับ และการเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

จากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัยโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนผลการประเมินพบว่ามีระดับคุณภาพพอใช้ และพบประเด็นที่เป็นปัญหา ดังนี้ นักเรียนไม่มีความตั้งใจในการทำงาน ขาดความร่วมมือกัน ไม่มีการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นภายในกลุ่ม และขาดการมีส่วนร่วมในการอภิปราย ส่งผลให้นักเรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์กันไม่สามารถวางแผนการทำงานและสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันได้

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

จากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ผลการประเมินพบว่ามีระดับคุณภาพพอใช้ และพบประเด็นที่เป็นปัญหา ดังนี้ 1) ครูขาด การกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดแก้ปัญหา 2) ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและขาดการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกภาคสนาม

จากการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ แบบบันทึกภาคสนาม พบร่วมกับพฤติกรรมการเรียนที่เป็นปัญหาและส่งผลกระทบต่อความสามารถ ด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการปรับปรุงมีดังนี้ 1) นักเรียน ขาดการร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม ไม่มีการวางแผนการทำงานที่ชัดเจน ไม่มีความ กระตือรือร้นในการร่วมกันคิดแก้ปัญหา ส่งผลให้ไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันได้ 2) นักเรียนขาดการแลกเปลี่ยนความรู้ และแสดงความคิดเห็นร่วมกันผ่านทางบทเรียนบนเว็บ ส่วนใหญ่จะใช้เพื่อการส่งงานเท่านั้น

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากอนุทินของนักเรียน

จากอนุทินสะท้อนความคิดของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในวงรอบที่ 1 พบร่วมปัญหา ดังนี้ 1) นักเรียนไม่สามารถคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ ที่กำหนดได้ เพราะไม่เข้าใจหลักการเรียนโปรแกรม 2) สมาชิกในกลุ่มขาดความร่วมมือกัน ในการทำงานขาดการวางแผนการทำงานและการแบ่งหน้าที่การทำงานกลุ่มอย่างชัดเจน

5. แนวทางแก้ปัญหาในวงรอบที่ 1

จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จาก แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกภาคสนาม และอนุทินของนักเรียน ผู้วิจัย นำประเด็นปัญหาที่พบจากการปฏิบัติการมาหาแนวทางแก้ปัญหา ซึ่งสามารถสรุปแนวทาง การแก้ปัญหาได้ดังนี้

5.1 แนวทางแก้ปัญหาด้านนักเรียน

- 1) ให้นักเรียนทบทวนความรู้จากบทเรียน โดยศึกษาเนื้อหาและตัวอย่าง การเขียนโปรแกรมจากบทเรียน รวมถึงฝึกปฏิบัติการเขียนโปรแกรมเพิ่มเติม
- 2) กำหนดให้นักเรียนใช้กระดาษสนทนาในการแสดงความคิดเห็น และ แลกเปลี่ยนความรู้ผ่านบทเรียนร่วมกันมากขึ้น

5.2 แนวทางแก้ปัญหาด้านผู้สอน

- 1) ครูค่อยกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ร่วมกันโดยการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนเกิดการคิดแก้ปัญหา
- 2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านกระบวนการสนทนาและค่อยให้คำปรึกษากับนักเรียนภายในระบบอย่างสม่ำเสมอ

วงรอบที่ 2

เมื่อนำประเด็นปัญหาที่ได้จากการปฏิบัติการวงรอบที่ 1 มาหาแนวทางแก้ปัญหา และดำเนินการปฏิบัติการวงรอบที่ 2 ซึ่งประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 แผน เรื่อง การเลือกทำ โดยใช้คำสั่ง if-else และการเลือกทำแบบหลายทางเลือก ผลการปฏิบัติสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

จากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัยโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนผลการประเมินพบว่ามีระดับคุณภาพดี แต่ยังพบประเด็นที่เป็นปัญหา ดังนี้ นักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นกันน้อย และยังขาดความร่วมมือกันในการคิดแก้ปัญหาร่วมกัน ส่งผลให้สร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันไม่ได้ การวางแผนในการทำงานกลุ่มยังไม่คีเท่าที่ควร

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

จากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัยโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูผลการประเมินพบว่ามีระดับคุณภาพดี แต่ยังพบประเด็นที่เป็นปัญหา คือ ครูกระตุ้นหรือส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดแก้ปัญหาน้อยเกินไป

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกภาคสนาม

จากการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบบันทึกภาคสนาม พบว่าพฤติกรรมการเรียนที่เป็นปัญหาและส่งผลต่อความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการปรับปรุงมีดังนี้ 1) นักเรียนวางแผนการทำงานกลุ่มยังไม่ชัดเจน นักเรียนบางคนยังไม่รู้หน้าที่ในการทำงานกลุ่มอย่างแน่ชัด 2) นักเรียนบางคนยังไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการคิดแก้ปัญหาร่วมกันภายในกลุ่มส่งผลให้สร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันไม่ได้

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากอนุทินของนักเรียน

จากอนุทินสะท้อนความคิดของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวงรอบที่ 2 พบประเด็นปัญหา ดังนี้ สมาชิกในกลุ่มบางคนยังไม่ให้ความร่วมมือกันในการทำงาน ไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและช่วยกันคิดแก้ปัญหา

5. แนวทางแก้ปัญหาในวงรอบที่ 2

จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จาก แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกภาคสนาม และอนุทินของนักเรียน ผู้วิจัย นำประเด็นปัญหาที่พบจากการปฏิบัติการมาหาแนวทางแก้ปัญหา ซึ่งสามารถสรุปแนวทาง การแก้ปัญหาได้ดังนี้

5.1 แนวทางแก้ปัญหาด้านนักเรียน

1) กำหนดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น อภิปราย วางแผนการทำงานและคิดแก้ปัญหาร่วมกันผ่านบทเรียนบนเว็บให้มากขึ้น โดยใช้กระดาษ สนทนาระบบเป็นสื่อถอดลา

2) กำหนดให้นักเรียนสร้างแผนการทำงานของกลุ่ม และกำหนดหน้าที่ การทำงานของแต่ละคนอย่างชัดเจน

5.2 แนวทางแก้ปัญหาด้านผู้สอน

1) ครูกระตุ้นให้นักเรียน ให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ผ่านบทเรียนบนเว็บให้มากขึ้น โดยการใช้คำถามที่กระชับ ชัดเจน สื่อความหมายได้ และ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบ เพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดแก้ปัญหาและเน้นย้ำ ในเรื่องของการสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันภายในกลุ่ม

2) ครูเสริมแรง โดยการจัดอันดับผลการทำงานของนักเรียน และ ให้คะแนนเพื่อจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น

วงรอบที่ 3

เมื่อนำประเด็นปัญหาที่ได้จากการปฏิบัติการวงรอบที่ 1 และ 2 มาหาแนวทาง แก้ปัญหาและดำเนินการปฏิบัติการวงรอบที่ 3 ซึ่งประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน ได้แก่ เรื่อง การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง for, การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง while และ การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง do-while ผลการปฏิบัติสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

จากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

ของนักเรียนผลการประเมินพบว่ามีระดับคุณภาพค่อนข้างดี โดยประเด็นปัญหาที่พบในวงรอบที่ 1 และ 2 ได้ดำเนินการทางแนวทางปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผลการปฏิบัติการในวงรอบที่ 3 จึงสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนมีความตั้งใจในการทำงาน โดยนักเรียนปฏิบัติการเขียนโปรแกรมเพื่อแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด 2) นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันดีภายในกลุ่ม สังเกตได้จาก การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการอภิปรายวางแผนการทำงานและคิดแก้ปัญหาร่วมกันดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันได้ดี

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

จากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ผลการประเมินพบว่ามีระดับคุณภาพค่อนข้างดี โดยประเด็นปัญหาที่พบในวงรอบที่ 1 และ 2 ได้ดำเนินการทางแนวทางปรับปรุงแก้ไขแล้ว ซึ่งผลการปฏิบัติการในวงรอบที่ 3 พบว่า การสอนของครูช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน เกิดกระบวนการคิดแก้ปัญหา นักเรียนมีกระบวนการทำงานกลุ่มร่วมกันดี มีส่วนร่วมในการแสดงและรับฟังความคิดเห็น นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันได้

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกภาคสนาม

จากการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบบันทึกภาคสนาม เมื่อนำประเด็นปัญหาที่ได้จากการปฏิบัติการวงรอบที่ 1 และ 2 มาหาแนวทางแก้ปัญหาและดำเนินการปฏิบัติการวงรอบที่ 3 ผลการปฏิบัติสามารถสรุปผลได้ดังนี้ 1) นักเรียนให้ความร่วมมือกันดีในการทำกิจกรรมกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์กันดี สังเกตได้จากการโต้ตอบกันในระหว่างงานของกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นและคิดแก้ปัญหาร่วมกันเป็นอย่างดี 2) นักเรียนมีความตั้งใจในการทำงาน สามารถปฏิบัติการเขียนโปรแกรมได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนได้ศึกษานื้อหาจากบทเรียนบนเว็บ 3) ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดแก้ปัญหาโดยการใช้คำถามที่กระชับ ชักจูง สื่อความหมายได้ และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม ครูมีการโต้ตอบและมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนดี

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากอนุทินของนักเรียน

จากอนุทินสะท้อนความคิดของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวงรอบที่ 3 พบว่า 1) นักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดได้ เพราะนักเรียนได้ศึกษานื้อหาจากบทเรียนบนเว็บ 2) สามารถในกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

ร่วมกันเป็นอย่างดี มีการวางแผนการทำงานอย่างเหมาะสม ทำให้สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันได้

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการปฏิบัติการรองรอบที่ 3 พบว่า นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ดังที่กล่าวสรุปไว้ว่า ผู้วิจัยจึงได้หยุดการดำเนินการ

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน โดยนำคะแนนที่ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 34 คน มาคำนวณด้วยสถิติ t-test ปรากฏผลดังตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	t-test	P-value Sig. (2-tail)
ก่อนเรียน	34	9.62	15.79*	.000
หลังเรียน	34	15.24		

* มีระดับนัยสำคัญที่ .05

จากการที่ 7 ค่า t ที่คำนวณได้มีค่า 15.79 เมื่อเปิดตารางมาตรฐาน t ค่า df ที่ 33 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่ามีค่าเท่ากับ 2.0345 ซึ่งค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่า t จากการเปิดตาราง แสดงให้เห็นว่าความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนหลังเรียน ด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วย
บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรม
เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยนำคะแนนทั้งก่อนเรียน
และหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 34 คน มาคำนวณด้วยสถิติ t-test ปรากฏผล
ดังตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	t-test	P-value Sig. (2-tail)
ก่อนเรียน	34	10.79	26.89*	.000
หลังเรียน	34	22.88		

* มีระดับนัยสำคัญที่ .05

จากการที่ 8 ค่า t ที่คำนวณได้มีค่า 26.89 เมื่อเปิดตารางมาตรฐาน t ค่า df ที่ 33
ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่ามีค่าเท่ากับ 2.0345 ซึ่งค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่า t
จากการเปิดตาราง แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียน
บนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เป็นการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บ ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งผู้จัดสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

ผู้จัดได้สรุปผลการวิจัยโดยเรียงตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานวิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.71)

2. ผลการปฏิบัติการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น พ布ว่า ในวงรอบที่ 1 นักเรียนขาดความตั้งใจในการทำงาน และขาดปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม นักเรียนไม่เกิดกระบวนการคิดแก้ปัญหา ส่งผลให้ขาด ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ภายในการกลุ่ม ในวงรอบที่ 2 นักเรียนมีความตั้งใจ ในการทำงานดีขึ้น มีกระบวนการคิดแก้ปัญหาที่ดีขึ้นแต่ยังขาดปฏิสัมพันธ์ในการทำงาน ในวงรอบที่ 3 นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันดีขึ้น สังเกตได้จากการมีส่วนร่วมในการทำงาน มีการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นกันเป็นอย่างดี นักเรียนมีความสามารถ ในการคิดแก้ปัญหาดีขึ้นจึงสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันได้

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น มีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ เป็นการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บ ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐาน

ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้น แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคและวิธีการ ซึ่งประเมินบทเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ พนวบว่างบทเรียนบนเว็บมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.71) ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการพัฒนาบทเรียนบนเว็บ ทั้งหมด 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ (Analyze) ขั้นที่ 2 การออกแบบ (Design) ขั้นที่ 3 การพัฒนา (Develop) ขั้นที่ 4 ทดลองใช้ (Implement) และขั้นที่ 5 การประเมินผล (Evaluation) (มนต์ชัย เทียนทอง. 2554 : 315) ซึ่งในขั้นการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษาระบบการจัดการเรียน การสอนบนเว็บร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิเคราะห์เนื้อหาวิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น และวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาซึ่งเป็นส่วน ประกอบในการสร้างบทเรียนบนเว็บ เพื่อจะได้พัฒนาบทเรียน ได้ ตรงตามความต้องการและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ในขั้นตอนการออกแบบ ผู้วิจัยได้นำ ผลจากการวิเคราะห์มาดำเนินการออกแบบเนื้อหาบทเรียน ออกแบบแบบทดสอบ และ ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน ในขั้นตอนการพัฒนาผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนตามที่ได้ออกแบบไว้ ในขั้นตอนการทดลองใช้ ผู้วิจัยได้นำบทเรียนที่พัฒนาแล้วมาทดลองใช้พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่องเพื่อความ สมบูรณ์ถูกต้องของบทเรียน และในขั้นการประเมินผล ผู้วิจัยได้นำบทเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินคุณภาพ ทั้งด้านเนื้อหาด้านเทคนิคและวิธีการ จึงได้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัด

การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีคุณภาพ บทเรียนที่พัฒนาขึ้น มีการนำเสนอสื่อแบบมัลติมีเดีย ทั้งข้อความ รูปภาพ วิดีโอและเสียง ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนุกสนานในการเรียน นักเรียนสามารถศึกษาบทวนบทเรียนได้ทุกเวลาและสถานที่ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ร่วมกันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ขึ้น ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ อัจฉรา ศรีสวัสดิ์ (2554 : 94-95) และ ปั่นนภา นวลดดาย (2556 : 119-120) ได้ทำการพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า บทเรียนที่ผ่านการประเมินหาคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณภาพในระดับดี สามารถนำไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาได้

2. ผลการศึกษาการปฏิบัติการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมเมืองต้น

จากผลการปฏิบัติการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน ให้สูงขึ้นและสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้จัดฯ ได้ใช้บทเรียนที่ผ่านการ ประเมินคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ และใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นวางแผน ผู้จัดฯ ได้ดำเนินการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ รวมถึง เตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนการปฏิบัติการ 2) ขั้นปฏิบัติการ ผู้จัดฯ ได้ดำเนินการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบ ใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยมีกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน 3) ขั้นสังเกต ผู้จัดฯ เก็บบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกตลงในเครื่องมือสะท้อนผล ซึ่งได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกภาคสนาม และอนุทิน ของนักเรียน 4) ขั้นสะท้อนผล นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมาสะท้อนผลการปฏิบัติการ ในแต่ละวงรอบทำให้ผู้จัดฯทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ จากนั้นจึงหา

แนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นในรอบต่อไป รวมถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานซึ่งในแต่ละขั้นส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา ให้กับนักเรียน เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เริ่มต้นจากความคิด ความสนใจกับปัญหา การตระหนักถึงปัญหาและความสามารถในการหาแนวทางการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อนำมา แก้ปัญหานั้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ راتรี เกตบุศตดา (2546 : 98-100) และเวียงสุด วงศ์ชัย (2553 : 73-74) ที่ได้ศึกษา ผลของจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานต่อความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน พบว่า ความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และผู้วิจัยยังพบว่า นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีปฏิสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัด กิจกรรมแบบกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย ผลและสังเคราะห์ความรู้ร่วมกันจึงก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันระหว่างนักเรียนด้วย

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนก่อนและหลัง เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียน โปรแกรมเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนที่เรียนด้วย บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียน โปรแกรม เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถ ด้านการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้บทเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีการกำหนด สถานการณ์ปัญหาเป็นฐาน ทำให้นักเรียนเกิดการคิดแก้ปัญหา เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสนใจบทเรียน ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และด้วยหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3 วงรอบนั้น ทำให้ เกิดผลดีต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้มีการวางแผน วิเคราะห์ และพิจารณาเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละรอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น เพื่อทำให้การเรียนการสอนในครั้งต่อไปพัฒนาดีขึ้น มีการเลือกรูปแบบ กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา ได้อย่างเหมาะสม มีการเชื่อมโยงสถานการณ์ปัญหา กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ของนักเรียนเอง ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้น และการที่นักเรียนได้มีการลงมือปฏิบัติการเขียนโปรแกรม หรือค้นคว้าความรู้ต่างๆ ด้วยตนเองนั้นนักเรียนจะเกิดความรู้ ความเข้าใจที่มากขึ้น มีความสุข สนุกสนานกับการเรียน และยังส่งผลให้นักเรียน มีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีณา ภูพานุช (2556 : 87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียร่วมกับแนวคิดปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียร่วมกับแนวคิดปัญหาเป็นฐานสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพัชรินทร์ ชูกลีน (2554 : 146-147) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาชีววิทยา เรื่องเคมีพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานช่วยให้นักเรียนฝึกแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาสูงขึ้น

4. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรม เนื้องด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบนเว็บที่พัฒนาขึ้น พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อบทเรียนบนเว็บที่พัฒนาขึ้นมีการนำเสนอเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัสดุประสงค์ นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาบทเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ นักเรียนต้องใช้กระบวนการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และนำมาซึ่งความลึกซึ้งของเนื้อหาวิชาที่เรียน อีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของมนต์ชัย เทียนทอง (2554 : 319) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนบนเว็บทำให้เกิดสังคมการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ที่เปลี่ยนไปจากเดิม ก็คือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ทำให้การเรียน

การสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และอาจเนื่องมาจากการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ผ่านกระบวนการประเมินหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัดถูกประสงค์ เชิงพฤติกรรม ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อสอบ ทำให้สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยอดชาย บุนสังวาลย์ (2553 : 145) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน วิชาภาษาไทยเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน เรื่อง ภาษาไทยเบื้องต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปั่นนภา นวลคล้าย (2556 : 119-120) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนผ่านบทเรียนออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมีข้อค้นพบเพิ่มเติม คือ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของ คะแนนความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) แสดงดังตาราง 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสัมพันธ์	ค่า r	P-value Sig. (2-tail)	ระดับความสัมพันธ์
ความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	0.71**	.000	มีความสัมพันธ์กันสูง

** มีระดับนัยสำคัญที่ .01

จากตารางที่ 9 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เท่ากับ 0.71 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันระดับสูง โดยที่ ค่า Sig. (2-tail) เท่ากับ .000 มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่า ความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการศึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อ ผู้ที่จะศึกษาหรือผู้ที่สนใจในรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 การกำหนดสถานการณ์ปัญหาความมีการบูรณาการสถานการณ์ปัญหาให้มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดง才华วิธีการในการแก้ปัญหา
- 1.2 การประเมินผลงานเป็นกลุ่มอาจจะทำให้เกิดความคาดเคลื่อน ได้ดังนั้น ควรมีการวัดประเมินผลเป็นรายบุคคล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นไปในแนวทางเดียวกันหรือไม่
- 2.2 ควรหาประสิทธิภาพของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานก่อนนำมาใช้งาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. การวิจัยและพัฒนาศักยภาพของเด็กไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภากาดาดพร้าว, 2543.

_____ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี). กรุงเทพฯ, 2551.
กิตานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, 2543.

คงศักดิ์ ชาตุทอง. การประยุกต์ใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. วิชาการ, 2542.

งานวัดผลประเมินผล. รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2557. ร้อยเอ็ด : โรงเรียนสตรีศึกษา, 2557.

ถนนพร เลาหจารัสแสง. “การสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) นวัตกรรมเพื่อคุณภาพ การเรียนการสอน”. วารสารศึกษาศาสตร์สาร. ปีที่ 28 ฉบับที่ 1 : หน้า 87-94 ; มกราคม-มิถุนายน, 2544.

ทิศนา แรมมณี. รูปแบบการเรียนการสอน:ทางเลือกที่หลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์, 2554.

บุญชุม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวิรยาสาส์น, 2545.

ปั่นภา นวลคล้าย. การพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2556. อัծสำเนา.

พกามาศ พฤกษา. การสร้างชุดฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทาง วิชาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชพฤกษ์. บริษัทฯ นิพนธ์ กศ.ม. : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2548. อัծสำเนา.

พัชรินทร์ ชุกลิน. การใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐาน วิชาชีววิทยา เรื่องเคมีพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. : มหาวิทยาลัยอนแก่น, 2554. อัծสำเนา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร, 2529.

- ไฟศาล วรคำ. การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : ตักษิลาการพิมพ์, 2556.
- ไฟศาล หวังพาณิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิช, 2526.
- นันทรา ธรรมบุญย์. การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยใช้ PBL (Problem-Based Learning), วิชาการ. 5 (กุมภาพันธ์ 2545), 11-17, 2545.
- มนต์ชัย เทียนทอง. การออกแบบและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์. กรุงเทพมหานคร :
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2554.
- ยอดชาย บุนสังวาลย์. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ภาษาเชิงบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังวนหัญ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553. อัสดำเนา.
- ยาใจ พงษ์บริรูปถั่น. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. วารสารศึกษาศาสตร์, 17(2), 11-15, 2537.
- บุรัวตน์ คล้ายมงคล. การพัฒนาระบวนการเรียนการสอนโดยการประยุกต์แนวคิดการใช้ปัญหาเป็นหลักในการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถพิเศษ. วิทยานิพนธ์ ค.ค. : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545. อัสดำเนา.
- ราตรี เกตบุตรตา. ผลของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546. อัสดำเนา.
- วัชราภรณ์ วงศ์นตรี. การพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐานวิชาการเรียน โปรแกรมภาษาซี หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2552. อัสดำเนา.
- วัลลี สัตย์ศักดิ์. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก รูปแบบการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร : บุ๊คเน็ท, 2547.
- วีณา ภูพานุช. ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียร่วมกับแนวคิดปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เรื่องปฏิกริยาเคมีที่พบในชีวิตประจำวัน วิชาชีววิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2556. อัสดำเนา.
- เวียงสุด วงศ์ชัย. การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การปกป้องรักษาระบบน้ำดี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL). วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553. อัสดำเนา.

สายฝน จาริต. การศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาโดยใช้คำาณป้ายเปิดแบบเร้า
ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนหนองกุ่มพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลฯ เขต 5.
วิทยานิพนธ์ ศย.ม. : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547. อัสดำเนา.

สายสุนี สีหวงศ์. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เจตคติเชิง
วิทยาศาสตร์กับความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานการประ同胞ศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545. อัสดำเนา.

สุกัญญา ศรีสาคร. การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแก้ปัญหาอนาคต. วิทยานิพนธ์ ศย.ม. :
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547. อัสดำเนา.

สุวิมล วงศ์วนิช. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสืออุปัลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2544.

สำนักงานเลขานุการสถาบันการศึกษา, กระทรวง. การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน.
กรุงเทพฯ : สถาบันฯ, 2550.

องอาจ นัยพัฒน์. วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์ และ
สังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สามลดา, 2551.

อรุณี รัตนวิจิตร. ผลของการฝึกการคิดวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนท่านางแวงวิทยายน อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศย.ม. :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544. อัสดำเนา.

อัจรา ศรีสวัสดิ์. การสร้างบทเรียนออนไลน์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
เรื่องการใช้งาน Microsoft Excel. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี, 2554. อัสดำเนา.

อุทุมพร จำรมาน. เทคนิคการวัดและประเมินการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : พื้นนี่พับบลิชิชิ่ง, 2545.

อุมาพร ต้อยแก้ว. การพัฒนาบทเรียนออนไลน์โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานเพื่อ¹
พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาการเขียนโปรแกรมภาษาซี สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี,
2554. อัสดำเนา.

- for General Biology.** New York: Harcourt Brace and Company, 1998.
- Barrows, H.S. and Tamblyn, Roblyn M. 1980. **Problem Based Learning : An Apprpach to Medical Education.** New york : Springer.
- Candela, Lori L. **Problem – Based Learning versus Lecture : Effects on Multiple Choice Test Scores in Associate Degree Nursing Students.** Dissertation Abstract International, April 1998.
- Carter, Faye Isobel. **The Effects of Computer-Assisted Instruction on Vocational Education High School Students,** 1999.
- Clark, Danny L. **The Effect of Computer – Assisted Instruction on Vacation Education High School Student.** California State University Fuller, 2005.
- Good, Carter V. **Dictionary of Education.** Chicago : McGraw-Hill, 1973.
- Hinkle, D.E, William ,W. and Stephen G. J. **Applied Statistics for The Behavior Sciences.** 4th ed. New York : Houghton Mifflin, 1998.
- Howard, U.B. "Using a Social Studies Theme to Conceptualize a Problem", **The Social Studies.** 90 (July-August 1999), 1999.
- Khan, Badrul H . **Web-Based Instruction.** Englewood Cliffs, New Jersey : EducationalTechnology Publications, 1997.
- Kemmis, S., and McTaggart, R. (1988). นักวางแผนวิจัยปฏิบัติการ. แปลจาก The Action Research Planner โดย วาสนา ประวัลพฤกษ์. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2538.
- Lawson, Michael J. and Mohan Chinnappan. **Knowledge Connectedness in Geometry Problem Solving.** Journal for Research in Mathematics Education. 31, 1(January), 2000.
- Ming-wei Chen. **Internet Virtual Community - An Implementation of the Instructional Model of the PBIALS Based on the PBL Theory Proceedings of the 3rd IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies (ICALT'03).** Athens Greece, 2003.
- Nikos Mattheos, Anders Nattestad, Martin Schittekk, Rolf Attström. "A Virtual Classroom for Undergraduate Periodontology." **European Journal of Dental Education.** 5(November), 2001.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือราชการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์อุบลวรรณ กิจคณะ

อาจารย์ประจำสาขาวิศวกรรมศาสตร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. อาจารย์ราตรี สุภาเอื้อง

อาจารย์ประจำสาขาวิศวกรรมศาสตร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. คุณครุวิสุ พันธุ์มະโน

ตำแหน่งครุช่างงานคอมพิวเตอร์
หัวหน้ากลุ่มงานคอมพิวเตอร์
ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๔๔๐.๐๑/ ๒๒๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศศิริศึกษา

ด้วย นางสาวสุวนันพิชญ์ พอดศรี รหัสประจำตัว ๕๖๘๕๑๐๐๘๐๐๑๕ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา รูปแบบการศึกษาก่อนเวลาทำการ สูนขั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาการเรียนโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนศศิริศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๗ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๑๒-๕๕๓๙

ที่ ศธ ๐๔๔๐.๐๑/๒๒๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๑

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศศิเกษฯ

ด้วย นางสาวสุนันพิชญ์ พอดตรี รหัสประจำตัว ๕๖๘๕๑๐๐๘๐๙๕ นักศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ สูงสุดมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาการเรียนไปพร้อมกับเนื้องต้น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้แบบเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน”
เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือ^๑
และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชาชน และกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตาม
วัตถุประสงค์ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๗๗๑ - ๕๕๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๑ ๒๕๗๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์อุบลวรรณ กิจคณา

ด้วย นางสาวสุมนพิชญ์ พดครี รหัสประจำตัว ๕๖๙๕๑๐๐๘๐๙๕ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา รุปแบบการศึกษาอุดมศึกษา ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาการเรียนโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหานปั้นฐาน” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุความต้องการของท่าน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรษ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

ไทรศัพท์, ไทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๕๗๘

ที่ ศธ ๐๔๔๐.๐๑/๒๒๒๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณครุวิทนุ พันธุ์วนะโนน

ด้วย นางสาวสุมนพิชญ์ พลดรี รหัสประจำตัว ๕๖๙๕๑๐๐๘๐๑๔๕ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา รูปแบบการศึกษากองเวลาราชการ สูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาวิชาการเปี่ยมไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบให้ปัญหาเป็นฐาน” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้รับเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ	☒ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☒ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☒ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่นา ระบุ..... |
|-------|--|

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านศักดิ์
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรารัตน์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๓๒-๕๕๓๘

ที่ พร ๐๕๔๐.๐๑/๒๒๒๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ราครี สุภาเอ่อง

ด้วย นางสาวสุนนพิชญ์ พลตรี รหัสประจำตัว ๕๖๘๕๐๐๘๐๙๙๕ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา รูปแบบการศึกษากองเวลาการงาน ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาวิชาการเพื่อโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงโปรดเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรษ)

กันต์บัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

ไทรศรีพท., ไทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๕๗

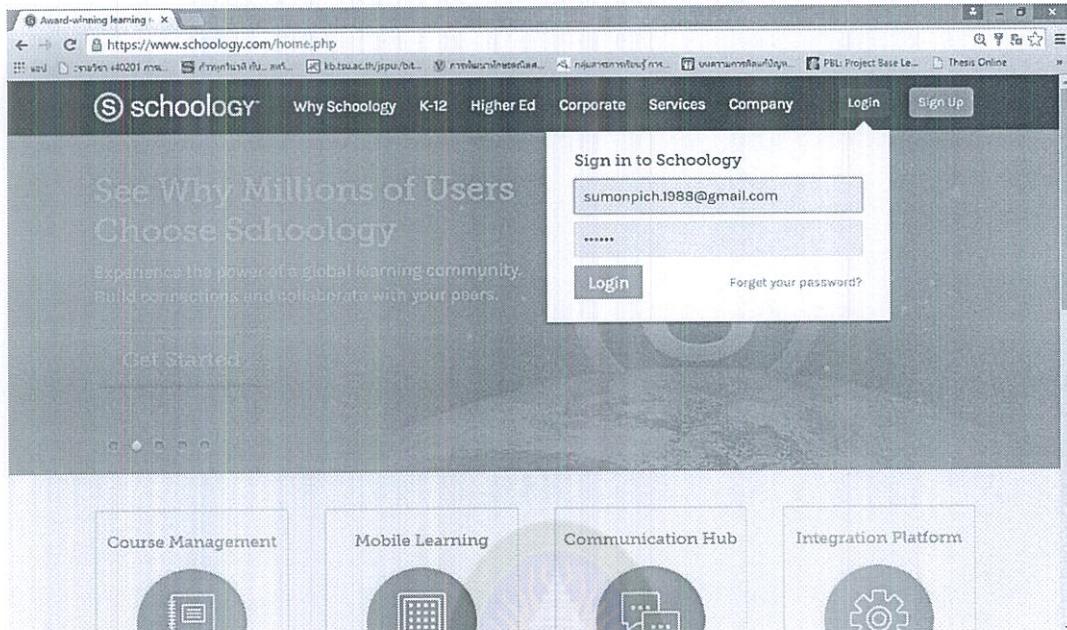

ภาคผนวก ๖

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

ภาพภาคผนวกที่ 1 หน้าเข้าสู่ระบบ

ภาพภาคผนวกที่ 2 หน้าแรกของบทเรียน

The screenshot shows a Schoology course interface for 'INTRODUCTION TO PROGRAMMING'. The left sidebar includes 'Course Options', 'Materials' (with sub-options: Updates, Gradebook, Badges, Attendance, Members, Analytics), and an 'Access Code' section. The main content area displays several assignments under the heading 'INTRODUCTION TO PROGRAMMING វឌ្ឍន៍ការបែងចែក ...'. One assignment is titled 'ការកើតឡើងគម្រោង ថ សាន់ IF' (Due Friday, December 12, 2014 at 10:00 pm) and another is 'ការដោះស្រាយការណ៍' (Due Friday, December 12, 2014 at 10:00 pm). There are also links for 'Add Materials' and 'Options'.

របាយការពន្យាកំ 3 អនុវត្តន៍ដៃខែឆ្នាំ នៃការបង្កើតការណ៍

The screenshot shows a Schoology assignment submission page for assignment ID 197353074. The left sidebar is identical to the previous screenshot. The main content area shows the assignment details: 'ការកើតឡើងគម្រោង ថ សាន់ IF' (Due Friday, December 12, 2014 at 10:00 pm). On the right, there is a 'Submissions' section with 7/35 entries, each showing a student's profile picture and name. Below this is a preview of a submitted assignment file named 'ការកើតឡើងគម្រោង ថ សាន់ IF.pdf' which contains a cartoon illustration of a teacher and students and text about programming concepts. At the bottom, there is a grading scale from 1 to 4.

របាយការពន្យាកំ 4 អនុវត្តន៍សារព័ត៌មានការណ៍ការងារកិច្ចកម្ម

การเลือกทำโน๊ตบุ๊คที่ 3 คำสั่งควบคุมการทำงาน

เรื่อง การเลือกทำโน๊ตบุ๊คที่ 3 คำสั่ง If

คำสั่งควบคุมการทำงานเป็นการที่บันทึกไว้ในโปรแกรมภาษาซี เมื่อต้องการให้เกิดการตัดสินใจตามเงื่อนไข ที่กำหนดโดยทางเดียว ก็จะได้ใช้คำสั่ง If

- โครงสร้างการทำงานแบบทางเลือกเดียว

โครงสร้างการทำงานแบบทางเลือกเดียวให้ใช้คำสั่ง If

- โครงสร้างการเลือกทำแบบทางเลือกเดียว If มีรูปแบบคำสั่งการใช้งาน ดังนี้

ภาพภาคผนวกที่ 5 หน้าแสดงเนื้อหาของบทเรียน

การเลือกทำโน๊ตบุ๊คที่ 3.pdf

การเลือกทำโน๊ตบุ๊คที่ 3.pdf

ดาวน์โหลดไฟล์

ตัวอย่างที่ 2

โปรแกรมตรวจสอบจำนวนนับว่าเป็นเลขคู่(even) หรือ เลขคี่(odd)

จำนวน เลขคู่ คือ จำนวนที่บ่งบอกว่า ที่หารด้วยสองลงตัว(เศษ 0)
เลขคี่ คือ จำนวนที่บ่งบอกว่า ที่หารด้วยสองไม่องศาด(เศษ 1)

กำหนดชื่อ 변수มา เช่น

จำนวนที่ : N
ชนิดตัวเลข : int
กรณีที่คู่และกรณีที่คี่

ให้พิมพ์คำสั่ง "even" เมื่อค่า N หารด้วย 2 ลงตัว(N%2==0)
ให้พิมพ์คำสั่ง "odd" เมื่อค่า N หารด้วย 2 แล้วเหลือ 1(N%2==1)

ภาพภาคผนวกที่ 6 หน้าแสดงเนื้อหาในรูปแบบไฟล์เอกสาร

Akkadee, Pikoolekaw -

ใบงานหัวข้อที่ผู้เรียนต้องหัดเขียน(1).pdf - Thursday, December 11, 2014 at 9:56 pm. On time

Download File

100% 4 / 8

Criteria Rating

4	3	2	1
19-24 คะแนน	13-18 คะแนน	7-12 คะแนน	4-6 คะแนน
4	3	2	1

Manage Rubrics Total pts: 3 / 4

นักเรียนในกลุ่มที่เข้าร่วมพิจารณาเป็นครั้งที่ 2 ได้คะแนนในชีวิตจริง
ผู้สอนที่อนุมัติผลงาน (Flow Chart)

- 1 นักศึกษาขอการเรียนด้วยคะแนนมากกว่า 70 คะแนนครั้งเดียว
คะแนนนี้ถือว่า งานเบ่งบัดดี

Flowchart:

```
graph TD; Start([Start]) --> Input[Input]; Input --> Process[Post score]; Process --> Output[Output score]; Output --> Decision{If score >= 70}; Decision -- True --> Success[Success]; Decision -- False --> Failure[Failure];
```

3

ภาพรวมที่ 7 หน้าสั่งผลงานและประเมินผลคะแนน

INTRODUCTION TO PROGRAMMING โครงการเรียน ... > TestQuizzes
แบบทดสอบรับความสามารถการคิดแก้ปัญหา (หลังเรียน)

Questions **Settings** **Preview** **Results** **Comments**

Questions 1-20 of 20 | Page 1 of 1

Question 1 (1 point)
 ก้าวเดียวในการแปลงเป็นดีบุ๊กเว่อร์ฟ คือ int อันดับต่ำสุดประเภท Integer , ความหมายเป็นจำนวนจริง ห ชนิดข้อมูลประเภท float มีท่า ผลลัพธ์ที่จะออกเป็นบีต ชั้นต่ำของบีตที่ ?

a int
 b double
 c float
 d long

Question 2 (1 point)
 จากเรื่องความคิดในนี้ต้องยกให้ก้าว
 * ยกความคิดที่ใช้รับการทดสอบที่มีผลลัพธ์จากการคำนวณโดยไม่ได้บวกมาไว้ในตัวเลข 1.5 มาก *

คำว่า “float” ในภาษา C คือ ?

a เป็นตัวอักษรนี้
 b เป็นตัวอักษรนี้
 c เป็นตัวอักษรนี้

สภาพความนิ่งที่ 8 หน้าแสดงแบบทดสอบ

The screenshot shows a Schoology group discussion page. The title of the discussion is "group_3 > Discussions การกิจที่ 7 การวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง do-while". A post by "kawinna sirabikwa" from Jan 19, 2015, at 1:21 pm, contains C code for calculating the average weight of n numbers. Another user, "Piyasida Utarong", has responded with a message in Thai. A comment timeline sidebar on the right shows a reply from "kawinna sirabikwa" at 2:40 pm.

```

do
{
    printf("INPUT WEIGHT %d : ",i);
    scanf("%f",&weight);
    avg=avg+weight;
    i++;
} while(i<=n);

avg=avg/n;
printf("AVERAGE OF WEIGHT = %.2f",avg);
printf("\n----- END PROGRAM ----- \n");
    
```

ภาพภาคผนวกที่ 9 หน้าแสดงกระดานสันทนา

This screenshot shows the same discussion page as above, but with a different post by "kawinna sirabikwa" from Jan 19, 2015, at 2:02 pm. This post includes a diagram illustrating the calculation of the average weight of n numbers. The diagram shows a vertical stack of rectangles of increasing height, representing the cumulative sum of weights. Below the diagram, there is a text input field and a "Post" button.

ภาพภาคผนวกที่ 10 หน้าแสดงกระดานสันทนาโดยตีต่อในกลุ่ม

Gradebook | Schoology

<https://www.schoology.com/course/185506399/grades>

Basic Home Courses Groups Resources

INTRODUCTION TO PROGRAMMING

Course Options Materials Updates Gradebook Grade Setup Badges Attendance Members Analytics

Access Code 4BK2V-GMK02 Reset

INTRODUCTION TO PROGRAMMING รีบก้าวเรื่อง...

Gradebook (No grading pa... Post Test Due Date

	Overall	แม่บทที่ 1 20 pts	แม่บทที่ 2 30 pts
Sakulisancharthal, ...	N/A	13	21
Samranjit, Tanita	N/A	17	21
Sangpruek, Tibrat	N/A	15	23
Sawatpol, Chaitha	N/A	15	23
Sayin, Wilalak	N/A	13	21
Seehaloon, Nytcha	N/A	14	21
Sitivarin, Wassana	N/A	18	28
Sri-ot, Abitaya	N/A	16	24
Sriputta, Napat	N/A	14	21
strablinnu, kavimna	N/A	16	22
sriboon, natthaya	N/A	15	25

ภาพภาคผนวกที่ 11 หน้าแสดงคะแนนแบบทดสอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
รหัสวิชา ง30258
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง คำสั่งควบคุมการทำงาน
เรื่อง โครงสร้างการทำงานแบบทางเลือก
ชั้นบัณฑิตศึกษาปีที่ _____ วันที่ ____ / ____ / _____

วิชา การเขียนโปรแกรมเบื้องต้น
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
จำนวน 2 ชั่วโมง
สัปดาห์ที่ 10

1. สาระสำคัญ

การเขียนโปรแกรมโครงสร้างการทำงานแบบทางเลือก จะทำให้โปรแกรมสามารถตัดสินใจหรือเปรียบเทียบ จากนั้นจะเลือกดำเนินการไปในทิศทางหนึ่งจากสองทิศทาง ขึ้นอยู่กับผลที่ได้จากการเปรียบเทียบนั้น โดยมีเงื่อนไข (Condition) เป็นตัวกำหนดที่ผู้พัฒนาโปรแกรมได้สร้างขึ้นมา โดยเราเรียกโครงสร้างแบบนี้ว่า if...then...else

2. ผลการเรียนรู้

สามารถปฏิบัติการเขียนโปรแกรมโครงสร้างการทำงานแบบทางเลือกได้

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจการเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานแบบเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if (K)
2. ปฏิบัติการเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานแบบเลือกทำโดยใช้คำสั่ง if ได้ (P)
3. ฝึกเรียนรู้เห็นคุณค่าในการเรียน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน (A)

4. สารการเรียนรู้

- การเขียนโปรแกรมโครงสร้างการทำงานแบบทางเลือก
- พังก์ชัน If

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา

1. ครูกำหนดสถานการณ์ปัญหาให้นักเรียนบนบทเรียนบนเว็บ www.schoology.com

2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

3. นักเรียนแบ่งกลุ่มละ 5 คน ทำใบงานที่ครูมอบหมายให้

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา

1. นักเรียนอ่านสถานการณ์ปัญหาที่ครูกำหนดให้และทำความเข้าใจปัญหา

2. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอธิบายสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาผ่านกระบวนการสนทนาของกลุ่ม

3. นักเรียนเขียนผังงานเพื่อแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ครูจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนบทเรียนบนเว็บและค้อยให้คำแนะนำกำลังใจแก่นักเรียน

2. นักเรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองผ่านบทเรียนบนเว็บ www.schoology.com

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้

1. นักเรียนนำความรู้ที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านบทเรียนบนเว็บ www.schoology.com (กระบวนการสนทนาของกลุ่ม)

2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเพียงใด

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ

1. นักเรียนเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดแล้วร่วมกันสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการสนทนาของกลุ่ม

2. นักเรียนร่วมกันพิจารณาความถูกต้องของวิธีการแก้ปัญหานี้อีกครั้ง

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน

1. นักเรียนนำเสนอผลงานที่ได้จากการแก้ปัญหา

2. นักเรียนส่งใบงาน 1 กลุ่ม/ใบงาน ที่ www.schoology.com

3. ครูตรวจสอบและประเมินผลโดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินอย่างเหมาะสม

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

6.1 สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้

1. บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

www.schoology.com

2. เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง โครงสร้างการทำงานแบบทางเลือก

6.2 แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
2. บุคคล เช่น ครุ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการเขียนโปรแกรมภาษาซี

7. การวัดและประเมินผล (K-P-A)

การวัดประเมินผล ชุดประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ความรู้ความเข้าใจ (K)	1. บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ใบงาน)	1. แบบประเมินชิ้นงานจากการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	คะแนน 19-24 สูง 13-18 ปานกลาง 7-12 ต่ำ ≤ 6 ปรับปรุง
ทักษะปฏิบัติ (P)	1. สังเกตจากทักษะการเขียนโปรแกรม	1. แบบประเมินชิ้นงาน	คะแนน 19-24 สูง 13-18 ปานกลาง 7-12 ต่ำ ≤ 6 ปรับปรุง
คุณลักษณะนิสัย (A)	1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 2. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู	คะแนน 45-54 ดี 27-44 พอดี ต่ำกว่า 27 ปรับปรุง

8. กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....

9. ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร/ครุพี่เลี้ยง

.....
.....
.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ผู้ประเมิน

(นายไชยรัตน์ เอี่ยมแบน)

..... / /

10. บันทึกผลหลังการสอน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ _____)

ผลการจัดการเรียนรู้

ปัญหา/อุปสรรค

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวสุมนพิชญ์ พลศรี)

...../...../.....

เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการปฏิบัติการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

กลุ่มที่ กิจกรรมเรื่อง วันที่

1. 2. 3.
4. 5.

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมชุดนี้ ใช้สำหรับสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน กรุณาริบเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระดับคะแนนที่ตรงตามพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

พฤติกรรมที่สังเกต	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
ขั้นกำหนดปัญหา				
1. การให้ความร่วมมือ				
2. การแสดงความคิดเห็น				
3. การรับฟังความคิดเห็น				
4. ความตั้งใจในการทำงาน				
5. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย				
ขั้นทำความเข้าใจปัญหา				
6. การให้ความร่วมมือ				
7. การแสดงความคิดเห็น				
8. การรับฟังความคิดเห็น				
9. ความตั้งใจในการทำงาน				
10. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย				
ขั้นดำเนินการศึกษาด้านคว้า				
11. การให้ความร่วมมือ				
12. การแสดงความคิดเห็น				
13. การรับฟังความคิดเห็น				
14. ความตั้งใจในการทำงาน				
15. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย				
ขั้นสังเคราะห์ความรู้				
16. การให้ความร่วมมือ				
17. การแสดงความคิดเห็น				
18. การรับฟังความคิดเห็น				
19. ความตั้งใจในการทำงาน				
20. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย				
ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำสอน				
21. การให้ความร่วมมือ				
22. การแสดงความคิดเห็น				
23. การรับฟังความคิดเห็น				

พฤติกรรมที่สังเกต	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
24. ความตั้งใจในการทำงาน				
25. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย				
ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน				
26. การให้ความร่วมมือ				
27. การแสดงความคิดเห็น				
28. การรับฟังความคิดเห็น				
29. ความตั้งใจในการทำงาน				
30. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย				
รวม				

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้บันทึก

เกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

คีมาก = 4 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 90-100 % หรือปฏิบัติบ่อยครั้ง

คี = 3 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 70-89 % หรือปฏิบัติบางครั้ง

ปานกลาง = 2 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 50-69 % หรือปฏิบัติครั้งเดียว

ปรับปรุง = 1 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมค่อนข้างมากกว่าเกณฑ์ 50 % หรือไม่ปฏิบัติเลย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
105 ขึ้นไป	คีมาก
75-104	คี
45-74	พอใช้
ต่ำกว่า 45	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ต้องแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

สรุป ผ่าน ไม่ผ่าน

แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

หน่วยการเรียนรู้ที่ เรื่อง วันที่
 รายวิชา วันเดือนปี
 ผู้สอน ผู้สังเกต
 คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมชุดนี้ ใช้สำหรับสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน ทำการบันทึกโดย
 ผู้ช่วยวิจัย กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ตรงตามพฤติกรรมที่ครูผู้สอนปฏิบัติ

พฤติกรรมที่สังเกต	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
ขั้นกำหนดเป้าหมาย				
1. การกระตุ้นผู้เรียน				
2. การรับฟังความคิดเห็น				
3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม				
4. การให้ความช่วยเหลือ				
5. การให้กำลังใจผู้เรียน				
ขั้นทำความเข้าใจเป้าหมาย				
6. การกระตุ้นผู้เรียน				
7. การรับฟังความคิดเห็น				
8. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม				
9. การให้ความช่วยเหลือ				
10. การให้กำลังใจผู้เรียน				
ขั้นดำเนินการศึกษาขั้นกว้าง				
11. การกระตุ้นผู้เรียน				
12. การรับฟังความคิดเห็น				
13. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม				
14. การให้ความช่วยเหลือ				
15. การให้กำลังใจผู้เรียน				
ขั้นสังเคราะห์ความรู้				
16. การกระตุ้นผู้เรียน				
17. การรับฟังความคิดเห็น				
18. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม				
19. การให้ความช่วยเหลือ				
20. การให้กำลังใจผู้เรียน				
ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำสอน				
21. การกระตุ้นผู้เรียน				
22. การรับฟังความคิดเห็น				

พฤติกรรมที่สังเกต	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
23. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม				
24. การให้ความช่วยเหลือ				
25. การให้กำลังใจผู้เรียน				
ข้อนำเสนองและประเมินผลงาน				
26. การกระตุ้นผู้เรียน				
27. การรับฟังความคิดเห็น				
28. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม				
29. การให้ความช่วยเหลือ				
30. การให้กำลังใจผู้เรียน				
รวม				

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้บันทึก

เกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรมการสอนของครู

ดีมาก = 4 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 90-100 % หรือปฏิบัติปอยครั้ง

ดี = 3 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 70-89 % หรือปฏิบัติบางครั้ง

ปานกลาง = 2 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ 50-69 % หรือปฏิบัติครั้งเดียว

ปรับปรุง = 1 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ 50 % หรือไม่ปฏิบัติเลย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

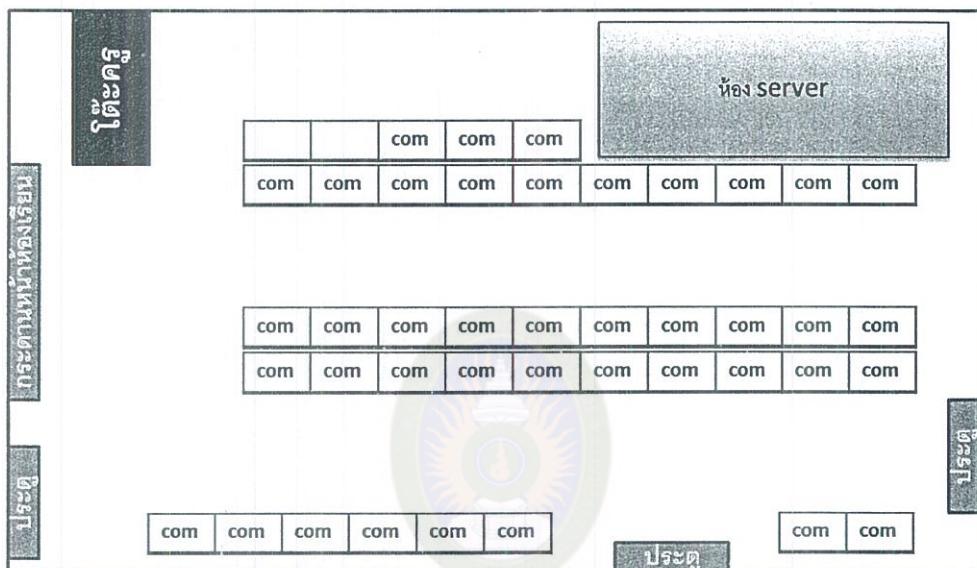
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
105 ขึ้นไป	ดีมาก
75-104	ดี
45-74	พอใช้
ต่ำกว่า 45	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ต้องแต่ระดับพอใช้ ขึ้นไป

สรุป ผ่าน ไม่ผ่าน

แบบบันทึกภาคสนาณ

หน่วยการเรียนรู้ที่ เรื่อง วาระที่
 รายวิชา วันเดือนปี เวลา.....
 ผู้สอน สถานที่

เขียนผังห้องเรียนและลักษณะทางภาษาพหู เช่น โต๊ะครุ โต๊ะนักเรียนตำแหน่ง การแบ่งกลุ่ม

เวลา	กิจกรรม	การวิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้	การสะท้อนความคิด
			เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้
	1. กำหนดปัญหา
	2. ทำความเข้าใจปัญหา

การบรรยายเหตุการณ์		การวิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้	การสะท้อนความคิด เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้
เวลา	กิจกรรม		

	3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า
	4. สังเคราะห์ความรู้
	5. สรุปประเมินค่าของคำอธิบาย
	6. นำเสนอและประเมินผลงาน

แบบบันทึกความคิดเห็นของนักเรียน

ชื่อ – สกุล เลขที่ ชั้น

คำชี้แจง แบบบันทึกความคิดเห็นของนักเรียน สร้างขึ้นสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้บันทึกความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอน ตั้งแต่เริ่มต้นเรียนจนกระทั่งหมดช่วงโ忙碌

1. ในขั้นตอนการระบุปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้นักเรียนสามารถกำหนดปัญหาได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

2. ในขั้นตอนการทำความเข้าใจกับปัญหานักเรียนสามารถเขียนผังงาน(Flow Chart) ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

3. นักเรียนมีปัญหาในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากบทเรียนบนเว็บหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. นักเรียนพบปัญหาระหว่างการอภิปรายและสังเคราะห์ความรู้ร่วมกันในกลุ่มหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5. นักเรียนสามารถเลือกวิธีการและสรุปผลการแก้ปัญหาได้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

6. นักเรียนมีปัญหาหรืออุปสรรคในการนำเสนอผลงานและการประเมินผลงานหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ตารางภาคผนวกที่ 1 ผลการหาคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

พฤติกรรมที่สังเกต	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ขั้นกำหนดปัญหา					
1. การให้ความร่วมมือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
2. การแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
3. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
4. ความตั้งใจในการทำงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
5. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
ขั้นนำความเข้าใจปัญหา					
6. การให้ความร่วมมือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
7. การแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
8. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
9. ความตั้งใจในการทำงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
10. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า					
11. การให้ความร่วมมือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
12. การแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
13. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
14. ความตั้งใจในการทำงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
15. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
ขั้นสังเคราะห์ความรู้					
16. การให้ความร่วมมือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
17. การแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
18. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
19. ความตั้งใจในการทำงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
20. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอน					
21. การให้ความร่วมมือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
22. การแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้

พฤติกรรมที่สังเกต	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
23. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
24. ความตั้งใจในการทำงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
25. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
ข้อনำเสนอและประเมินผลงาน					
26. การให้ความร่วมมือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
27. การแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
28. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
29. ความตั้งใจในการทำงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
30. การมีส่วนร่วมในการอภิปราย	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
เฉลี่ย				1.00	ใช่ได้

ตารางภาคผนวกที่ 2 ผลการหาคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

พฤติกรรมที่สังเกต	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ข้อกำหนดปัญหา					
1. การกระตุ้นผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
2. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
4. การให้ความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
5. การให้กำลังใจผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
ข้อทำความเข้าใจปัญหา					
6. การกระตุ้นผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
7. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
8. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
9. การให้ความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
10. การให้กำลังใจผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
ข้อดำเนินการศึกษาค้นคว้า					
11. การกระตุ้นผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
12. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
13. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
14. การให้ความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
15. การให้กำลังใจผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
ข้อสังเคราะห์ความรู้					
16. การกระตุ้นผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
17. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
18. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
19. การให้ความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
20. การให้กำลังใจผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
ข้อสรุปและประเมินค่าของคำตอบ					
21. การกระตุ้นผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
22. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้

พฤติกรรมที่สังเกต	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
23. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
24. การให้ความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
25. การให้กำลังใจผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน					
26. การกระตุนผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
27. การรับฟังความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
28. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
29. การให้ความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
30. การให้กำลังใจผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
เฉลี่ย				1.00	ใช่ได้

ตารางภาคผนวกที่ 3 ผลการหาคุณภาพของอนุทินลงทะเบียนความคิดของนักเรียน

พฤติกรรมที่สังเกต	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ในขั้นตอนการระบุปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้นักเรียนสามารถกำหนดปัญหาได้หรือไม่ เพราะเหตุใด	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
2. ในขั้นตอนการทำความเข้าใจกับปัญหา นักเรียนสามารถเขียนผังงาน(Flow Chart) ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
3. นักเรียนมีปัญหาในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากบทเรียนบนเว็บหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
4. นักเรียนพบปัญหาระหว่างการอภิปรายและสังเคราะห์ความรู้ร่วมกันในกลุ่ม หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
5. นักเรียนสามารถเลือกวิธีการและสรุปผลการแก้ปัญหาได้หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
6. นักเรียนมีปัญหาหรืออุปสรรคในการนำเสนอผลงานและการประเมินผลงานหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
เฉลี่ย	1.00	ใช่ได้			

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องคำสั่งควบคุมการทำงาน

วิชา การเขียนโปรแกรมเบื้องต้น รหัสวิชา ง30258 จำนวน 20 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. กำหนดให้ความกว้างเป็นตัวแปรชื่อ w ชนิดข้อมูลประเภท interger , ความยาวเป็นตัวแปรชื่อ h ชนิดข้อมูลประเภท float ถ้า $w * h$ ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นชนิดข้อมูลประเภทใด

ก. int	ค. float
ข. double	จ. long

จากข้อความต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อที่ 2

“ ธนาคารแห่งหนึ่งเปิดบริการสาขาใหม่ต้องการระบุยอดเงินฝากให้ธนาคาร โดยคิดดอกเบี้ยร้อยละ 1.5 บาท ”

2. คำสั่งใดต่อไปนี้ใช้ในการคำนวณหาดอกเบี้ย

ก. เงินต้นคูณดอกเบี้ย	ค. เงินต้น/ดอกเบี้ย
ข. เงินต้น*ดอกเบี้ย	จ. เงินต้น%ดอกเบี้ย

จากข้อความต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อที่ 3-4

“ กรมอุตุนิยมวิทยาเก็บข้อมูลอุณหภูมิเป็นหน่วยองศาเซลเซียส ”

3. ถ้าต้องการแปลงหน่วยอุณหภูมิจากองศาเซลเซียสเป็นองศาfarene ไฮต์ต้องใช้คำสั่งใด

ก. $F = (9/5 * C) + 32$	ค. $F = (9/5 * (C + 32)$
ข. $F = (9/5 * (C + 32)$	จ. $F = (9/5 * C) + 32$
4. ถ้าจะเขียนโปรแกรมเพื่อแปลงอุณหภูมิเป็นองศาfarene ไฮต์ควรเขียนโปรแกรมแบบใด

ก. การทำงานแบบวนซ้ำ	ค. การทำงานแบบส่องทางเลือก
ข. การทำงานแบบลำดับ	จ. การทำงานแบบหลายทางเลือก

จากข้อความต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อที่ 5-6

“ การไฟฟาระบุว่าถ้าบ้านหลังใดใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 100 หน่วย จะคิดอัตรา 2.25 บาท/หน่วย ถ้าเกินจะคิดอัตรา 2.75 บาท/หน่วย ”

5. คำสั่งใดใช้ในการเขียนโปรแกรมคำนวณค่าไฟฟ้า

ก. คำสั่ง if	ค. คำสั่ง while
ข. คำสั่ง if -else	ง. คำสั่ง do-while

6. นิพจน์ตรวจสอบได้ใช้ในโปรแกรมคำนวณค่าไฟฟ้า

ก. if(unit < 101) cost=2.25*unit; else cost=2.75*unit;
ข. if(unit < 101) cost=2.75*unit; else cost=2.25*unit;
ค. if(unit == 100) cost=2.25*unit; else cost=2.75*unit;
ง. if(unit != 100) cost=2.75*unit; else cost=2.25*unit;

จากข้อความต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อที่ 7

“ สวนสัตว์เปิดใหม่แห่งหนึ่งต้องการจะดูแลการห้องเที่ยวจึงมีโปรแกรมชั้นพิเศษให้เด็กอายุไม่เกิน 12 ปี เข้าชมสวนสัตว์ฟรี นอกเหนือจากนั้นจะเก็บค่าบริการคนละ 20 บาท ”

7. คำสั่งใดใช้ในการเขียนโปรแกรมตรวจสอบอายุผู้เข้าชมสวนสัตว์

ก. คำสั่ง if	ค. คำสั่ง for
ข. คำสั่ง if -else	ง. คำสั่ง while

จากข้อความต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อที่ 8-9

“ ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียนมีโปรแกรมชั้นพิเศษสำหรับนักเรียนที่ซื้อสินค้าเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ 100 บาทขึ้นไปจะได้ส่วนลด 5% ซื้อตั้งแต่ 200 บาทขึ้นไปได้ส่วนลด 7% ซื้อตั้งแต่ 300 บาทขึ้นไปได้ส่วนลด 10% แต่ถ้าซื้อไม่ถึง 100 บาทจะไม่ได้รับส่วนลด ”

8. นิพจน์ใดใช้ตรวจสอบเงื่อนไข เมื่อซื้อสินค้าตั้งแต่ 300 บาทขึ้นไปได้ส่วนลด 10%

ก. ราคาสินค้า == 300	ค. ราคาสินค้า >= 300
ข. ราคาสินค้า <= 300	ง. ราคาสินค้า > 300

9. กำหนดให้ ราคาสินค้า เป็นตัวแปรชื่อ price ชนิดข้อมูล int , ส่วนลดเป็นตัวแปรชื่อ discount ชนิดข้อมูล float ต้องใช้คำสั่งใดคำนวณส่วนลดราคาสินค้า เมื่อซื้อสินค้าตั้งแต่ 100 บาทขึ้นไปได้ส่วนลด 5%

ก. discount = price*(5/100)
ข. discount = price(5%100)
ค. discount = price*(5.0/100)
ง. discount = pricex(5.0/100)

10. การเขียนโปรแกรมตรวจสอบเลขคู่/คี่ใช้ ниพจน์ตรวจสอบข้อใดต่อไปนี้
- ก. number/2=0
 - ก. number%2=0
 - ข. number/2==0
 - จ. number%2==0
11. การเขียนโปรแกรมตรวจสอบเลขคู่/คี่ใช้ ниพจน์ตรวจสอบข้อใดต่อไปนี้
- ก. number%2=1
 - ก. number/2=1
 - ข. number%2==1
 - จ. number/2==1
12. ถ้าเขียนคำสั่ง $area = 1/2 * b * h$ แล้วได้ผลลัพธ์เท่ากับศูนย์ นักเรียนจะแก้ปัญหาอย่างไร
- ก. $area = (1/2) * b * h$
 - ก. $area = 1.0 / 2.0 * b * h$
 - ข. $area = 0.5 * b * h$
 - จ. ถูกทั้งข้อ ข และ ก

จากข้อความต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อที่ 13-14

“การรถไฟแห่งประเทศไทยมีนโยบายให้ผู้อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปจะได้นั่งรถไฟฟรีทุกเส้นทางที่รถไฟวิ่ง”

13. ข้อใดคือ niพจน์ตรวจสอบในโปรแกรมนี้
- ก. อายุ > 60
 - ก. อายุ = 60
 - ข. อายุ < 60
 - จ. อายุ ≥ 60
14. นิพจน์ตรวจสอบใช้ในโปรแกรมตรวจสอบอายุผู้ใช้บริการรถไฟ
- ก. if(age<60) printf("GET FREE");
 - ข. if(age<=60) printf("GET FREE");
 - ค. if(age>59) printf("GET FREE");
 - จ. if(age>60) printf("GET FREE");

จากข้อความต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อที่ 15

“โรงเรียนแห่งหนึ่งมีจัดแบ่งนักเรียนในการแบ่งบันกีพากและสี ได้แก่ คณะสีเหลือง (1) คณะสีแดง(2) คณะสีเขียว(3) คณะสีน้ำเงิน(4) คณะสีฟ้า(5) และคณะสีชมพู(6)”

15. เขียนโปรแกรมตรวจสอบตัวเลข 1-6 แล้วผลของการตรวจสอบตัวเลขเป็นคณะสีทั้ง 6 คณะสี
- ก. การใช้คำสั่ง if
 - ก. การใช้คำสั่ง switch
 - ข. การใช้คำสั่ง if -else
 - จ. การใช้คำสั่ง for

จากข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อที่ 14

“ไฟจราจรที่สีแยกแห่งหนึ่งเปลี่ยนจากไฟเขียวเป็นไฟแดงโดยใช้เวลา 60 วินาที และจะเปลี่ยนจากไฟแดงเป็นไฟเขียวอีกครั้งโดยใช้เวลา 60 วินาทีเช่นกัน”

16. ถ้าจะเขียนโปรแกรมควบคุมไฟจราจรต้องเขียนโปรแกรมลักษณะใด

- ก. การทำงานแบบลำดับ
- ข. การทำงานแบบวนซ้ำ
- ค. การทำงานแบบทางเลือกเดียว
- ง. การทำงานแบบหลายทางเลือก

จากข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อที่ 15

“เครื่องปรับอากาศรุ่นเก่าที่ไม่สามารถตัดอุณหภูมิได้ ต้องส่งผลให้เครื่องปรับอากาศกินพลังงานไฟฟ้าเป็นอย่างมาก ดังนั้นต้องปรับเปลี่ยนให้เครื่องปรับอากาศให้สามารถตัดอุณหภูมิได้ เมื่ออุณหภูมิห้องอยู่ที่ 25 องศาเซลเซียส ”

17. ข้อใดคือเงื่อนไขตรวจสอบที่ถูกต้องสำหรับโปรแกรมตัดการทำงานเครื่องปรับอากาศ

ก. อุณหภูมิ > 25	ค. อุณหภูมิ ≥ 25
ข. อุณหภูมิ < 25	ง. อุณหภูมิ ≤ 25

18. ถ้านักเรียนต้องการเขียนโปรแกรมให้เพิ่มค่าที่ละหนึ่งคราวใช้คำสั่งใด

ก. for ($i = 0; i < 5; i--$)	ค. for ($i = 0; i < 5; i = i + 1$)
ข. for ($i = 0; i < 5; i = i - 1$)	ง. for ($i = 0; i < 5; i ++$)

19. ถ้าต้องการเขียนโปรแกรมนับเลขโดยหลัง ต้องเขียนนิพจน์ตรวจสอบอย่างไร

ก. for ($i = 10; i \geq 0; i--$)	ค. for ($i = 10; i \geq 0; i++$)
ข. for ($i = 0; i \leq 10; i--$)	ง. for ($i = 0; i \geq 0; i++$)

20. นักเรียนจะใช้คำสั่งใดในการแก้ปัญหาโปรแกรมตรวจสอบจำนวนเฉพาะ

ก. การใช้คำสั่ง if	ค. การใช้คำสั่ง switch
ข. การใช้คำสั่ง if -else	ง. การใช้คำสั่ง for

**เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องคำสั่งควบคุมการทำงาน
วิชา การเขียนโปรแกรมเบื้องต้น รหัสวิชา ง30258 จำนวน 20 ข้อ**

1.	ค	11.	ข
2.	ช	12.	ง
3.	ง	13.	ง
4.	ช	14.	ค
5.	ช	15.	ค
6.	ก	16.	ช
7.	ก	17.	ง
8.	ค	18.	ง
9.	ค	19.	ค
10.	ง	20.	ง

**มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY**

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องคำสั่งควบคุมการทำงาน
วิชา การเขียนโปรแกรมเบื้องต้น รหัสวิชา ง30258 จำนวน 30 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ถ้ามีการประกาศตัวแปร ดังนี้ int x = 5; int y = 8; แล้วนิพจน์ $(x < 5) \&\& (y > 0)$ จะมีค่าเป็น

ก. 0	ก. T
ข. 1	ข. F
2. จากคำสั่งต่อไปนี้ `printf("%d + %d = %d", 1, 2, 3);` ผลลัพธ์คือข้อใด

ก. $%d + %d = %d$	ก. $%d + %d = %d, 1, 2, 3$
ข. $1 + 2 = 3$	ข. ถูกทั้งข้อ ก และ ข
3. ข้อใดประกาศชื่อตัวแปรผิด

ก. int a;	ก. char c = "T";
ข. float BB;	ข. double c = 1.25;
4. ผลลัพธ์ของ `++sum` เท่ากับข้อใด เมื่อ `sum=2`

ก. 1	ก. 3
ข. 2	ข. 4
5. ข้อใดเขียนนิพจน์ตรวจสอบการเลือกทำได้ถูกต้อง

ก. <code>number>1</code>	ก. <code>char c = "T";</code>
ข. <code>(number>2)</code>	ข. <code>double c = 1.25;</code>
ค. <code>[number>2]</code>	ค. <code>int sum = 2;</code>
จ. <code>(number>2 & number<10)</code>	จ. <code>float BB;</code>

ข้อมูลต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 6

10	<code>if(price>=1000)</code>
11	<code>printf("You get discount");</code>
12	<code>}</code>

6. เมื่อ price มีค่าเท่ากับ 1100 หน้าจอผลลัพธ์คือข้อใด
- ก. price=1000
 - ก. "You get discount"
 - ข. price=1100
 - จ. You get discount
7. “ถ้าส่วนสูงไม่เกิน 120 ลดราคา50%” เงื่อนไขของคำสั่ง if คือข้อใด
- ก. ส่วนสูง < 120
 - ก. ส่วนสูง = 120
 - ข. ส่วนสูง <= 120
 - จ. ส่วนสูง > 120
8. if (score>= 70) printf("Pass"); เมื่อ score = 80 ผลลัพธ์ที่ได้คือข้อใด
- ก. Pass
 - ก. ("Pass")
 - ข. “Pass”
 - จ. “ไม่แสดงผลลัพธ์”
9. if (degree<=37) printf("normal"); เมื่อ degree มีค่าเท่ากับ 37 ผลลัพธ์ที่ได้คือข้อใด
- ก. “normal”
 - ก. degree<=37
 - ข. normal
 - จ. degree 37
10. if (sum >= 50) printf("Pass\n"); else printf("Fail\n"); เมื่อ x = 40 ผลลัพธ์ที่ได้คือข้อใด
- ก. แสดงข้อความ Pass
 - ข. แสดงข้อความ Fail
 - ก. แสดงข้อความ Pass แล้วขึ้นบรรทัดใหม่
 - จ. แสดงข้อความ Fail แล้วขึ้นบรรทัดใหม่
11. คำสั่ง if-else เป็นคำสั่งแบบใด
- ก. แบบทางเลือกเดียว
 - ก. แบบหลายทางเลือก
 - ข. แบบสองทางเลือก
 - จ. ถูกทุกข้อ

รหัสคำสั่งต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 12-13

10	if (n1>n2)
11	value=n1;
12	else
13	value=n2;

12. เมื่อนิพจน์ตรวจสอบเป็นเท็จ โปรแกรมจะทำคำสั่งบรรทัดใด
- ก. บรรทัดที่ 10
 - ค. บรรทัดที่ 12
 - ข. บรรทัดที่ 11
 - ง. บรรทัดที่ 13
13. เมื่อ $n1=2$ และ $n2=4$ แล้ว $value$ มีค่าเท่าใด
- ก. $value=2$
 - ค. $value=24$
 - ข. $value=4$
 - ง. ไม่มีข้อมูล

รหัสคำสั่งต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 14

1	<code>if(x >= 10) y = 8;</code>
2	<code>else if(x >= 6) y = 4;</code>
3	<code>else y = 2;</code>

14. เมื่อ $x = 7$ แล้ว y มีค่าเท่าใด
- ก. 8
 - ค. 4
 - ข. 6
 - ง. 2
15. ควรใช้คำสั่งใดเพิ่ยนโปรแกรม เมื่อต้องการตรวจสอบตัวเลข แล้วผลการตรวจสอบตัวเลขเป็นเดือนทั้ง 12 เดือน
- ก. switch
 - ค. if-else
 - ข. if
 - ง. else-if

รหัสคำสั่งต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 16-17

1	<code>switch(ch)</code>
2	<code>{</code>
3	<code>case 1 : printf("Excellent",ch); break;</code>
4	<code>case 2 : printf("Good",ch); break;</code>
5	<code>case 3 : printf("Fair",ch); break;</code>
6	<code>default : printf("Error");</code>
7	<code>}</code>

16. เมื่อป้อนหมายเลข 2 จะได้ผลลัพธ์เป็นข้อใด

ก. Excellent

ค. Fair

ข. Good

จ. ExcellentGoodFair

17. คำสั่งใดทำให้โปรแกรมจบการทำงาน

ก. break;

ค. exit();

ข. end;

จ. continue;

รหัสคำสั่งต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 18-19

1	for (a = 0; a < 5; a = a + 2)
2	printf("%d ",a);

18. ผลลัพธ์ของโปรแกรมคือข้อใด

ก. 0 1 2 3 4

ค. 0 2 4

ข. 0 2 4 6

จ. 0

19. นิพจน์ตรวจสอบการวนซ้ำคือข้อใด

ก. a = 0;

ค. a = a + 2;

ข. a < 5

จ. ("%d ",a)

20. ข้อใดเขียนโครงสร้างการวนซ้ำโดยใช้คำสั่ง for ถูกต้อง

ก. for (i ; i < 3 ; i++)

ค. for (i ; i ; i++)

ข. for (i ; i < 3 ; i)

จ. for (i = 1; i < 3 ; i++)

21. คำสั่งต่อไปนี้ for (i = 0; i < 5; i = i + 2)

มีการเพิ่มค่ารอบละเท่าใด

ก. 0

ค. 2

ข. 1

จ. ไม่ทราบค่าที่แน่นอน

22. ข้อใดใช้คำสั่งวนซ้ำ while ได้ถูกต้อง

ก. while(x != 1)

ค. while(a => 10)

ข. while(y = 0)

จ. while(b <= 10);

23. หลังคำสั่งวนซ้ำ while หากมีหลายบรรทัด ต้องใช้เครื่องหมายใดควบคุม

ก. เครื่องหมาย { }

ค. เครื่องหมาย ()

ข. เครื่องหมาย <>

จ. เครื่องหมาย “ ”

รหัสคำสั่งต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 24-25

1	int i;
2	i=1;
3	while (i<10)
4	{
5	printf("%d ",i);
6	}

24. โปรแกรมจะทำการวนซ้ำกี่รอบ

ก. 1 รอบ

ค. 10 รอบ

ข. 2 รอบ

ง. วนซ้ำไม่รู้จบ

25. ถ้าคำสั่งในบรรทัดที่ 3 คือ $i=10$ ผลลัพธ์ของโปรแกรมคือข้อใด

ก. 1

ค. %d

ข. 10

ง. ไม่มีผลลัพธ์

รหัสคำสั่งต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 26

1	int i = 1;
2	while
3	(.....)
4	{
5	i++; }

26. ถ้าต้องการให้ while วนซ้ำ 5 รอบต้องเขียนเงื่อนไขข้อใด

ก. $i == 5$

ค. $i <= 6$

ข. $i > 5$

ง. $i < 6$

27. การใช้ do-while มีจำนวนครั้งที่น้อยที่สุดในการวนรอบเป็นเท่าไร

ก. 0

ค. 2

ข. 1

ง. 3

โปรแกรมต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 28-29

1	int i,sum;
2	i=1 , sum=1;
3	do
4	{
5	sum=sum*i;
6	i++;
7	}
8	while(i<5);
9	printf("%d ",sum);

28. นิพจน์ตรวจสอบการวนซ้ำ คือข้อใด

ก. (i<5)

ก. sum=sum*i;

ภ. i++;

ภ. i=1, sum=1;

29. เมื่อสิ้นสุดการทำงาน sum จะมีค่าเป็นเท่าใด

ก. 2

ก. 24

ภ. 6

ภ. 120

รหัสคำสั่งต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 30

1	int i = 1;
2	do { i++; }
3	while (.....);

30. ถ้าต้องการให้ do-while วนซ้ำ 3 รอบต้องเขียนเงื่อนไขข้อใด

ก. i == 3

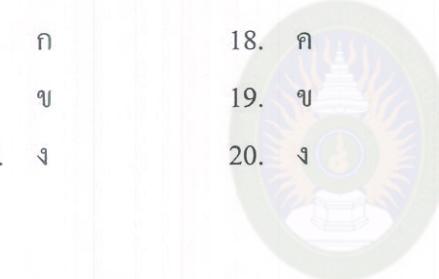
ก. i < 4

ภ. i > 3

ภ. i <= 4

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องคำสั่งควบคุมการทำงาน
วิชา การเขียนโปรแกรมเบื้องต้น รหัสวิชา ง30258 จำนวน 30 ข้อ

1. ก	11. ข	21. ค
2. ข	12. ง	22. ค
3. ค	13. ข	23. ก
4. ค	14. ค	24. ง
5. ข	15. ก	25. ง
6. ง	16. ข	26. ง
7. ข	17. ก	27. ข
8. ก	18. ค	28. ก
9. ข	19. ข	29. ค
10. ง	20. ง	30. ค

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**แบบประเมินคุณภาพของบทเรียนบนเว็บ
ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคและวิธีการ**

เรื่อง การส่งเสริมความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา
วิชาการเขียนโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โดยใช้บทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านเนื้อหาของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานในประเด็นต่าง ๆ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคุณภาพของแบบประเมินตามที่ท่านเห็นสมควร โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง	บทเรียนมีคุณภาพระดับคีมาก
4 หมายถึง	บทเรียนมีคุณภาพระดับดี
3 หมายถึง	บทเรียนมีคุณภาพระดับปานกลาง
2 หมายถึง	บทเรียนมีคุณภาพระดับพอใช้
1 หมายถึง	บทเรียนมีคุณภาพระดับควรปรับปรุง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. การประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหาวิชา					
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์					
1.1.2 ความสอดคล้องของจุดประสงค์กับเนื้อหาวิชา					
1.1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา					
1.1.4 ปริมาณความเหมาะสมของเนื้อหาแต่ละบทเรียน					
1.1.5 ความเหมาะสมของเนื้อหากับระดับของผู้เรียน					
1.2 การดำเนินเรื่อง					
1.2.1 ลำดับขั้นในการนำเสนอเนื้อหา					
1.2.2 ความชัดเจนในการดำเนินเรื่อง					
1.2.3 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง					
1.3 การใช้ภาษา					
1.3.1 ความถูกต้องของภาษาที่ใช้					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.3.2 ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้กับวัยของผู้เรียน					
1.3.3 ความชัดเจนของภาษาที่ใช้สื่อความหมาย					
1.4 แบบทดสอบ					
1.4.1 ความชัดเจนของคำสั่งและคำถามของแบบทดสอบ					
1.4.2 ความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์					
1.4.3 ชนิดแบบทดสอบที่เลือกใช้					
1.4.4 ความเหมาะสมของคำถาม					
2. การประเมินคุณภาพด้านเทคนิคและวิธีการ					
2.1 ส่วนนำของบทเรียน					
2.1.1 ความครอบคลุมของการใช้ข้อมูลพื้นฐาน เช่นจุดประสงค์คำชี้แจง ของบทเรียน เมนูหลัก					
2.1.2 ความใหม่และตรงประเด็นของการให้ข้อมูลพื้นฐาน					
2.1.3 การเร้าความสนใจของผู้เรียน					
2.2 เนื้อหาของบทเรียน					
2.2.1 ความชัดเจนของโครงสร้างบทเรียน					
2.2.2 ความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดประสงค์ที่ต้องการนำเสนอ					
2.2.3 ความสอดคล้องของเนื้อหา กับการประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน					
2.2.4 ความสำคัญและทันสมัยของเนื้อหาของบทเรียน					
2.3 โจทย์ปัญหาเป็นฐาน					
2.3.1 โจทย์ปัญหารอบคุณกับจุดประสงค์การเรียน					
2.3.2 โจทย์ปัญหารอบคุณกับจุดประสงค์การเรียน					
2.3.3 โจทย์ปัญหามีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
2.3.4 โจทย์ปัญหามีความชัดเจนและกำหนดคปัญหาได้เหมาะสม					
2.3.5 โจทย์ปัญหานำเสนอการคิดแก้ปัญหา					
2.4 ด้านการออกแบบตัวอักษรและสี					
2.4.1 การออกแบบส่วนประกอบบนหน้าจอภาพ					
2.4.2 ความเหมาะสมของการใช้สีและขนาดของภาพ					
2.4.3 ความเหมาะสมของการใช้สีและขนาดของตัวอักษร					
2.4.4 การจัดวางตำแหน่งภาพในบทเรียนเหมาะสม					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.4.5 ความชัดเจนของภาพกราฟิกที่ใช้ประกอบบทเรียน					
2.5 ส่วนประกอบด้านมัลติมีเดีย					
2.5.1 ความสอดคล้องของภาพกับเนื้อหา					
2.5.2 ความชัดเจนของภาพที่ใช้ประกอบบทเรียน					
2.5.3 ขนาดของภาพที่ใช้ประกอบบทเรียน					
2.6 ด้านการจัดการบทเรียน					
2.6.1 การลงท่าเบียนเรียน					
2.6.2 เทคนิคการนำเสนอเนื้อหาให้แก่ผู้เรียนในแต่ละส่วน					
2.6.3 การเรียงลำดับขั้นตอนในการเรียน					
2.6.4 คำอธิบายในการปฏิบัติกรรมบทเรียนชัดเจน					
2.6.5 ความเหมาะสมของ การจัดการบทเรียน โดยภาพรวม					
2.6.6 การบริหารจัดการข้อมูลและผู้สอน					
2.6.7 ความน่าสนใจของหัวข้อที่ได้ตามบทเรียน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่ / /

การหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา

ตารางภาคผนวกที่ 4 แบบสรุปดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดความสามารถ ด้านการคิดแก้ปัญหากับจุดประสงค์การเรียนรู้

แบบทดสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	0	+1	+1	0.67	ใช่ได้
2	-1	+1	0	0.00	ใช่ไม่ได้
3	0	+1	+1	0.67	ใช่ได้
4	-1	+1	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
5	+1	0	+1	0.67	ใช่ได้
6	0	+1	+1	0.67	ใช่ได้
7	0	+1	0	0.33	ใช่ไม่ได้
8	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
9	+1	0	+1	0.67	ใช่ได้
10	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
11	0	0	0	0.00	ใช่ไม่ได้
12	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
13	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
14	-1	+1	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
15	0	+1	0	0.33	ใช่ไม่ได้
16	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
17	0	+1	+1	0.67	ใช่ได้
18	0	0	0	0.00	ใช่ไม่ได้
19	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
20	+1	0	+1	0.67	ใช่ได้
21	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
22	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
23	-1	+1	0	0.00	ใช่ไม่ได้
24	+1	0	+1	0.67	ใช่ได้
25	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
26	0	+1	+1	0.67	ใช่ได้
27	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้

แบบทดสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	+1	0	0.33	ใช่ไม่ได้
29	0	+1	+1	0.67	ใช่ได้
30	-1	0	+1	0.00	ใช่ไม่ได้
31	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
32	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
33	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
34	0	+1	+1	0.67	ใช่ได้
35	0	+1	+1	0.67	ใช่ได้
36	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
37	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
38	0	+1	+1	0.67	ใช่ได้
39	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
40	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 5 การหาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา

ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย	แปลผล	อำนาจ จำแนก	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
1	0.79	ใช่ได้	0.64	ใช่ได้	ใช่ได้
2	0.76	ใช่ได้	0.24	ใช่ได้	ใช่ได้
3 *	0.76	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้
4	0.79	ใช่ได้	1.00	ใช่ได้	ใช่ได้
5 *	0.71	ใช่ได้	0.53	ใช่ได้	ใช่ได้
6 *	0.74	ใช่ได้	0.93	ใช่ได้	ใช่ได้
7 *	0.76	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้
8 *	0.47	ใช่ได้	0.41	ใช่ได้	ใช่ได้
9 *	0.56	ใช่ได้	0.70	ใช่ได้	ใช่ได้
10 *	0.79	ใช่ได้	0.82	ใช่ได้	ใช่ได้
11	0.97	ทึ่ง	0.14	ตัดทึ่ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
12 *	0.76	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้
13 *	0.76	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้
14 *	0.74	ใช่ได้	0.93	ใช่ได้	ใช่ได้
15 *	0.68	ใช่ได้	0.49	ใช่ได้	ใช่ได้
16 *	0.74	ใช่ได้	0.93	ใช่ได้	ใช่ได้
17 *	0.76	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้
18	0.15	ทึ่ง	-0.17	ตัดทึ่ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
19 *	0.68	ใช่ได้	0.49	ใช่ได้	ใช่ได้
20	0.79	ใช่ได้	1.00	ใช่ได้	ใช่ได้
21 *	0.50	ใช่ได้	0.63	ใช่ได้	ใช่ได้
22 *	0.53	ใช่ได้	0.67	ใช่ได้	ใช่ได้
23 *	0.76	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้

ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย	แปลผล	อำนาจ จำแนก	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
24	0.68	ใช่ได้	0.49	ใช่ได้	ใช่ได้
25	0.68	ใช่ได้	0.67	ใช่ได้	ใช่ได้
26 *	0.50	ใช่ได้	0.63	ใช่ได้	ใช่ได้
27 *	0.59	ใช่ได้	0.56	ใช่ได้	ใช่ได้
28	0.79	ใช่ได้	1.00	ใช่ได้	ใช่ได้
29 *	0.47	ใช่ได้	0.41	ใช่ได้	ใช่ได้
30	0.62	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้

* เป็นข้อที่นำไปใช้ทำแบบทดสอบ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ (Reliability) KR-20 = 0.9513

การหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางภาคผนวกที่ 6 แบบสรุปดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้

แบบทดสอบข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
2	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
3	+1	-1	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
4	+1	-1	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
5	+1	0	0	0.33	ใช่ไม่ได้
6	+1	-1	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
7	+1	0	+1	0.67	ใช่ได้
8	+1	0	+1	0.67	ใช่ได้
9	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
10	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
11	0	+1	0	0.33	ใช่ไม่ได้
12	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
13	+1	-1	0	0.00	ใช่ไม่ได้
14	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
15	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
16	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
17	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
18	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
19	0	0	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
20	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
21	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
22	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
23	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
24	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
25	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
26	+1	-1	0	0.00	ใช่ไม่ได้
27	0	+1	0	0.33	ใช่ไม่ได้

แบบทดสอบข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	+1	+1	0	0.67	ใช่ได้
29	+1	+1	0	0.67	ใช่ได้
30	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
31	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
32	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
33	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
34	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
35	+1	-1	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
36	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
37	+1	-1	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
38	+1	-1	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
39	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
40	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
41	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
42	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
43	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
44	0	+1	0	0.33	ใช่ไม่ได้
45	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
46	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
47	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
48	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
49	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
50	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
51	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
52	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
53	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
54	-1	+1	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
55	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
56	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้
57	+1	-1	+1	0.33	ใช่ไม่ได้
58	+1	0	+1	0.67	ใช่ได้

แบบทดสอบ สอบข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
59	+1	+1	0	0.67	ใช่ได้
60	+1	+1	+1	1.00	ใช่ได้

ตารางภาคผนวกที่ 7 การหาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย	แปลผล	อำนาจ จำแนก	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
1 *	0.71	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้
2 *	0.79	ใช่ได้	0.38	ใช่ได้	ใช่ได้
3	0.76	ใช่ได้	0.51	ใช่ได้	ใช่ได้
4	0.50	ใช่ได้	0.33	ใช่ได้	ใช่ได้
5 *	0.50	ใช่ได้	0.49	ใช่ได้	ใช่ได้
6 *	0.68	ใช่ได้	0.23	ใช่ได้	ใช่ได้
7 *	0.74	ใช่ได้	0.47	ใช่ได้	ใช่ได้
8	0.59	ใช่ได้	0.12	ตัดทิ้ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
9 *	0.71	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้
10	0.76	ใช่ได้	0.35	ใช่ได้	ใช่ได้
11 *	0.74	ใช่ได้	0.47	ใช่ได้	ใช่ได้
12 *	0.76	ใช่ได้	0.51	ใช่ได้	ใช่ได้
13 *	0.68	ใช่ได้	0.39	ใช่ได้	ใช่ได้
14 *	0.76	ใช่ได้	0.35	ใช่ได้	ใช่ได้
15 *	0.76	ใช่ได้	0.35	ใช่ได้	ใช่ได้
16	0.76	ใช่ได้	0.18	ตัดทิ้ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
17 *	0.74	ใช่ได้	0.47	ใช่ได้	ใช่ได้
18 *	0.71	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้
19	0.53	ใช่ได้	0.37	ใช่ได้	ใช่ได้
20	0.68	ใช่ได้	0.39	ใช่ได้	ใช่ได้
21	0.71	ใช่ได้	0.27	ใช่ได้	ใช่ได้
22 *	0.41	ใช่ได้	0.21	ใช่ได้	ใช่ได้
23 *	0.76	ใช่ได้	0.35	ใช่ได้	ใช่ได้

ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย	แปลผล	อำนาจ จำแนก	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
24	0.62	ใช่ได้	0.48	ใช่ได้	ใช่ได้
25 *	0.65	ใช่ได้	0.68	ใช่ได้	ใช่ได้
26 *	0.41	ใช่ได้	0.21	ใช่ได้	ใช่ได้
27	0.71	ใช่ได้	0.27	ใช่ได้	ใช่ได้
28 *	0.21	ใช่ได้	0.27	ใช่ได้	ใช่ได้
29 *	0.59	ใช่ได้	0.44	ใช่ได้	ใช่ได้
30 *	0.79	ใช่ได้	0.38	ใช่ได้	ใช่ได้
31 *	0.44	ใช่ได้	0.25	ใช่ได้	ใช่ได้
32 *	0.56	ใช่ได้	0.57	ใช่ได้	ใช่ได้
33 *	0.74	ใช่ได้	0.31	ใช่ได้	ใช่ได้
34 *	0.74	ใช่ได้	0.47	ใช่ได้	ใช่ได้
35 *	0.53	ใช่ได้	0.20	ใช่ได้	ใช่ได้
36	0.65	ใช่ได้	0.68	ใช่ได้	ใช่ได้
37	0.50	ใช่ได้	0.16	ตัวทึบ	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
38	0.68	ใช่ได้	0.56	ใช่ได้	ใช่ได้
39 *	0.71	ใช่ได้	0.43	ใช่ได้	ใช่ได้
40	0.71	ใช่ได้	0.27	ใช่ได้	ใช่ได้
41 *	0.74	ใช่ได้	0.31	ใช่ได้	ใช่ได้
42 *	0.41	ใช่ได้	0.21	ใช่ได้	ใช่ได้
43 *	0.53	ใช่ได้	0.53	ใช่ได้	ใช่ได้
44	0.65	ใช่ได้	0.85	ใช่ได้	ใช่ได้
45 *	0.50	ใช่ได้	0.49	ใช่ได้	ใช่ได้

* เป็นข้อที่นำไปใช้แบบทดสอบ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ (Reliability) KR-20 = 0.9124

การประเมินคุณภาพบทเรียนบนเว็บ

ตารางภาคผนวกที่ 8 ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนบนเว็บประกอบการจัดการเรียนรู้ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{X}	S.D.	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. การประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา						
1.1 เนื้อหาวิชา						
1.1.1 ความเหมาะสมของวัสดุประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
1.1.2 ความสอดคล้องของจุดประสงค์กับเนื้อหาวิชา	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
1.1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
1.1.4 ปริมาณความเหมาะสมของเนื้อหาแต่ละบทเรียน	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
1.1.5 ความเหมาะสมของเนื้อหากับระดับของผู้เรียน	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
เฉลี่ย				4.87	0.35	ดีมาก
1.2 การดำเนินเรื่อง						
1.2.1 ลำดับขั้นในการนำเสนอเนื้อหา	3	5	5	4.33	1.15	ดี
1.2.2 ความชัดเจนในการดำเนินเรื่อง	3	4	5	4.00	1.00	ดี
1.2.3 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง	3	4	4	3.67	0.58	ดี
เฉลี่ย				4.00	0.87	ดี
1.3 การใช้ภาษา						
1.3.1 ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
1.3.2 ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้กับวัยของผู้เรียน	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
1.3.3 ความชัดเจนของภาษาที่ใช้สื่อความหมาย	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
เฉลี่ย				4.67	0.50	ดีมาก
1.4 แบบทดสอบ						
1.4.1 ความชัดเจนของคำสั่งและคำตามของแบบทดสอบ	4	4	4	4.00	0.00	ดี
1.4.2 ความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์	4	4	4	4.00	0.00	ดี
1.4.3 ชนิดแบบทดสอบที่เลือกใช้	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
1.4.4 ความเหมาะสมของคำตาม	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
เฉลี่ย				4.33	0.49	ดี
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 1				4.51	0.63	ดีมาก
2. การประเมินคุณภาพด้านเทคนิคและวิธีการ						
2.1 ส่วนนำของบทเรียน						
2.1.1 ความครอบคลุมของการใช้ข้อมูลพื้นฐาน เช่น จุดประสงค์สำคัญๆ ของบทเรียน เมนูหลัก	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก

รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้ช่วยครุภัณฑ์			\bar{X}	S.D.	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย			
2.1.2 ความใหม่และตรงประเด็นของการให้ข้อมูลพื้นฐาน	3	5	5	4.33	1.15	ดี
2.1.3 การเร้าความสนใจของผู้เรียน	3	5	4	4.00	1.00	ดี
เฉลี่ย				4.33	0.87	ดี
2.2 เนื้อหาของบทเรียน						
2.2.1 ความชัดเจนของโครงสร้างบทเรียน	3	5	5	4.33	1.15	ดี
2.2.2 ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์ ที่ต้องการนำเสนอ	3	5	5	4.33	1.15	ดี
2.2.3 ความสอดคล้องของเนื้อหา กับ การประยุกต์ใช้ ในการเรียนการสอน	3	5	5	4.33	1.15	ดี
2.2.4 ความสำคัญและทันสมัยของเนื้อหาของบทเรียน	3	4	4	3.67	0.58	ดี
เฉลี่ย				4.17	0.94	ดี
2.3 โจทย์ปัญหาเป็นฐาน						
2.3.1 โจทย์ปัญหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียน	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.3.2 โจทย์ปัญหารอบคุณกับจุดประสงค์การเรียน	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.3.3 โจทย์ปัญหามีความหมายสมกับผู้เรียน	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.3.4 โจทย์ปัญหามีความชัดเจนและกำหนดปัญหา ^{ได้เหมาะสม}	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.3.5 โจทย์ปัญหานำเสนอการคิดแก้ปัญหา	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
เฉลี่ย				4.67	0.49	ดีมาก
2.4 ด้านการออกแบบตัวอักษรและสี						
2.4.1 การออกแบบส่วนประกอบหน้าจอภาพ	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.4.2 ความหมายสมของ การใช้สีและขนาดของภาพ	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.4.3 ความหมายสมของ การใช้สีและขนาดของตัวอักษร	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.4.4 การจัดวางตำแหน่งภาพในบทเรียนเหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.4.5 ความชัดเจนของภาพกราฟิกที่ใช้ประกอบบทเรียน	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
เฉลี่ย				4.67	0.49	ดีมาก
2.5 ส่วนประกอบด้านมัลติมีเดีย						
2.5.1 ความสอดคล้องของภาพกับเนื้อหา	3	5	5	4.33	1.15	ดี
2.5.2 ความชัดเจนของภาพที่ใช้ประกอบบทเรียน	3	5	5	4.33	1.15	ดี
2.5.3 ขนาดของภาพที่ใช้ประกอบบทเรียน	3	5	5	4.33	1.15	ดี
เฉลี่ย				4.33	1.00	ดี
2.6 ด้านการจัดการบทเรียน						
2.6.1 การลงทะเบียนเรียน	3	5	5	4.33	1.15	ดี
2.6.2 เทคนิคการนำเสนอเนื้อหาให้แก่ผู้เรียนในแต่ละส่วน	3	5	5	4.33	1.15	ดี
2.6.3 การเรียงลำดับขั้นตอนในการเรียน	3	5	5	4.33	1.15	ดี

รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้ช่วยวิชาชีว			\bar{X}	S.D.	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
2.6.4 คำอธิบายในการปฏิบัติภาระนักเรียนชัดเจน	4	5	4	4.33	0.58	ดี
2.6.5 ความเหมาะสมของการจัดการบทเรียนโดยภาพรวม	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.6.6 การบริหารจัดการข้อมูลและผู้สอน	4	5	5	4.67	0.58	ดีมาก
2.6.7 ความน่าสนใจของหัวข้อที่ได้คัดสรรมาให้	3	5	4	4.00	1.00	ดี
เฉลี่ย				4.38	0.80	ดี
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดที่ 2				4.44	0.76	ดี
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 2 ค้าน				4.47	0.71	ดี

ตารางภาคผนวกที่ 9 ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนบนเว็บรายค้าน

รายการ	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D.	ผลการประเมิน
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 เนื้อหาวิชา	4.87	0.35	ดีมาก
1.2 การดำเนินเรื่อง	4.00	0.87	ดี
1.3 การใช้ภาษา	4.67	0.50	ดีมาก
1.4 แบบทดสอบ	4.33	0.49	ดี
เฉลี่ย	4.51	0.63	ดีมาก
2. ด้านเทคนิคและวิธีการ			
2.1 ส่วนนำของบทเรียน	4.33	0.87	ดี
2.2 เนื้อหาของบทเรียน	4.17	0.94	ดี
2.3 โจทย์ปัญหาเป็นฐาน	4.67	0.49	ดีมาก
2.4 ด้านการออกแบบตัวอักษรและสี	4.67	0.49	ดีมาก
2.5 ส่วนประกอบด้านมัลติมีเดีย	4.33	1.00	ดี
2.6 ด้านการจัดการบทเรียน	4.38	0.80	ดี
เฉลี่ย	4.44	0.76	ดี
เฉลี่ยรวม	4.47	0.71	ดี

ภาคนวก จ

ผลคณ์แผนการทดสอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 10 คะแนนผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา

นักเรียน คนที่	คะแนนผลการทดสอบ		นักเรียน คนที่	คะแนนผลการทดสอบ	
	ก่อนเรียน (20)	หลังเรียน (20)		ก่อนเรียน (20)	หลังเรียน (20)
1	8	15	18	11	14
2	11	15	19	10	16
3	9	13	20	9	16
4	10	15	21	7	16
5	8	15	22	7	16
6	11	18	23	8	14
7	10	15	24	11	15
8	10	17	25	12	16
9	8	11	26	13	15
10	7	16	27	7	16
11	12	15	28	9	15
12	10	16	29	11	17
13	10	15	30	10	14
14	8	16	31	14	18
15	7	15	32	10	16
16	10	15	33	8	13
17	9	16	34	12	13
ก่อนเรียน	คะแนนเฉลี่ย	9.62	หลังเรียน	คะแนนเฉลี่ย	15.24
	S.D.	1.83		S.D.	1.42

ตารางภาคผนวกที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา
ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	t-test	P-value Sig. (2-tail)
ก่อนเรียน	34	9.62	1.83	15.79*	.000
หลังเรียน	34	15.24	1.42		

* มีระดับนัยสำคัญที่ .05

ตารางภาคผนวกที่ 12 คะแนนผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียน คนที่	คะแนนผลการทดสอบ		นักเรียน คนที่	คะแนนผลการทดสอบ	
	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)		ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)
1	14	23	18	10	21
2	13	23	19	12	25
3	7	21	20	11	22
4	9	24	21	11	22
5	10	23	22	12	24
6	18	27	23	8	21
7	12	23	24	8	21
8	10	24	25	10	22
9	8	19	26	15	22
10	9	25	27	16	23
11	9	24	28	6	21
12	7	24	29	12	21
13	10	23	30	6	18
14	10	24	31	22	28
15	9	23	32	9	24
16	15	26	33	7	21
17	12	25	34	10	21
ก่อนเรียน	ค่าเฉลี่ย	10.79	หลังเรียน	ค่าเฉลี่ย	22.88
	S.D.	3.46		S.D.	2.10

ตารางภาคผนวกที่ 13 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	t-test	P-value Sig. (2-tail)
ก่อนเรียน	34	10.79	3.46	26.89*	.000
หลังเรียน	34	22.88	2.10		

* มีระดับนัยสำคัญที่ .05

ตารางภาคผนวกที่ 14 คะแนนร้อยละผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียน คนที่	คะแนนผลการทดสอบ หลังเรียน		นักเรียน คนที่	คะแนนผลการทดสอบ หลังเรียน	
	คิดแก้ปัญหา (ร้อยละ)	ผลสัมฤทธิ์ (ร้อยละ)		คิดแก้ปัญหา (ร้อยละ)	ผลสัมฤทธิ์ (ร้อยละ)
1	75.00	76.67	18	70.00	70.00
2	75.00	76.67	19	80.00	83.33
3	65.00	70.00	20	80.00	73.33
4	75.00	80.00	21	80.00	73.33
5	75.00	76.67	22	80.00	80.00
6	90.00	90.00	23	70.00	70.00
7	75.00	76.67	24	75.00	70.00
8	85.00	80.00	25	80.00	73.33
9	55.00	63.33	26	75.00	73.33
10	80.00	83.33	27	80.00	76.67
11	75.00	80.00	28	75.00	70.00
12	80.00	80.00	29	85.00	70.00
13	75.00	76.67	30	70.00	60.00
14	80.00	80.00	31	90.00	93.33
15	75.00	76.67	32	80.00	80.00
16	75.00	86.67	33	65.00	70.00
17	80.00	83.33	34	65.00	70.00

**ตารางภาคผนวกที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

ความสัมพันธ์	ค่า r	P-value Sig. (2-tail)	ระดับความสัมพันธ์
ความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	0.71**	.000	มีความสัมพันธ์กันสูง

** มีระดับนัยสำคัญที่ .01

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวสุมนพิชญ์ พลศรี
วัน/เดือน/ปีเกิด วันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2531
ภูมิลำเนา จังหวัดอุบลราชธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 1 ซ.ธรรมวิถี 14 ต.ธรรมวิถี ต.ในเมือง อ.เมือง อุบลราชธานี
จ.อุบลราชธานี 34000

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2549 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3, 6
โรงเรียนพินุลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
- พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์
สาขาวิชาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ทุนการศึกษาวิจัย ได้รับทุนจากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(สสวท.) ในโครงการส่งเสริมการผลิตครุที่มีความสามารถพิเศษ

ทางค้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.)

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY